

**BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO
Spółka z o.o. w Kielcach**

25-004 Kielce, ul. Paderewskiego 31, tel./fax (041) 34-426-34

Projekt Zmiany Studium do opinii i uzgodnień

**Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego
miasta i gminy Małogoszcz
województwo świętokrzyskie**

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Kielce, listopad 2022 r.

Spis treści:

1. Wstęp	5
1.1. Informacje ogólne	5
1.2. Podstawa prawna opracowania	7
1.3. Zespół autorski.....	8
1.4. Obszar i zakres opracowania	9
1.5. Cele i zadania studium.....	14
1.6. Materiały wejściowe do opracowania	15
2. Cele rozwoju miasta i gminy Małogoszcz.....	17
3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz	23
3.1. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego	25
3.2. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska kulturowego i krajobrazu.....	42
3.3. Kierunki rozwoju rolnictwa.....	47
3.4. Kierunki rozwoju leśnictwa.....	51
3.5. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa i usług	55
3.6. Kierunki rozwoju turystyki i rekreacji.....	63
3.7. Kierunki rozwoju przemysłu i działalności gospodarczej	68
3.8. Kierunki rozwoju komunikacji	77
3.9. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej	84
3.9.1. Gospodarka wodna	84
3.9.2. Gospodarka ściekowa	84
3.9.3. Kanalizacja deszczowa	85
3.9.4. Ciepłownictwo	86
3.9.5. Gospodarka odpadami stałymi	86
3.9.6. Gazyfikacja	87
3.9.7. Elektroenergetyka.....	87
3.9.8. Energetyka odnawialna.....	88
3.9.9. Telekomunikacja	89
3.10. Kierunki rozwoju cmentarzy.....	90
3.11. Kierunki z zakresu obrony cywilnej.....	91
4. Obszary na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego	92
5. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.....	94
6. Tereny wskazane do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	98
7. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z syntezą ustaleń studium	99

1. Wstęp

1.1. Informacje ogólne

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest jedynym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całej gminy. Studium nie jest aktem prawa miejscowego.

Obowiązek sporządzania studium, dla terenu każdej gminy, wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.).

Pierwsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz, zostało opracowane na przełomie lat 1997 – 1998 i uchwalone Uchwałą Nr 21/205/98 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz. Pierwsze studium, zostało wykonane przez Samorządowe Biuro Planowania Przestrzennego w Miechowie z siedzibą w Kielcach, przez zespół projektowy, którego głównym projektantem była mgr inż. arch. Barbara Godzisz-Grychowska.

Aktualnie, podstawę prawną określającą zasady sporządzania oraz zakres merytoryczny studium oraz jego zmiany określają:

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r., Nr 118, poz. 1233).

Zmiana przepisów, wprowadzająca nową ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stawiającą nowe wymogi merytoryczne i formalne dla tego dokumentu oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uszczegóławiające zakres obowiązującej problematyki, formę i zasady sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, wzmocniły rolę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w hierarchii opracowań planistycznych. Nowe zasady, dotyczące jednostki administracyjnej, poprzez wprowadzenie obowiązku respektowania zgodności przewidywanych rozwiązań zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, w sporządzanych na terenie gminy, wszystkich planach zagospodarowania przestrzennego, stały się podstawową komplikacją w przeznaczeniu terenów na różne cele inwestycyjne w planie zagospodarowania przestrzennego, bez wcześniejszych zmian zapisów studium.

W celu dostosowania dokumentu studium do wymagań wynikających ze zmienionej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i przepisów odrębnych oraz celem wprowadzenia istotnych zmian do zagospodarowania przestrzennym terenu miasta i gminy Małogoszcz, do pierwotnego dokumentu studium, Rada Miejska w Małogoszczu, wprowadziła zmiany, uchwalone uchwałami:

- Uchwałą Nr 21/187/05 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 22 czerwca 2005 r. w sprawie uchwalenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz”; stanowiącego nowy dokument studium, uchwalony w świetle przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.
- Uchwałą Nr 06/43/11 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie uchwalenia Zmiany Nr 1 do „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – Zmiana Studium”; dotycząca: zmiany części podstawowego układu komunikacyjnego na terenie miasta i gminy Małogoszcz; wprowadzenia nowych obszarów rozwoju budownictwa mieszkaniowego w granicach miasta; wprowadzenia nowych obszarów potencjalnego rozwoju osadnictwa i obszarów rozwoju osadnictwa z możliwością rozwoju funkcji rekreacyjnej, obszarów potencjalnego rozwoju funkcji leśnej, obszarów potencjalnego rozwoju działalności gospodarczej na terenie sołectw: Bocheniec, Henryków, Kozłów, Leśnica, Ludwinów, Mieronice, Mniszek, Rembieszyce, Wiśnicz, Wola Tesserowa, Wrzosówka, Wygnanów, Zakrucze, Złotniki, Żarczyce Duże i Żarczyce Małe; wprowadzenia możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych.
- Uchwałą Nr 22/225/17 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 27 października 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany Nr 3 „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – zmiana studium”; dotycząca: wyznaczenia obszarów lokalizacji urządzeń wytwarzających energię elektryczną, wykorzystujących energię słoneczną – farmy fotowoltaiczne, wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu; w granicach sołectw: Mieronice, Wola Tesserowa i Złotniki.
- Uchwałą Nr 23/234/17 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany Nr 4 „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – zmiana studium”; dotycząca: wprowadzenia ustaleń wynikających ze zmiany koncesji na wydobywanie margli i wapieni ze złoża „Leśnica-Małogoszcz”, polegających na zlikwidowaniu granic poprzedniego obszaru i terenu górnicze „Małogoszcz” i wprowadzeniu nowego obszaru i terenu górniczego „Małogoszcz I”; skorygowaniu granic złoża wapieni „Głuchowiec”; wprowadzeniu zmian dotyczących kierunków rozwoju kilku fragmentów terenu opracowania; w granicach części terenu miasta Małogoszcz oraz części terenu sołectw Leśnica, Wrzosówka, Zakrucze i Żarczyce Duże.

Upływ czasu (1998-2022 r.) oraz potrzeba dostosowania szeregu przepisów do standardów Unii Europejskiej, spowodowały również zmianę innych przepisów związanych integralnie z problematyką studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Ponadto rozwój gospodarczy, postęp technologiczny, dezaktualizacja w skali kraju i województwa planowanych rozwiązań gospodarczych oraz lokalne potrzeby zmian w sposobie zagospodarowania terenu gminy, sukcesywnie zgłaszane przez mieszkańców oraz właścicieli gruntów, mających na celu poszukiwanie nowych form aktywności społeczno – gospodarczej gminy spowodowały, że Rada Miejska w Małogoszczu, podjęła Uchwałę Nr XXV/219/21 z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – zmiana studium.

Podjęta i przeprowadzona procedura planistyczna dotyczyła opracowania pod tytułem: **Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – zmiana studium**, ze względu na potrzebę odróżnienia niniejszej zmiany studium od dokumentu obowiązującego w trakcie trwania procedury. Jednak w związku z tym, że **zmiana studium stanowi kompleksową zmianę poprzedniej edycji studium**, w dalszej części niniejszego tekstu oraz w części graficznej opracowania funkcjonuje jako nowa edycja studium pod nazwą – **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz** (lub w wersji skróconej pod nazwą – studium).

1.2. Podstawa prawna opracowania

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – zmiana studium, została wykonana na podstawie Warunków Wykonania Zlecenia, znak: OŚRGPiN.6722.2.2021 z dnia 7 czerwca 2021 r., zawartych w dniu 12 sierpnia 2021 r. w Kielcach, pomiędzy Gminą Małogoszcz a Biurem Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz, zostało opracowane z uwzględnieniem następujących przepisów:

- Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach,
- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze,
- Ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych,
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne,
- Ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
- Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane,
- Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw z związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu,
- Ustawy z dnia 3 listopada 2015 r. o rewitalizacji,
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000,
- oraz innych aktów prawnych związanych z przedmiotem opracowania.

1.3. Zespół autorski

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz, zostało opracowane w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach,

przez zespół autorski w składzie:

- mgr Bożena Rumas – główny projektant na podstawie art. 5 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
- mgr inż. Małgorzata Bogdał
- mgr inż. arch. Magdalena Markulis
- mgr Halina Piersiała

1.4. Obszar i zakres opracowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zostało sporządzone dla obszaru gminy Małogoszcz, w jej granicach administracyjnych.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, burmistrz sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając ustalenia strategii rozwoju województwa i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, a także strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.

Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium nie jest aktem prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w studium określa się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy,
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym kulturowego;
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem;
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:
 - analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
 - prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych w rozumieniu art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,

- możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;
- stanu prawnego gruntów;
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy, w studium określa się w szczególności:

- uwzględniając bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 lit d:
 - kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego;
 - kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;

- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady,
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- obszary zdegradowane;
- granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 a wyżej wymienionej ustawy, jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w studium ustala się ich rozmieszczenie, z wyłączeniem:

- wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1000 kW zlokalizowanych na gruntach rolnych stanowiących użytki rolne klas V, VI, VIz i nieużytki – w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne;
- urządzeń innych niż wolnostojące.

Zgodnie z art. 10 ust. 3 a wyżej wymienionej ustawy, jeżeli na terenie gminy przewiduje się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², w studium określa się obszary, na których mogą być one sytuowane. Lokalizacja obiektów może nastąpić wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, kolejno:

- formułuje się, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, o których mowa w ust. 1 pkt 7 lit. a–c, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;
- szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;
- szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach

miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;

- porównuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1, oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, o której mowa w pkt 2 i 3, a następnie, gdy maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1:
 - nie przekracza sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3,
 - przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – bilans terenów pod zabudowę uzupełnia się o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu;
- określa się:
 - możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
 - potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami;
- w przypadku gdy potrzeby inwestycyjne, o których mowa w pkt 5 lit. b, przekraczają możliwości finansowania, o których mowa w pkt 5 lit. a, dokonuje się zmian w celu dostosowania zapotrzebowania na nową zabudowę do możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społecznej.

Działania, o których mowa w ust. 5, wyżej wymienionej ustawy, mogą wymagać powtórzenia, na zasadzie analizy wariantów lub realizacji procesu iteracyjnego, oraz powtórzenia wszystkich lub części z nich, także w połączeniu z innymi czynnościami przeprowadzanymi w ramach prac nad projektem studium.

Określając zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, bierze się pod uwagę:

- perspektywę nie dłuższą niż 30 lat;
- niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%.

Powyższą problematykę uwzględnia się w studium, w zakresie uwarunkowanym występowaniem powyższych problemów i zjawisk.

Zgodnie z § 4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projekt studium powinien zawierać:

- część określającą uwarunkowania, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy, przedstawioną w formie tekstowej i graficznej;
- część tekstową zawierającą ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy;
- rysunek przedstawiający w formie graficznej ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, a także granice obszarów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy;
- uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium.

W projekcie studium, zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia, należy określić wpływ uwarunkowań, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy, na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy.

Funkcjonujące dotychczas studium uwzględniało część powyższej problematyki wynikającej z wcześniejszych uwarunkowań ustawowych, wymagało jednak aktualizacji danych oraz uzupełnienia o nowe zapisy oraz poszerzenia problematyki koniecznej do uwzględnienia w studium, co spowodowało potrzebę opracowania nowego studium, jako odrębnego dokumentu, podlegającego w całości zmianie, po przeprowadzeniu procedury planistycznej i uchwaleniu.

W oparciu o powyższe wytyczne, poparte uaktualnionymi danymi wejściowymi sporządzono nowy dokument planistyczny i wprowadzono nowe zapisy do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz, w części tekstowej i graficznej, dotyczące w szczególności:

- uwarunkowań zewnętrznych wynikających z uchwalonego planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego,
- uwarunkowań przyrodniczych wynikających ze zmiany przepisów w zakresie ochrony środowiska,
- uwarunkowań rozwoju wynikających z postępu w uzbrojeniu terenu objętego studium w podstawowe urządzenia techniczne,
- zmiany klasyfikacji układu komunikacyjnego,
- nowych potrzeb terenowych zgłoszonych w ramach wniosków do zmiany studium i planów miejscowych,
- potrzeb uzupełnienia zapisów studium o problematykę wynikającą z aktualnej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- potrzeb uzupełnienia tekstu studium o uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium, obejmującą cały obszar opracowania,

- potrzeby uzupełnienia dokumentu o bilans terenu, obejmujący cały obszar opracowania.

Część zapisów poprzedniego studium zachowała swoją aktualność i zostało wykorzystane podczas redakcji niniejszego studium.

Opracowanie nowego studium zostało poprzedzone „Opracowaniem ekofizjograficznym do Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – zmiana studium”, oceniającym stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczo-kulturowego terenu gminy Małogoszcz, stanowiącym uwarunkowania przyrodniczo-kulturowe rozwoju gminy.

Studium składa się z **części tekstowej**, podzielonej na dwie części; **pierwszą**, zawierającą kompleksową ocenę stanu miasta i gminy, potrzeby i możliwości rozwoju, bariery i predyspozycje rozwojowe; **drugą** zawierającą cele rozwoju i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z syntezą ustaleń studium oraz z **części graficznej**, składającą się z dwóch odrębnych rysunków obrazujących uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.

Część tekstowa studium składa się z następujących załączników:

- tekstu: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz, województwo świętokrzyskie. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”,
- tekstu: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz, województwo świętokrzyskie. Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Część graficzna studium składa się z następujących załączników:

- rysunku: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10 000,
- rysunku: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz. Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10 000.

Projekt studium, został poddany procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, określonej w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

1.5. Cele i zadania studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się dla obszaru całej gminy. Jest najważniejszym dokumentem planistycznym określającym kierunki polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego,

kształtowane i prowadzone przez samorząd gminny. Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium nie jest aktem prawa miejscowego.

Podstawowymi zadaniami studium są:

- rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem,
- sformułowania kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym zasad ochrony interesu publicznego,
- stworzenie podstaw do koordynacji planów miejscowych (*wymóg zgodności planów ze studium*),
- stworzenie materiałów służących promocji gminy.

1.6. Materiały wejściowe do opracowania

1. Inwentaryzacja urbanistyczna do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz”, wykonana w sierpniu 2022 r., w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z o.o. w Kielcach.
2. Opracowaniem ekofizjograficznym do Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – zmiana studium”, wykonanym w styczniu 2022 r., w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z o.o. w Kielcach.
3. Analiza dostępnych dokumentów i materiałów dotyczących sposobu zagospodarowania terenu udostępnionych przez Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu oraz wykonanych przez zespół projektowy Biura Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z o.o. w Kielcach.
4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz, uchwalone Uchwałą Nr 21/187/05 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 22 czerwca 2005 r. w sprawie uchwalenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz”, z późniejszymi zmianami.
5. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, przyjęty przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XLVIII/833/14 z dnia 22 września 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego zwanej dalej Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2014 r., poz. 2870).
6. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ (SRWŚ 2030+), przyjęta przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXX/406/21 z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

7. Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego na lata 2015-2020 z perspektywą do 2025 roku, przyjęty Uchwałą Nr XX/290/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 lutego 2016 r.
8. Projekt Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego do roku 2030 z perspektywą do roku 2040, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego.
9. Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2016 – 2022 przyjęty Uchwałą Nr XXV/356/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 lipca 2016 r.
10. Założenia do projektu aktualizacji „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” oraz projektu „Planu inwestycyjnego dla województwa świętokrzyskiego” stanowiącego kolejną aktualizację „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” ogłoszonego przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego.
11. Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych, przyjęty Uchwałą Nr XXII/291/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych” (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 10 lipca 2020 r., poz. 2615).
12. Programu Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 – przyjęty Uchwałą Nr XXVI/367/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 września 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2016 r., poz. 2910).
13. Wnioski do studium wniesione w wyniku ogłoszenia o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium.
14. Roczniki Statystyczne Województwa Świętokrzyskiego, Urząd Statystyczny w Kielcach.

2. Cele rozwoju miasta i gminy Małogoszcz

Głównym celem rozwoju miasta i gminy Małogoszcz, jest:

osiągnięcie wszechstronnego, zrównoważonego i stabilnego rozwoju, zaspokajającego bieżące potrzeby mieszkańców, tworzącego warunki wzrostu poziomu życia mieszkańców i przyszłych pokoleń, przy zachowaniu wartości środowiska naturalnego i kulturowego miasta i gminy.

W rozwoju gminy należy zachować właściwe relacje między celami szczegółowymi:

- ekonomicznymi i społecznymi, ze szczególnym uwzględnieniem utworzenia podstawy rozwoju ekonomicznego i socjalnego mieszkańców,
- przyrodniczymi, kulturowymi i przestrzennymi, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby zachowania i przywrócenia wartości przyrodniczych i kulturowych.

Cele przestrzenne:

Za cele przestrzenne uznaje się ochronę i racjonalne gospodarowanie przestrzenią gminy, w celu umożliwienia właściwego korzystania z jej zasobów, ograniczenia sytuacji konfliktowych, przekształcania jej w celu stworzenia właściwych warunków życia mieszkańców przy maksymalnym respektowaniu potrzeb jej ochrony.

Dla osiągnięcia powyższych celów przyjmuje się następujące kierunki i zasady działania:

- przestrzeganie podstawowych funkcji poszczególnych terenów w celu unikania kolizji w zagospodarowaniu przestrzeni,
- ograniczenie lokalizacji zabudowy rozproszonej, dążenie do koncentracji zabudowy w obrębie terenów wyznaczonych do rozwoju osadnictwa,
- wypracowanie zbioru cech charakterystycznych dla zespołów zabudowy mieszkaniowej, w oparciu o tradycyjne cechy budownictwa, dla obszarów nie objętych rygorami oraz przestrzegania warunków wynikających z lokalizacji w granicach parku krajobrazowego i jego otuliny,
- przestrzeganie form architektonicznych wynikających z uwarunkowań kulturowych – w obrębie terenu miasta, wewnątrz stref ochrony konserwatorskiej,
- ochrona przestrzeni rolniczej przed wykorzystaniem jej na cele pozarolnicze,
- zagospodarowanie na cele nierolnicze gruntów nieekonomicznych w użytkowaniu rolniczym,
- ochrona terenów leśnych przed nadmiernym wycinaniem drzew oraz sukcesywne powiększanie ich zasobów poprzez racjonalne zalesianie.

Cele ekonomiczne:

Za cele ekonomiczne uznaje się stworzenie bazy przemysłowo – usługowo – rolniczej, umożliwiającej zapewnienie miejsc pracy dla obecnych i przyszłych pokoleń, a gminie źródeł dochodu i znaczącego miejsca w skali województwa.

Dla osiągnięcia powyższych celów przyjmuje się następujące sposoby, kierunki i zasady:

- dążność do stworzenia optymalnych warunków do wielostronnego rozwoju gospodarczego i przestrzennego gminy, zapewniającego obniżenie istniejącego bezrobocia oraz wzrostu zamożności mieszkańców;
- rozpoznanie rynku surowcowego pod kątem możliwości uruchomienia nowych form działalności gospodarczej w oparciu o lokalne surowce,
- tworzenie drobnych zakładów produkcyjnych opierających swoją działalność na surowcach lokalnych i nowoczesnych technologiach, zapewniających miejsca pracy w zawodach pozarolniczych,
- uaktywnienie społeczeństwa w kierunku zapewnienie wszechstronnego rozwoju usług zarówno na terenach miejskich jak i wiejskich.
- poprawa efektywności funkcjonowania rolnictwa poprzez poprawę warunków produkcji rolnej – zmianę struktury agrarnej oraz dążność do tworzenia większych obszarowo gospodarstw rodzinnych, mogących sprostać konkurencji na rynku artykułów rolnych,
- zapewnienie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich,
- umożliwienie przeprofilowania i dostosowanie się sfery usług rolniczych do obowiązujących standardów rynkowych i potrzeb odbiorców,
- kształcenie kadry rolniczej, propagatorów przemian w rolnictwie,
- rozwój lokalnego przetwórstwa płodów rolnych oraz obsługi zbytu i zaopatrzenia,
- dążenie do koncentracji usług dla rolników w rejonach o słabszych glebach i nadwyżce siły roboczej,
- propagowanie nowych form upraw rolnych np. uprawy kwiatowe, szkółkarskie itp.,
- tworzenie wyspecjalizowanych zakładów transportu i spedycji, zajmujących się bezpośrednim odbiorem produktów rolnych od rolników,
- kształtowanie rozwoju funkcji leśnej zgodnie z obowiązującymi planami urządzania lasów,
- propagowanie terenu gminy Małogoszcz jako miejsca o dużych walorach przyrodniczych, kulturowych i przestrzennych, jako bazy dla rozwoju funkcji rekreacyjno – wypoczynkowej,
- przygotowanie obszarów inwestycyjnych pod różnorodną działalność gospodarczą i usługową (przedsiębiorczość),
- wskazanie oferty terenowej dla potencjalnych inwestorów z zewnątrz,
- propagowanie wykorzystywania niekonwencjonalnych źródeł pozyskiwania energii.

Cele przyrodnicze:

Za cele przyrodnicze uznaje się ochronę i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska naturalnego gminy, zapewniające sprawiedliwy dostęp do jego zasobów dzisiejszym i przyszłym pokoleniom mieszkańców gminy, traktując je jako wartości o znaczeniu ponadlokalnym, dążąc do poprawy jego stanu.

Dla osiągnięcia powyższych celów przyjmuje się następujące sposoby, kierunki i zasady:

- kontynuacja działań ochronnych dla wszystkich ustanowionych form ochrony przyrody,
- zapewnienia ciągłości korytarzy ekologicznych,
- identyfikacja, propagowanie i podejmowanie działań związanych z ochroną kolejnych obszarów:
- zapewnienie ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych,
- ograniczanie rozproszonej zabudowy w celu ochrony cennych fragmentów krajobrazu,
- zapewnienie racjonalnej eksploatacji kopalin uwzględniającej wymogi ochrony przyrody i zbiorników wód podziemnych oraz wykorzystania nadkładu i humusu gromadzonych na hałdach,
- zwiększenie retencyjności zbiornikowej na rzekach dla poprawy bilansu wodnego,
- realizacja inwestycji przyczyniających się do redukcji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych atmosfery oraz zanieczyszczeń wód i ziemi,
- wprowadzenie technologii ograniczających zużycie wody,
- wprowadzenie technologii niskoodpadowych, w tym wykorzystujących surowce wtórne,
- realizacja komunalnych inwestycji proekologicznych w szczególności kolektorów sanitarnych, deszczowych, oczyszczalni ścieków/rozbudowy,
- propagowanie modernizacji/wymiany lokalnych kotłowni w kierunku zmiany nośników energii na przyjazne środowisku,
- ochrona gruntów wysokich klas bonitacyjnych i gruntów organicznych przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze,
- przeciwdziałanie procesom postępującej degradacji gleb poprzez odpowiednią uprawę i zabiegi zapobiegające erozji,
- poprawa stanu czystości wód płynących poprzez stosowanie dobrych praktyk rolniczych, budowę przydomowych oczyszczalni ścieków i obudowę biologiczną cieków wodnych,
- rozwój ekologicznej produkcji rolniczej,
- wzmocnienie funkcji ochronnej lasów, zwłaszcza w zakresie ochrony wód, gleb oraz terenów narażonych na zanieczyszczenia,
- kształtowanie leśnych powiązań ekologicznych,
- rozwój funkcji leśnej w aspekcie zwiększenia walorów krajobrazowych i atrakcyjności turystycznej gminy,

- prowadzenie edukacji ekologicznej, kształtowanie właściwych podstaw mieszkańców wobec środowiska przyrodniczego - właściwego korzystania z jego zasobów,

Cele kulturowe:

Za cele kulturowe uznaje się ochronę i racjonalne korzystanie z zasobów dziedzictwa kulturowego gminy, stanowiącego istotny element tożsamości i dorobku kulturowego społeczności lokalnej oraz dążenie do kreacji nowych walorów estetycznych krajobrazu kulturowego.

Dla osiągnięcia powyższych celów przyjmuje się następujące sposoby, kierunki i zasady:

- kontynuacja działań ochronnych dla obiektów objętych ochroną konserwatorską, ujętych w rejestrze zabytków, ewidencji zabytków i w granicach stref ochrony konserwatorskiej,
- potrzeba rozszerzenia ochrony tych zasobów ze względu na ich wartości dla tożsamości kulturowej,
- poprawa stanu i funkcjonowania środowiska kulturowego, w tym jakości życia mieszkańców poprzez modernizację czy przekształcenie zasobów, rehabilitację obszarów zdegradowanych,
- kształtowanie nowych wartości środowiska kulturowego np. w zakresie formy zabudowy, elementów kompozycji układów przestrzennych i krajobrazowych.

Cele gospodarki rolniczej i leśnej:

Za cele gospodarki rolnej i leśnej uznaje się racjonalne zagospodarowanie terenów rolnych i leśnych, prowadzące do wzrostu produkcji rolnej i leśnej, przy zachowaniu unikatowych walorów środowiska przyrodniczego, dla obecnych i przyszłych pokoleń.

Dla osiągnięcia powyższych celów przyjmuje się następujące sposoby, kierunki i zasady:

- dostosowanie zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej do prowadzenia gospodarstw o wyspecjalizowanej linii produkcyjnej, z jednoczesnym respektowaniem wymagań ładu przestrzennego i zasad ekologii,
- pokrycie potrzeb budowlanych w rolnictwie, ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji ukierunkowanych na lokalne przetwórstwo płodów rolnych,
- zapewnienie korzystnych warunków przestrzennych dla rozwoju wielofunkcyjnego,
- ochrona najcenniejszych zasobów gleb i zapobieganie ich degradacji,
- przystosowanie funkcji rolniczej do wprowadzenia ekologicznych metod produkcji,
- podniesienie konkurencyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich,
- zachowanie występujących obszarów leśnych,
- regulacja istniejącej granicy rolno-leśnej, uwzględniająca pokrycie potrzeb zalesieniowych przy jednoczesnym zachowaniu cennych siedlisk nieleśnych,
- wydatne zwiększenie zadrzewień i zakrzewień, zwłaszcza na terenach narażonych na erozję,

- umożliwienie wykorzystania kompleksów lasów państwowych, dla potrzeb ogólnodostępnej rekreacji i turystyki.

Cele społeczne:

Za cele społeczne uznaje się pełne zapewnienie podstawowych potrzeb społecznych mieszkańców i przyszłych pokoleń w zakresie: mieszkalnictwa, miejsc pracy, wychowania i oświaty, ochrony zdrowia, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku, komunikacji i infrastruktury technicznej, mające na celu poprawę warunków życia mieszkańców gminy.

Dla osiągnięcia powyższych celów przyjmuje się następujące zasady, kierunki i sposoby:

- tworzenie nowych terenów budownictwa mieszkaniowego i usługowego, preferując tereny wyposażone w infrastrukturę techniczną, zlokalizowane w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowanych,
- uaktywnienie społeczeństwa w celu utworzenia nowych rodzajów działalności gospodarczej, umożliwiających poprawę jakości życia mieszkańców gminy oraz zmniejszanie bezrobocia, w tym zagospodarowania ukrytego bezrobocia agrarnego,
- ukierunkowanie kształcenia młodzieży na nowe potrzeby usługowe i przemysłowe,
- uzupełnienie funkcji ochrony zdrowia o nowe usługi specjalistyczne,
- rozwój bazy turystycznej i rekreacyjnej w celu zapewnienia nowych miejsc pracy i nowych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,
- podniesienie poziomu życia mieszkańców gminy, poprzez rozbudowę urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, w tym objęcie programem kanalizacji terenu całej gminy i poprawa stanu technicznego istniejących dróg gminnych,
- budowa nowych odcinków drogowych niezbędnych dla bezkolizyjnej obsługi komunikacyjnej mieszkańców,
- systematyczna przebudowa układu sieci 15 kV, na większe przekroje, dla zwiększenia przesyłu mocy dla odbiorców,
- propagowanie wykorzystywania niekonwencjonalnych źródeł pozyskiwania energii,
- inicjowanie i wspieranie różnych form samoorganizacji społeczności lokalnych działających na rzecz samoobrony obywatelskiej, bezpieczeństwa publicznego, szkolenia zawodowego, doradztwa rolniczego oraz handlowego zapewniającego zbyt produktów rolnych (np. zespoły producenckie),
- dążność do wyrównania dysproporcji wewnętrznych gminy do wyższych standardów.

Cele rozwoju komunikacji:

Najważniejsze cele rozwoju komunikacji to:

- poprawa i modernizacja układu komunikacji drogowej na obszarze miasta i gminy Małogoszcz,
- realizacja obwodnicy, umożliwiającej wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centralnej części miasta, na linii wschód – zachód, obecnie prowadzonego przez rynek miejski,
- zmniejszenie uciążliwości komunikacji drogowej na obszarach zurbanizowanych poprzez realizację cichej nawierzchni lub zastosowanie ekranów akustycznych,
- poprawa powiązań drogowych wewnątrzgminnych i międzygminnych,
- poprawa dostępności terenów usługowych i działalności gospodarczej poprzez realizację parkingów.

Cele rozwoju infrastruktury technicznej:

Najważniejsze cele rozwoju infrastruktury technicznej to:

- zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody dla mieszkańców jak i dla celów przedsiębiorczości i przetwórstwa rolno-spożywczego,
- poprawa standardu życia ludności poprzez wykonanie zbiorczego systemu kanalizacji na obszarze gminy, rozbudowę oczyszczalni ścieków lub/i wykonaniu przydomowych oczyszczalni ścieków,
- rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej na obszarze całego miasta oraz budowa kanalizacji deszczowej w większych miejscowościach, o zwartej zabudowie,
- utrzymywanie czystości na obszarze miasta i gminy,
- systematyczne prowadzenie segregacji odpadów i ich odzysku (recykling),
- likwidacja dzikich wysypisk śmieci,
- doprowadzenie gazu sieciowego do poszczególnych odbiorców na terenie miasta i gminy.
- zmniejszenie emisji pyłów i gazów z obecnie pracujących kotłowni poprzez ich systematyczną modernizację lub/i wymianę, zastosowanie paliw uznanych za niskoemisyjne lub ekologiczne,
- zagwarantowanie ciągłości dostawy energii elektrycznej o właściwych parametrach zasilania oraz w ilości zapewniającej pokrycie potrzeb miasta i gminy,
- zapewnienie powszechnego dostępu do nowoczesnych systemów teleinformatycznych i multimedialnych w granicach gminy.

3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz

Rozwój miasta i gminy Małogoszcz uwarunkowany jest jej położeniem w północno – zachodniej części powiatu jędrzejowskiego, w rejonie zasobnym w surowce mineralne, odznaczającym się szczególnymi walorami przyrodniczo – krajobrazowymi i kulturowymi oraz charakteryzującym się niekorzystnymi warunkami gospodarowania w rolnictwie.

Obecnie, dominującą funkcją miasta i gminy Małogoszcz jest funkcja przemysłowa, z wiodącym wydobywaniem i przetwórstwem surowców mineralnych. Funkcji przemysłowej powinien towarzyszyć systematyczny rozwój bogatej sieci usług. Rolnictwo w gminie, jest jedynie funkcją uzupełniającą, o charakterze regresywnym.

Teren gminy predysponowany jest do wielokierunkowej aktywizacji społeczno-gospodarczej. W granicach gminy, należy dążyć, do rozwoju wielofunkcyjnego z preferencją dla gospodarki leśnej, usług produkcyjnych, zagospodarowania turystycznego i wypoczynkowego. Rozwój rolnictwa należy ściśle powiązać z ochroną środowiska i ochroną dziedzictwa kulturowego wsi oraz zwrócić szczególną uwagę na rozwój ekologicznych metod upraw i agroturystykę.

Wyodrębnione zostały następujące obszary funkcjonalne:

odnoszące się do stref polityki przestrzennej obejmującej cały obszar gminy, różniące się funkcją, charakterem i zainwestowaniem. Zasięgi obszarów funkcjonalnych zostały przedstawione na schemacie dołączonym do tekstu.

Obszar A – obszary o nasilonych procesach urbanizacji i uprzemysłowienia

Obejmuje obszary o nasilonych procesach urbanizacji i uprzemysłowienia oraz o niekorzystnych warunkach rozwojowych dla rolnictwa. Obejmuje miasto Małogoszcz oraz sołectwa Leśnicę, Zakrucze, Mieronice i Wrzosówkę. Obszar przewidywany jest do dalszego powstawania nowych pozarolniczych miejsc pracy, rozwoju mieszkalnictwa, usług i działalności gospodarczej, kontynuacji wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych. Ośrodkiem wiodącym, w obszarze A, jest miasto Małogoszcz, uzupełniającym ośrodkiem jest miejscowość Mieronice.

Obszar B - urbanizującego się obszaru wielofunkcyjnego rozwoju

W granicach obszaru B zostały wyróżnione następujące obszary wielofunkcyjnego rozwoju:

- **B1** – obejmuje obszar predysponowany do rozwoju wielofunkcyjnego, odznaczający się zróżnicowanymi warunkami dla rozwoju rolnictwa, z preferowaną funkcją turystyczno-rekreacyjną, lokalizowaną na bazie istniejących kompleksów leśnych oraz predysponowanego do rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej w tym funkcją rolno-przetwórczą; obszar obejmuje sołectwa: Kozłów, Henryków i Ludwinów; ośrodkiem wiodącym na tym obszarze jest miejscowość Kozłów;

- **B2** – obszar predysponowany do rozwoju wielofunkcyjnego, o zróżnicowanych warunkach dla rozwoju rolnictwa, z preferowaną funkcją turystyczno-rekreacyjną, lokalizowaną na bazie istniejących dolin rzek, niewielkich stawów i zbiorników wodnych, kompleksów leśnych oraz predysponowanego do rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej; obszar obejmuje sołectwa: Bocheniec, Wolę Tesserową, Karsznice i Rembieszce; ośrodkiem wiodącym na tym obszarze jest miejscowość Bocheniec.

Obszar C – rozwoju funkcji rolniczej

Obszar obejmuje tereny predysponowany do rozwoju funkcji rolniczej, posiadający korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa, stanowiące gminną bazę gospodarki żywnościowej. Obszar predysponowany jest do rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego, z dopuszczeniem pozarolniczych działalności gospodarczych oraz rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej, w tym do powstawania gospodarstw agroturystycznych. Obszar swym zasięgiem obejmuje sołectwa: Wiśnicz, Lasochów, Żarczyce Małe, Żarczyce Duże, Wygnanów, Złotniki, Lipnicę i Mniszek. Ośrodkiem wiodącym na tym obszarze jest miejscowość Złotniki.

3.1. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego

Środowisko przyrodnicze, zgodnie art. 5 pkt 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jest to krajobraz wraz z tworami przyrody nieożywionej oraz naturalnymi i przekształconymi siedliskami przyrodniczymi z występującymi na nich roślinami, zwierzętami i grzybami.

Ochrona środowiska, zgodnie z art. 3 pkt 13 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – polega na podjęciu lub zaniechaniu działań umożliwiających zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej.

Ochrona środowiska polega w szczególności na:

- racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami przyrodniczymi zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom,
- przywracaniu do stanu właściwego elementów przyrodniczych.

Racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oznacza, że nie każde kształtowanie środowiska jest pożądane, a jest nim tylko takie, które jest racjonalne. Kształtowanie środowiska musi być zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, która została zawarta w art. 3 pkt 50 ustawy dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, które stanowi, iż zrównoważonym rozwojem jest rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Przez zanieczyszczenie rozumieć należy emisję, która jest szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, powoduje szkodę w dobrach materialnych, pogarsza walory estetyczne środowiska lub koliduje z innymi, uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska.

Przywracanie do stanu właściwego elementów przyrodniczych, oznacza takie zachowanie, które prowadzi do osiągnięcia restytucji najwłaściwszej, co niekoniecznie oznacza przywrócenie do stanu takiego, jaki występował bezpośrednio przed naruszeniem środowiska, ale raczej do takiego, jaki jest zgodny z obowiązującym prawem w czasie dokonywania restytucji.

Kształtowanie środowiska, to świadome i planowe zmiany w środowisku przyrodniczym, zmierzające do gospodarczego wykorzystania ekosystemów (dla celów np. rolniczych, turystycznych itd.) lub przywracanie ekologicznej funkcji ekosystemów i krajobrazów (renaturyzacja, renaturalizacja). Dla osiągnięcia założonych celów ochrony, wszelkie działania gospodarcze muszą być podporządkowane zapewnieniu ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska, stanowiącego dobro ogólnonarodowe.

Kierunki rozwoju gminy Małogoszcz, muszą być podporządkowane dążeniom do utrzymania obecnego modelu funkcjonowania przyrody i podejmowaniu działań proekologicznych zmierzających do zahamowania degradacji wszystkich aspektów środowiska przyrodniczego.

Na obszarze gminy utrzymuje się kontynuację działań ochronnych dla wszystkich prawnych form ochrony środowiska przyrodniczego zlokalizowanych na terenie gminy.

Przy prowadzeniu działań urbanistycznych i gospodarczych, należy uwzględnić ograniczenia wynikające z lokalizacji gminy Małogoszcz w systemach ochronnych, wymienionych poniżej.

1. Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy, obejmuje północno – wschodnią część gminy Małogoszcz, w granicach części sołectw Wrzosówka, Zakrucze, Bocheniec (w tym cała miejscowość Nowa Wieś), Wola Tesserowa i Karsznice. Przebieg granic i zasady ochrony na terenie Parku zostały wyznaczone Uchwałą Nr XXVI/371/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 września 2016r. w sprawie utworzenia Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 29 września 2016 r., Poz. 2914), zmienionej Uchwałą Nr XXXIX/569/17 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 21 grudnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 28 grudnia 2017 r., Poz. 4129). Uchwała wyznacza Chęcińsko – Kielecki Park Krajobrazowy oraz wyznacza otulinę Parku.

Zgodnie z § 5 Uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego (z 2016 r.) szczególnymi celami ochrony Parku są:

- 1) zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory i fauny;
- 2) zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania krasu;
- 3) racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin;
- 4) zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy);
- 5) zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- 6) zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin; zwierząt i grzybów, w tym w szczególności muraw kserotermicznych i torfowisk;
- 7) zachowanie układów i obiektów zabytkowych, a także licznych miejsc pamięci narodowej;
- 8) preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu;
- 9) zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych;
- 10) zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych;
- 11) ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Zgodnie z § 6.1. Uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego (z 2016 r.) na obszarze Parku zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 7) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

Zakazy, o których mowa w ust. 1 nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego.

W granicach Parku obowiązuje **Plan Ochrony Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego**, ustanowiony Uchwałą Nr XL/700/10 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 9 sierpnia 2010 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 254, poz. 2543); zmieniony Uchwałą Nr XLIII/780/10 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2010r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 344, poz. 3739).

Plan Ochrony Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego został ustanowiony na okres obejmujący lata 2010 – 2029 r.

2. Chęcińsko – Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmuje wschodnią część terenu gminy Małogoszcz, w granicach części sołectw: Zakrucze, Bocheniec, Mieronice, Wola Tesserowa, Karsznice oraz w granicach fragmentu terenu miasta Małogoszcz. Obszar położony jest na terenie otuliny Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego. Przebieg granic i zasady ochrony na terenie Obszaru zostały wyznaczone Uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XLIX/877/14 z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Chęcińsko – Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 25 listopada 2014 r., Poz. 3151).

Uchwała w § 3. w Obszarze wydziela następujące strefy krajobrazowe:

- A tereny dolin rzecznych i cieków pełniące funkcje korytarzy ekologicznych oraz torfowiska i inne tereny podmokłe, w tym lasy łęgowe, a także zalesione jary lessowe z obecnymi na ich dnie ciekami wraz z terenami przyległymi; są to obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt, a jednocześnie tereny bardzo wrażliwe na zmiany dokonywane w środowisku; strefa ta posiada najwyższy rygor ochronny *(w granicach wschodniej części sołectwa Karsznice – podmokła dolina Białej Nidy wraz z terenami przyległymi)*;
- B tereny kompleksów leśnych (z wyłączeniem lasów łęgowych i olsów, które zostały zaliczone do strefy A), murawy kserotermiczne i napiaskowe; są to siedliska niezależne od poziomu wód gruntowych; obejmują tereny cenne przyrodniczo, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt; strefa posiada wysoki rygor ochronny *(w granicach fragmentów sołectw: Bocheniec (przy granicy z Wolą Tesserową), Wola Tesserowa (przy magazynie MW), Karsznice (lasy we wschodniej części sołectwa))*;
- C obszary poza strefami A i B; tereny zabudowy, użytkowane rolniczo, przekształcone przez człowieka; strefa odznacza się najniższym rygiem ochronnym *(pozostały teren Obszaru – największa powierzchnia)*.

Uchwała w § 5. 1. w strefie krajobrazowej A zakazuje:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub

rybacka;

- 5) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 6) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

2. Zakazy, o których mowa w ust. 1 nie dotyczą:

1. zakazu określonego w pkt. 2, realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
2. zakazu określonego w pkt. 2 i 4, realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki;
3. zakazu określonego w pkt. 3, zadrzewień śródpolnych występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: Lz, Lz-R, Lz-Ł, Lz-Ps;
4. zakazu określonego w pkt. 3, w przypadku zadrzewień przydrożnych kolidujących z zapewnieniem dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej;
5. terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

3. W strefie krajobrazowej **B** zakazuje:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

4. Zakazy, o których mowa w ust. 3 nie dotyczą:

- 1) zakazu określonego w pkt. 2, realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) zakazu określonego w pkt. 2, realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki;

- 3) zakazu określonego w pkt. 3, zadrzewień śródpolnych występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: Lz, Lz-R, Lz-Ł, Lz-Ps;
 - 4) zakazu określonego w pkt. 3, w przypadku zadrzewień przydrożnych kolidujących z zapewnieniem dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej;
 - 5) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.
5. W strefie krajobrazowej C nie ustala zakazów.

3. Konecko – Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmuje północną część gminy, w granicach części sołectw Wrzosówka i Zakrucze. Przebieg granic i zasady ochrony obowiązujące na terenie Obszaru zostały określone Uchwałą Nr XXXV/616/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotyczącą wyznaczenia Konecko – Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 1 października 2013 r. poz. 3308).

Uchwała w § 3 ustala działania na terenie Obszaru w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- 1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
- 2) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji;
- 3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- 4) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
- 5) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne;
- 7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Uchwała w § 4.1 na Obszarze zakazuje:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub

rybacka;

- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Zakazy, o których mowa w ust. 1 nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 4) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

4. Włoszczowsko – Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje południową i zachodnią część obszaru gminy, w granicach sołectw: Rembieszyce, Lipnica, Mniszek, Złotniki, Wygnanów, Żarczyce Małe, Lasochów, Wiśnicz, Kozłów, Henryków. Przebieg granic i zasady ochrony na terenie Obszaru wyznaczył Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXXV/619/13 z dnia 23 września 2013 r. dotyczącą wyznaczenia Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 1 października 2013 r., poz. 3311).

Uchwała w § 3 ustala działania na terenie Obszaru w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- 1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
- 2) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji;
- 3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- 4) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
- 5) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne;
- 7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Uchwała w § 4.1. na Obszarze zakazuje:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

Zakazy, o których mowa w ust. 1 nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 4) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

5. Specjalny obszar ochrony siedlisk Wzgórza Chęcińsko – Kieleckie, obejmuje północną i północno – wschodnią część gminy Małogoszcz, w granicach części sołectw: Zakrucze, Wrzosówka, Bocheniec. Obszar został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie PLH260041 (Dz. U. z 2 lutego 2022 r., poz. 252).

Zgodnie z § 3 rozporządzenia, Obszar wyznacza się w celu:

- 1) trwałej ochrony:
 - a) siedlisk przyrodniczych,
 - b) populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin,
 - c) populacji zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt innych niż ptaki lub

- 2) odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków, o których mowa w pkt 1 lit. b lub c,
– w stosunku do przedmiotów ochrony.

Szczegółowe zasady ochrony dla Obszaru, określa „Plan zadań ochronnych”, ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie PLH 260041 (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 5 maja 2014 r. poz. 1478), zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 listopada 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 2 grudnia 2014 r., poz. 3281), zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 12 sierpnia 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 16 sierpnia 2022 r., poz. 2810).

W granicach gminy Małogoszcz, w obszarze Natura 2000 „Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie”, znajdują się obszary wdrażania działań ochronnych dla przedmiotów ochrony o kodach:

- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*),
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
- *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe,
- *91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne),
- *91I0 ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*),
- 1060 – czerwonończyk nieparek (*Lycaena dispar*),
- 6177 – modraszek telejus (*Phengaris teleius*).

(* oznacza szczególnie cenne siedliska priorytetowe)

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na ustanowionych obszarach ochronnych Natura 2000, zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

6. Mający znaczenie dla Wspólnoty obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Białej Nidy”, o kodzie TZW: PLH260013, obejmuje południową i wschodnią część obszaru gminy, w granicach części sołectw: Wiśnicz, Lasochów, Żarczyce Małe, Wygnanów, Złotniki, Lipnica, Mniszek, Rembieszyce, Karsznice i Bocheniec (w części Nowa Wieś). Obszar przyjęto Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2022/231 z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia piętnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2022) 854), (Dz. U. UE L 39/14 z 21.02.2022).

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, **na ustanowionych obszarach ochronnych Natura 2000**, zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W granicach gminy Małogoszcz, nadal należy chronić ustanowione **pomniki przyrody**:

Pomnik przyrody nieożywionej:

- **Wychodnia skalna** – na terenie sołectwa Bocheniec, na dz. nr ewid. 2373, pomnik obejmuje fragment wychodni skalnej wapieni jurajskich, na północnym krańcu grzbietu Góry Bocheńskiej (Czubatki), Nr GID:111794.

Pomniki przyrody ożywionej:

- **Lipa szerokolistna** (*Tilia platyphyllos*), na terenie sołectwa **Wygnanów**, na dz. nr ewid. 293, w pasie drogowym w kierunku wsi Żarczyce, Nr GID:111792.
- **Dąb szypułkowy** (*Quercus rober*), na terenie sołectwa **Karsznice**, na dz. nr ewid. 107, na terenie cmentarza z I wojny światowej, Nr GID:111793.
- **Lipa drobnolistna** (*Tilia cordata*), na terenie sołectwa **Żarczyce Duże**, na działce nr ewid. 3371, przy drodze Małogoszcz – Cieśle, na terenie leśnym Nadleśnictwa Jędrzejów, Leśnictwo Małogoszcz, oddział 29s., Nr GID:111795.

W obrębie ustanowionych pomników przyrody oraz w ich najbliższym otoczeniu obowiązują zakazy określone w aktach prawa miejscowego, ustanawiających przedmiot ochrony oraz określone w przepisach odrębnych.

W granicach gminy Małogoszcz, **proponuje się objąć ochroną:**

Obszary wskazane do objęcia ochroną, wyznaczone w planie ochrony Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego:

- **Projektowany rezerwat przyrody „Łęgi nad strugą”**, (w planie ochrony obszar APP3/BKII), o powierzchni 44,7 ha, położony w oddziale 316 leśnictwa Małogoszcz i częściowo na gruntach prywatnych, obejmującego obszar bardzo dobrze wykształconych łągów jesionowo-olszowych (*Fraxino-Alnetum*) i zbiorowisk towarzyszących. Obszar zlokalizowany jest po wschodniej stronie bocznic kolejowej, na terenach przygranicznych sołectw Wrzosówka i Zakrucze.
- **Projektowany użytek ekologiczny „Zakrucze”**, (w planie ochrony obszar APP24/BKV), o powierzchni 11,4 ha, obejmuje zachodni i południowy fragment sztucznego zbiornika wodnego w sołectwie Zakrucze, wybudowanego w dolinie Wiernej Rzeki, stanowiącego zbiornik wody dla celów produkcyjnych w Cementowni Małogoszcz. Obszar obejmuje szczególnie cenny fragment roślinności wodnej oraz siedlisko występowania cennych gatunków fauny, w tym zwłaszcza ptaków i płazów.
- **Projektowany użytek ekologiczny „Trzciniowisko Bizoręda”**, (w planie ochrony obszar APP23/BKV), o powierzchni 70,2 ha, obejmujący największy i unikatowy w skali Parku kompleks trzciniowisk, stanowiących siedlisko cennych gatunków fauny, w tym zwłaszcza ptaków, położony na terenie doliny rzeki Białej Nidy. Obejmuje przygraniczne tereny sołectwa Karsznice w gminie Małogoszcz oraz tereny sołectwa Bizoręda w gminie Sobków.

Obszary wskazane do objęcia ochroną, wyznaczone przez lokalnych miłośników przyrody, w poprzednich edycjach studium:

- **Proponowany użytek ekologiczny „Wrzosówka”** obejmuje m.in. cenne zbiorowiska bagienne i zbiorowiska leśne drzewostanów na siedliskach wilgotnych, świeżych i żyznych, położone przy północnej granicy gminy, na terenie sołectwa Zakrucze, na obszarze przylegającym do wsi Wrzosówka.
- **Proponowany użytek ekologiczny „Wilcza Gać”** obejmuje bagienny las zwany „Wilczą Gacią” lub „Wilczą Hacią”, w którym występuje szczególne nagromadzenie roślin bagiennych i torfowiskowych z gatunkami roślin ginących, zagrożonych i chronionych w kraju oraz zbiorowiska leśne drzewostanów na siedliskach świeżych i żyznych. Obejmuje teren położony po zachodniej stronie bocznic kolejowej, na terenie sołectwa Zakrucze.
- **Proponowany użytek ekologiczny „Wzgórza Bocheńskie”** obejmuje całe wzniesienie Pasma Bochenieckiego wraz ze szczytem Górą Czubatką (Górą Bocheniecką). Obejmuje zbiorowiska leśne drzewostanów na siedliskach świeżych i żyznych. Obszar położony przy wschodniej granicy gminy, na terenie sołectw Bocheniec i Zakrucze.
- **Proponowany użytek ekologiczny „Małogoszcz”** znajduje się we wschodniej części miasta Małogoszcz, i obejmuje szczytową część Góry Krzyżowej. Na terenie tym znajduje się cenne przyrodniczo zbiorowisko kserotermicznych muraw i ciepłolubnych zarośli z gatunkami roślin

ginących, zagrożonych i chronionych w kraju, porastające na nasłonecznionych, bezleśnych, szczytowych partiach wapiennego wzniesienia. Teren ten, w większości pokrywa się, ze złożem „Małogoszcz – Góra Krzyżowa”.

- **Proponowane stanowisko dokumentacyjne „Spinkowa”**, zlokalizowane w południowo – wschodniej części wyrobiska złoża „Leśnica-Małogoszcz”, w granicach administracyjnych miasta Małogoszcz. Stanowisko odsłania profil geologiczny górotworu, powstały w wyniku prowadzonej na tym terenie działalności wydobywczej, prowadzonej przez Kopalnię Małogoszcz.

Uznanie za **rezerwat przyrody**, zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, po zasięgnięciu opinii regionalnej rady ochrony przyrody, może zwiększyć obszar rezerwatu przyrody, zmienić cele ochrony, a w razie bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych, dla których rezerwat został powołany – zmniejszyć obszar rezerwatu przyrody albo zlikwidować rezerwat przyrody.

Ustanowienie **pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego i użytku ekologicznego**, zgodnie z art. 44.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, następuje w drodze uchwały rady gminy. Uchwała rady gminy określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Innymi, **cennymi przyrodniczo terenami**, w granicach gminy są tereny **Głównego Korytarza Ekologicznego Południowo – Centralnego (KPdC)**. Północna i północno- wschodnia część gminy, w granicach lasów na północy i doliny Wiernej Rzeki, znajduje się w granicach Korytarza Ekologicznego o **randze krajowej „Częstochowa – wschód”**, a wschodnia część gminy, w granicach doliny Białej Nidy, znajduje się w granicach Korytarza Ekologicznego o **randze krajowej „Dolina Nidy”**. Dolina rzeki Lipnicy, zaliczona została do ciągu ekologicznego głównego, a doliny innych, mniejszych cieków, stanowią ciągi ekologiczne wspomagające.

Korytarze i ciągi ekologiczne stanowią połączenie między obszarami szczególnie cennymi przyrodniczo, przyczyniającymi się do migracji świata roślinnego i zwierzęcego.

Dla terenów tych można sformułować następujące zalecenia dotyczące zagospodarowania:

- preferowanie rozwoju trwałych użytków zielonych na terenach przylegających do rzek,
- likwidowanie i nie wprowadzanie do środowiska barier poprzecznych ograniczających przepływ powietrza i wód,
- ochronę i uzupełnienie biologicznej obudowy rzek (zadrzewienia przywodne).

Wody podziemne

Gmina Małogoszcz położona jest na obszarze, gdzie graniczą, trzy Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP).

Północno – wschodnia część gminy położona jest w granicach **Głównego Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) Nr 416 „Małogoszcz”**. Dla GZWP Nr 416 opracowano „Dokumentację hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 416 „Małogoszcz”, przyjęta bez zastrzeżeń przez Ministra Środowiska zawiadomieniem znak: DGiKGhg-4731-23/6875/44386/11/MJ z dnia 30.09.2011 r.

Południowo – zachodnia część gminy położona jest w granicach **Głównego Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) Nr 409 „Niecka Miechowska (część SE)”**. Dla GZWP Nr 409 opracowano dokumentację geologiczną zatwierdzoną decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa decyzją z dnia 14 lipca 1999 r., znak: DG kdh/BJ/489-6227/99 uzupełnioną „Dodatkem do dokumentacji hydrogeologicznej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP (GZWP) nr 409 Niecka Miechowska (część SE) w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 409 Niecka Miechowska (część SE)”, zatwierdzonym Decyzją Ministra Środowiska znak: DGK-II.4731.131.2015.AJ z dnia 27.04.2016 r.

Zachodnie krańce gminy położone są w granicach **Głównego Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) Nr 408 „Niecka Miechowska (część NW)”**. Dla GZWP Nr 408 opracowano dokumentację geologiczną zatwierdzoną decyzją Ministra Środowiska z dnia 27.12.1999 r., znak: DG kdh/BJ/489-6247/99, uzupełnioną „Dodatkem do dokumentacji hydrogeologicznej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 408 Niecka Miechowska (część NW)”, przyjętym Decyzją Ministra Środowiska znak: DGiKGhg-4731-40/6904/55570/11/MJ z dnia 15.12.2011 r.,

Przeważająca część obszarów Głównych Zbiorniki Wód Podziemnych (Nr 416 „Małogoszcz”, Nr 409 „Niecka Miechowska (część SE)” i Nr 408 „Niecka Miechowska (część NW)”) charakteryzuje się brakiem szczelnego pokrycia utworów wodonośnych, przez co większość obszarów zbiornika odznacza się wysoką podatnością na zanieczyszczenia.

Obszary ochronne Głównych Zbiorników Wód Podziemnych oraz zasady ich ochrony, będą ustanawiane rozporządzeniem właściwego miejscowo wojewody.

Głównym celem ochrony wód podziemnych jest zahamowanie procesów ich zanieczyszczania, a w miarę możliwości przywrócenie i zachowanie ich naturalnej jakości dla obecnych i przyszłych użytkowników oraz zachowanie naturalnej funkcji tych wód w ekosystemie.

W granicach gminy wykonane są **trzy komunalne ujęcia wody podziemnej: „Leśnica”, „Nowa Wieś” i „Kozłów”**. Obecnie ujęcie „Kozłów” jest wyłączone z użytkowania. Pobierana woda, z tych ujęć, za pomocą wodociągów grupowych, dostarczana jest do większości sołectw w gminie.

Inne zasady zaopatrzenia w wodę obowiązują dla dwóch sołectw położonych w północnej

części gminy – Zakrucza (zasilanego z wody czerpanej z ujęcia zakładowego Cementowni Małogoszcz) oraz Wrzosówki (zasilanej z ujęcia komunalnego w gminie Łopuszno).

Dla ujęć „Leśnica” i „Kozłów” obowiązują **strefy ochronne**, ustanowione Rozporządzeniami Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie:

- Nr 19/2015 z dnia 17 listopada 2015 r. - w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Leśnica” (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 19 listopada 2015 r. poz. 3310), zmienionym Rozporządzeniem z dnia 10 października 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 11 października 2017 r. poz. 3116);
- Nr 26/2016 z dnia 16 sierpnia 2016 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej zlokalizowanego w miejscowości Kozłów (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 17 sierpnia 2016 r. poz. 589).

Rozporządzenia wyznaczają obowiązujące granice stref ochronnych. Dzielą tereny wyznaczonych stref ochronnych na tereny ochrony bezpośredniej i tereny ochrony pośredniej oraz wyznaczają zakazy obowiązujące na tych terenach ochrony bezpośredniej i terenach ochrony pośredniej. Tereny ustanowionych stref ochronnych wskazano na rysunku kierunków.

Dla ujęcia „Nowa Wieś” obowiązuje **strefa ochrony bezpośredniej**, ustanowiona Decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Kielcach, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, z dnia 25 lipca 2018 r., znak KR.ZUZ.1.4100.87.2018.IM. Decyzja ustanawia obowiązki i zakazy wyznaczone dla użytkownika ujęcia. Dla ujęcia nie ustanowiono strefy ochronnej obejmującej teren ochrony pośredniej. Teren ustanowionej strefy ochrony bezpośredniej wskazano na rysunku kierunków.

Opracowany jest „Dodatek do Dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia wód podziemnych z utworów jury górnej – malmu”, wskazujący na **konieczność wyznaczenia terenu ochrony pośredniej ujęcia**.

Pozostałe studnie, wykonane w granicach gminy, również wymagają zapewnienia ich ochrony przed potencjalnym zanieczyszczeniem. Studnie te mogą stanowić awaryjny sposób zapewnienia dostępu do wody z zasobów wód podziemnych niezbędnych w okresach zagrożenia czy awarii systemów wodociągowych.

Wody powierzchniowe

W granicach gminy, należy objąć ochroną, **zasoby wód powierzchniowych**, niezbędnych każdemu organizmowi i warunkujących zachowanie siedlisk przyrodniczych zależnych od zasobów wód. Występujące w granicach gminy wody powierzchniowe nie stanowią bazy zaopatrzenia w wodę pitną dla ludności, możliwych do zagospodarowania dla potrzeb obecnych i przyszłych pokoleń mieszkańców. Obecnie wody powierzchniowe wykorzystywane są do hodowli ryb oraz do celów przemysłowych w cementowni.

Ochrona wód powierzchniowych powinna polegać przede wszystkim na zabezpieczeniu wód przed zagrożeniami wynikającymi z odprowadzenia niewłaściwie oczyszczonych lub nieoczyszczonych ścieków pochodzenia komunalnego, przemysłowego, czy stanowiących spływ powierzchniowy z terenów dróg publicznych i utwardzonych zanieczyszczonych terenów. Zagrożenie mogą stanowić również spływy zanieczyszczeń z terenów pól uprawnych, przylegających do wód.

W celu ochrony wód powierzchniowych, zaleca się pozostawienie istniejącej naturalnej biologicznej obudowy wszystkich rzek, cieków i zbiorników wodnych, a w miejscach gdzie pola orne bezpośrednio graniczą z terenami wód, zaleca się utworzenie pasa trwałej roślinności w postaci muraw lub krzewów, chroniących wody przed spływem zanieczyszczeń.

Podstawową sieć wodną, na terenie gminy tworzy rzeka Nida (w jej górnym biegu, określanym jako Biała Nida) wraz z głównymi dopływami Wierną Rzeką i Lipnicą, które odwadniają większość terenu gminy, i należą do regionu wodnego Górnej-Zachodniej Wisły. Wyjątek stanowi północno-zachodni fragment gminy, na terenie sołectwa Kozłów, gdzie swój nurt zaczyna rzeka Czarna Struga, będąca lewym dopływem rzeki Czarnej Włoszczowskiej, uchodzącej do rzeki Pilicy. Zlewnia rzeki Pilicy należy do regionu wodnego Środkowej Wisły.

W granicach gminy, w dolinie Wiernej Rzeki, wykonany jest przemysłowy zbiornik retencyjny „Małogoszcz”, gromadzący wodę dla celów produkcyjnych cementowni. Stawy hodowlane wykonane są w sołectwach Henryków, Karsznice, Lasochów, Rembieszyce. Małe stawy i zbiorniki rekreacyjne wykonane są w sołectwach Karsznice, Kozłów, Leśnica, Lipnica, Ludwinów, Mieronice, Wola Tesserowa, Złotniki, Żarczyce Duże, Żarczyce Małe.

Zbiorniki należy zachować i chronić przed zanieczyszczeniem. Zbiorniki pełnią funkcje retencyjne, gospodarcze, turystyczne, przyrodnicze i krajobrazowe. Stanowią dopełnienie funkcji turystycznej regionu.

W granicach gminy dopuszcza się lokalizację potencjalnych nowych stawów hodowlanych, oczek wodnych o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym, respektujących ograniczenia wynikające z ustanowionych form ochrony przyrody i spełniające wymagania wynikające z przepisów odrębnych.

Wszelkie inwestycje wiążące się z wykonywaniem, odbudową, rozbudową, przebudową, rozbiórką lub likwidacją urządzeń wodnych (np. tereny w granicach urządzeń melioracyjnych) oraz obejmujące powierzchniowe wody płynące i grunty nimi pokryte, muszą być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo wodne.

Zgodnie z art. 232 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne zakazuje się grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar. Właściciel nieruchomości przyległej do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, zgodnie z art. 233 ust. 1, jest obowiązany umożliwić dostęp do wód na potrzeby wykonywania robót związanych z utrzymywaniem wód oraz dla ustawiania znaków żeglugowych lub hydrologiczno-

meteorologicznych urządzeń pomiarowych.

Utrzymywanie publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, polega na zachowaniu stanu dna lub brzegów oraz na remoncie lub konserwacji istniejących budowli regulacyjnych.

Utrzymywanie wód ma na celu zapewnienie:

- ochrony przed powodzią lub usuwania skutków powodzi,
- spływu lodu oraz przeciwdziałania powstawaniu niekorzystnych zjawisk lodowych,
- warunków umożliwiających korzystanie z wód, w tym utrzymywania zwierciadła wody na poziomie umożliwiającym funkcjonowanie urządzeń wodnych, obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń,
- warunków eksploatacyjnych śródlądowych dróg wodnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej,
- działania urządzeń wodnych, w szczególności ich odpowiedniego stanu technicznego i funkcjonalnego,
- i nie powinno uniemożliwić osiągnięcia celów środowiskowych, określonych dla jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych, w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, przy uwzględnieniu dopuszczalności nieosiągnięcia celów środowiskowych, uwzględnionych w tej ustawie.

Część terenu gminy Małogoszcz, w granicach części dolin rzek Białej Nidy i Wiernej Rzeki, na terenie części sołectw Mniszek, Lipnica, Rembieszyce, Karsznice i Bocheniec, znajduje się w **obszarze szczególnego zagrożenia powodzią**, wyznaczonego zgodnie z obowiązującymi mapami – aktualizacji map zagrożenia powodziowego.

W granicach gminy znajdują się:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi $Q\ 10\ \%$ (raz na 10 lat),
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi $Q\ 1\ \%$ (raz na 100 lat).

Opracowanie uwzględnia – zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego – **obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie** i wynosi $Q\ 0,2\ \%$ (raz na 500 lat).

Obszary **szczególnego zagrożenia powodzią** oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie, zostały przedstawione na rysunku kierunków.

Zgodnie z art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ochronę przed powodzią realizuje się w szczególności przez:

- 1) kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;

- 2) racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
- 3) zapewnienie funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze oraz prognozowanie powodzi;
- 4) zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód;
- 5) budowę, przebudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych;
- 6) prowadzenie akcji lodołamania;
- 7) prowadzenie polityki informacyjnej w zakresie ochrony przed powodzią oraz ograniczania jej skutków.

W granicach gminy Małogoszcz, obowiązuje „**Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły**”, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 15 listopada 2016 r., poz. 1841). Teren gminy, położony w dolinie rzeki Nidy, zgodnie w analizowanym dokumencie, znajduje się w 5 stopniu ryzyka powodziowego, oznaczającego nieakceptowany poziom ryzyka powodziowego.

Zapobieganie ewentualnym, charakterystycznym dla terenów dolin, okresowym podtopieniom wiosennym i związanym z deszczami nawalnymi należy zapewnić poprzez sukcesywną dbałość o przepustowość istniejących i projektowanych rowów odwadniających grunty rolne oraz systemy komunikacyjne, poprzez częstą konserwację, bieżące ich wykaszanie, zabezpieczanie skarp, udrażnianie itp.

Cele środowiskowe dla ochrony wód, wyznacza Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie **Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły** (Dz. U. z 28 listopada 2016 r., poz. 1911 z późn. zm.), stanowiące aktualizację dotychczasowego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, zatwierdzonego przez Prezesa Rady Ministrów, na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. (M.P. 2011 Nr 49, poz. 549), uwzględniające Ramową Dyrektywę Wodną 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r., ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

W odniesieniu do wód powierzchniowych Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przewiduje m.in.: dla jednolitych części wód powierzchniowych obligatoryjny warunek niepogarszania ich stanu. Docelowo przewiduje osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Podstawowym celem ochrony, jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony dla wszystkich cennych siedlisk i gatunków zależnych od jakości i ilości zasilających je wód, przy zachowaniu istniejących cieków, starorzeczy i zbiorników wodnych (stawy hodowlane).

W odniesieniu do wód podziemnych Plan ten przewiduje ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych, zapobieganie wzrostowi stężeń zanieczyszczeń powstałych w skutek działalności człowieka.

3.2. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska kulturowego i krajobrazu

Teren gminy Małogoszcz, jest niezwykle zasobny pod względem dorobku środowiska kulturowego występującego w jej granicach. Obiekty zabytkowe stanowią dorobek społeczności lokalnej poprzednich pokoleń i świadectwo minionych epok, zdarzeń, których zachowanie leży w interesie społecznym, ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Obiekty zabytkowe ponoszą również atrakcyjność turystyczno – wypoczynkową regionu.

Ochronie i opiece podlegają:

- zabytki nieruchome (będące dziełami architektury i budownictwa, parkami, cmentarzami, miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne),
- zabytki ruchome (będące dziełami sztuki, numizmatami, pamiątkami historycznymi, pieczęciami, odznakami),
- zabytki archeologiczne (będące pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarzyskami, reliktnami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej).

Na terenie miasta Małogoszcz obowiązują strefy ochrony konserwatorskiej, obejmujące układ urbanistyczny miasta, który wraz z obiektami zabytkowymi, stanowi najcenniejszy zasób środowiska kulturowego w tym rejonie.

Wykaz nieruchomości zespołów i obiektów zabytkowych, zlokalizowanych na terenie gminy Małogoszcz, wpisanych do rejestru zabytków lub widniejących w ewidencji zabytków, został przedstawiony w części uwarunkowań rozwoju gminy (pkt. 2.4.3) i przedstawiony na załącznikach graficznych do niniejszego studium. Wymienione obiekty podlegają ochronie konserwatorskiej w rozumieniu art. 6 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie prace podejmowane przy obiekcie i w jego otoczeniu ekspozycyjnym, wyznaczonym w decyzji o wpisie do rejestru zabytków, wymagają uzgodnienia ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Kielcach.

Spośród występujących obiektów zabytkowych, szczególnie cenne i unikatowe są zespoły kościołów parafialnych w Kozłowie (p.w. Narodzenia NMP), Rembieszycach (p.w. św. Piotra i Pawła), Złotnikach (p.w. Wszystkich Św.), w Małogoszczu (p.w. Wniebowzięcia NMP), kościół cmentarny w Małogoszczu (p.w. św. Stanisława na wzgórzu Babinek), Cmentarz żydowski w Małogoszczu. Cenne są również zabudowania zespołu dworskiego w Lasochowie i założenia pofolwarczne w Leśnicy i Mieronicach.

Wykaz zabytków archeologicznych, wpisanych do rejestru zabytków archeologicznych oraz ogólny opis innych stanowisk archeologicznych, wpisanych do ewidencji zabytków archeologicznych, zlokalizowanych na terenie gminy Małogoszcz, został przedstawiony w części uwarunkowań rozwoju gminy (pkt 2.4.2) i przedstawiony na załącznikach graficznych do niniejszego studium.

Wymienione obiekty podlegają ochronie konserwatorskiej w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Szczególnie cenne, spośród występujących zabytków archeologicznych, są stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, dla których obowiązuje 25,0 m strefa ochrony zabytku archeologicznego, wyznaczona od granicy wpisu obiektu do rejestru zabytków. Obiekty te zgrupowane są nad brzegiem Wiernej Rzeki (1 obiekt w Bocheńcu, 2 obiekty w Zakruczu), pod lasem w sołectwie Kozłów (2 obiekty) oraz w dolinie Lipnicy, na terenie sołectwa Złotniki (4 obiekty).

Wszelka działalność inwestycyjna w obrębie obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków (wraz ze strefą ochronną) jak i pozostałych stanowisk archeologicznych, ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków, podlega uzgodnieniu ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i jest podporządkowana ŚWKZ. Przypadkowe znaleziska, mające cechy zabytku archeologicznego, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wymagają zabezpieczenia i powiadomienia organów samorządowych i Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Kielcach.

Obecnie Gmina Małogoszcz nie posiada przyjętej – wymaganymi przepisami – Gminnej Ewidencji Zabytków. W celu zapewnienia ochrony występujących zabytków na terenie gminy, wymagane jest sporządzanie kompleksowego programu opieki nad zabytkami.

Głównym zadaniem z zakresu ochrony przestrzeni kulturowej powinno być zabezpieczanie obiektów i zespołów zabytkowych, w tym dziedzictwa archeologicznego przed degradacją oraz sukcesywna renowacja, rewitalizacja oraz racjonalne ich udostępnienie drogą pełnego wykorzystania instrumentów prawnych i finansowych przewidzianych w obowiązujących przepisach prawnych i programach. Poza ochroną istniejących zabytków niezwykle ważne jest, by realizowana w ich pobliżu zabudowa kontynuowała tradycje regionalne i była harmonijnie wkomponowana w przestrzeń kulturową.

Niezwykle istotna jest kontynuacja działań ochronnych w celu zachowania zabytkowego układu urbanistycznego, w granicach stref ochrony konserwatorskiej wskazanych na rysunku studium. Ważne jest zachowanie jego geometrii, ściśle określonych linii zabudowy, dla poszczególnych pierzei i ulic wychodzących z rynku, zachowania historycznych gabarytów zabudowy w wysokości do dwóch kondygnacji nadziemnych z użytkowymi poddaszami w trzeciej kondygnacji w zachodniej pierzei rynku, dwóch kondygnacji w pozostałych pierzejach, z tendencją do obniżania jej wysokości w miarę oddalania się zabudowy od rynku, zachowania skali budynków, symetrii elewacji, rozdrobnienia formy detalu architektonicznego, zachowania elementów dominujących w krajobrazie miejscowości tj. sylweta kościoła, złożenie cmentarne z aleją itp.

W granicach gminy należy prowadzić ciągłe analizy w celu rozpoznania i oznakowania obiektów nie objętych dotychczas ochroną, a wskazanych do objęcia ochroną, ze względu na ich wartości dla tożsamości kulturowej regionu, a w szczególności;

- miejsca lokalizacji grodu kasztelańskiego w Małogoszczu,

- czerpalni papieru w Mniszku,
- dawnych zakładów górnictwa i hutnictwa na pograniczu z gminą Piekoszów,
- pole bitwy pod Małogoszczem z 1863 r,
- miejsca urodzin Stanisława Konarskiego w Żarczycach.

Gmina może odgrywać istotną rolę w działaniach związanych z rozpoznaniem zasobów dziedzictwa kulturowego, szczególnie w zakresie historycznych układów ruralistycznych, tradycyjnej zabudowy wiejskiej, wartościowych elementów małej architektury sakralnej (krzyże, figury i kapliczki), miejsc historycznych, związanych z ważnymi wydarzeniami, w tym militarnymi, wartościowych elementów dóbr kultury współczesnej. Obiekty te należy zachować i objąć ochroną.

Zabytki należy racjonalnie udostępniać. Funkcjonowanie środowiska kulturowego, w tym jakość życia mieszkańców, można poprawić np. poprzez rewaloryzację czy przekształcanie zasobów zabytkowych na cele rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznej lub usługowej o charakterze ogólnodostępnym.

W granicach gminy należy kształtować nowe wartości środowiska kulturowego np. w zakresie formy zabudowy, elementów kompozycji układów przestrzennych czy atrakcyjności krajobrazu, poprzez wypracowanie zespołu cech architektonicznych, charakterystycznych dla terenu gminy i popularyzację ich stosowania w budownictwie na terenie gminy.

Zgodnie z „Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”, dotyczącą gospodarowania krajobrazem oraz z Europejską Konwencją Krajobrazową, szczególnej dbałości wymaga przestrzeń o cechach symbolicznych, świadczących o tożsamości i rozpoznawalności miejsca w skali kontynentu, kraju czy regionu. Niezbędne jest rozpoznanie i zachowanie charakterystycznych krajobrazów przyrodniczych i historycznych oraz związanych z nimi elementów symbolicznych o charakterze dóbr materialnych lub stanowiących część niematerialną dziedzictwa kultury, a także rozwój współczesnych krajobrazów kulturowych.

Kontynuacja działań ochrony dóbr kultury, polega, w szczególności na:

- uwzględnieniu zasad ochrony obiektów i zespołów zabytkowych, wynikających z decyzji ustanawiających wpis do rejestru lub ewidencji zabytków, mających na celu zachowanie zabytków w możliwie pierwotnej formie,
- zachowaniu wymagań w zakresie wartości historycznych, kompozycyjnych i estetycznych obiektów,
- zabezpieczeniu obiektów i zespołów zabytkowych, w tym dziedzictwa archeologicznego przed degradacją,
- ochronie obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków przed trwałym zagospodarowaniem,
- obowiązku dokonywania uzgodnień ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, w obrębie stref ochrony archeologicznej, prowadzenie każdej działalności

inwestycyjnej, na etapie planowania i projektowania, w celu określenia uwarunkowań wynikających z konieczności ochrony zabytków archeologicznych oraz prowadzić rozpoznanie i dokumentowanie struktur i nawarstwień naruszalnych, poprzez badania wyprzedzające i nadzory archeologiczne na koszt inwestora,

- eksponowanie w strukturze przestrzennej, w panoramach i sylwetach miejscowości elementów najcenniejszych;
- komponowanie nowych struktur z uwzględnieniem historycznej zabudowy;
- prowadzenie archeologicznych badań ratunkowych na terenach realizowanych lub przewidzianych do realizacji inwestycji wielkoobszarowych;
- zachowaniu i objęciu ochroną kapliczki, krzyże przydrożne, miejsca pamięci narodowej, pomniki, cmentarze historyczne i grzebalne,
- uwzględnieniu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, szczegółowych wymagań ochronnych dla obszarów środowiska kulturowego, wskazujących na potrzebę zachowania wartości historycznych obiektów architektury i układów urbanistycznych, zgodnie z decyzjami wpisowymi do rejestru dóbr kultury.

Podstawowe znaczenie dla kształtowania i ochrony krajobrazu określa ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu. Ustawa reguluje szereg zagadnień związanych z ochroną krajobrazu poprzez wprowadzenie zmian do wielu ustaw, w tym do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza pojęcia krajobrazu i krajobrazu priorytetowego.

Dla terenu województwa świętokrzyskiego dotychczas nie został opracowany audyt krajobrazowy, o którym mowa w art. 38 i art. 38a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z tym nie określa się zasad ochrony i kształtowania krajobrazu wynikających z takiego audytu. W przyszłości, po sporządzeniu przez Zarząd Województwa audytu krajobrazowego, gmina powinna uwzględnić przy kształtowaniu krajobrazu, rekomendacje i wnioski zawarte w tym dokumencie.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, wymienionych jest wiele zagrożeń krajobrazu tj. m.in.: prowadzenie krótkowzrocznej, proinwestycyjnej polityki przestrzennej w gminach, nieuwzględniającej konsekwencji w postaci nieodwracalnych zmian w krajobrazie.

Efekty niewłaściwej polityki przestrzennej bywają widoczne m.in. w postaci:

- chaotycznej zabudowy, wkraczającej w miejsca eksponowane krajobrazowo, zaburzającej linie ciągów widokowych, realizowanej bez uwzględnienia walorów krajobrazowych, przyrodniczych (zabudowa dolin rzecznych) i kulturowych (obudowa otoczenia zabytków i ich przedpola widokowego);

- kosmopolitycznej zabudowy, pozbawionej cech wynikających z tradycji regionu, zróżnicowanej architektonicznie, materiałowo, skalowo, z detalami i kolorami stwarzającymi dysonans w przestrzeni;
- zmian w krajobrazie wywołanych budową infrastruktury: komunikacyjnej (nasypów, estakad, wiaduktów, ekranów itp.), telekomunikacyjnej (masztów telefonii komórkowej), energetycznej (naziemnych linii przesyłowych, elektrowni wiatrowych, kominów ciepłowniczych), przeciwpowodziowej (tam, dużych zbiorników retencyjnych itd.);
- likwidacji zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz oczek wodnych;
- reklam różnej wielkości i kształtu, lokalizowanych bez żadnych reguł, często zasłaniających wgląd w atrakcyjny krajobraz;
- dzięki eksploatacji surowców mineralnych, której efektem są szpecące krajobraz „dziury w ziemi” nierzadko przyczyniające się powstania „dzikich” wysypisk śmieci.

Podstawowymi kierunkami ochrony krajobrazu na terenie gminy Małogoszcz są:

- ograniczanie wysokości nowych obiektów oraz ściśle określanie ich lokalizacji, gabarytów, kształtu dachów i kolorystyki, w dostosowaniu do potrzeby zachowania i wzbogacenia zachowanych cennych walorów krajobrazowo-kulturowych;
- zahamowanie oddrzewiania krajobrazu oraz ochrona i zwiększenie ilości zadrzewień (nie dotyczy to terenów ekspozycji widokowej i terenów gleb chronionych) oraz skupisk roślinności o różnych funkcjach;
- zachowanie w obrębie terenów rolnych elementów różnicujących krajobraz np.: zadrzewień, oczek wodnych, skarp, bezodpływowych zagłębień i torfowisk i in.;
- tworzenie i ochrona w większych miejscowościach systemu terenów zielonych;
- przeciwdziałanie nieuzasadnionemu zajmowaniu terenów otwartych pod zabudowę, w warunkach, w których jest ona możliwa w obrębie terenów już zainwestowanych;
- kształtowanie właściwych postaw wśród mieszkańców.

3.3. Kierunki rozwoju rolnictwa

Gmina Małogoszcz została zakwalifikowana do obszarów o mało korzystnych warunkach rozwoju rolnictwa. Użytki rolne gminy charakteryzują się średnio niską wartością jakości rolniczej.

W granicach gminy Małogoszcz, funkcja rolniczej ma znaczenie uzupełniające, a produkcja rolnicza jest ukierunkowana głównie na zaspakajanie własnych potrzeb.

Najlepsze warunki dla rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej, występują w południowej i południowo – centralnej części gminy, gdzie występują, w dość zwartych płatach, najlepsze w gminie gleby – rędziny brunatne, wykształcone ze skał kredowych, przeważnie o odczynie obojętnym lub lekko zasadowym, sprzyjającym produkcji rolniczej.

Głównym kierunkiem zagospodarowania rolnej przestrzeni produkcyjnej będzie doskonalenie i intensyfikacja produkcji rolniczej, z równoczesnym respektowaniem zasad ekorozwoju, a zwłaszcza ochrony najcenniejszych zasobów gleb. W warunkach gminy Małogoszcz, działania te, będą polegać, na wzmożonej ochronie gruntów, o najwyższej przydatności rolniczej, klas bonitacyjnych II – IIIb (w granicach gminy nie występują grunty w klasie I), w tym szczególnie zwartych masywów tych gruntów, predysponowanych do organizacji towarowej produkcji rolniczej w większych obszarowo gospodarstwach. Tereny gruntów rolnych (klas II – III), podlegających chronionych przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze, na rysunku kierunków zostały przedstawione kolorem żółtym, Tereny pozostałych gruntów rolnych, w klasach IVa – VI - nie podlegających ochronie, pozostawione są bez wyróżnienia kolorem.

Obszary te, wraz z towarzyszącymi im masywami gleb klasy IVa i IVb, uzyskająby priorytet w zakresie wymiany gruntów pod kątem powiększenia areалу działek rolniczych. Powinny również zostać wyłączone z zabudowy nierolniczej, a także drobnotowarowej zabudowy zagrodowej nie wykazującej tendencji rozwojowej. Istotnym kierunkiem uzupełniającym działania ochronne na tych obszarach byłoby zapobieganie rozdrabnianiu struktury agrarnej i własnościowej oraz tworzenie warunków przestrzennych do organizacji większych obszarowo gospodarstw kreujących pożądane zmiany agrarne.

Z drugiej strony, polityka rolna gminy, powinna umożliwić wprowadzenie na obszary zarezerwowane dotychczas dla zabudowy zagrodowej, rozwoju wielofunkcyjnego, a szczególnie drobnych funkcji gospodarczych, o charakterze nierolniczym, które wspomagałyby budżet rodzin wiejskich i umożliwiały zwiększenie miejsc pracy poza rolnictwem.

Pożądanymi kierunkami działalności przestrzennej, prowadzonej w granicach użytków rolnych w gminie Małogoszcz, zgodnymi z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego województwa, są:

- wzmożona ochrona gleb najwyższej jakości i większych masywów gruntów przydatnych na cele organizacji towarowej produkcji rolniczej przed nieuzasadnionym podziałem i wyłączeniem z

użytkowania rolniczego;

- preferowania rozwoju proekologicznych sposobów produkcji rolniczej (produkcja zintegrowana, ekologiczna, agroturystyka);
- stymulowanie koncentracji oraz scalania i wymiany gruntów w aspekcie potrzeb gospodarstw rozwojowych, zwłaszcza przez młodych rolników przejmujących ziemię (pożądane minimum obszarowe – 25 ha użytków rolnych);
- sprzyjanie podejmowaniu drobnej produkcji towarowej, zwłaszcza o charakterze pracochłonnym w małych gospodarstwach, służącej zachowaniu miejsc pracy na wsi;
- zapewnienie warunków przestrzennych do podejmowania działań służących poprawie jakości gleb, zwłaszcza podlegających erozji, zdegradowanych oraz gleb nadmiernie uwilgotnionych lub przesuszonych drogą stosowania (odtwarzania) melioracji wodnych (ochrona funkcjonujących obiektów i urządzeń melioracyjnych);
- wspieranie podejmowania zrównoważonej produkcji rolniczej, zgodnej z „Kodeksem dobrej praktyki rolniczej”;
- zwiększanie różnicowania agrocenoz, drogą: wprowadzania zadrzewień i zalesień śródpolnych o funkcjach glebochronnych i wiatrochronnych, zachowania (odtwarzania) małych zbiorników wodnych i innych terenów o funkcji retencyjnej;
- sprzyjanie dostosowania gospodarki rolnej na obszarach podlegających prawnej ochronie przyrody do wymagań tam obowiązujących oraz zapobieganie przedostawaniu się do wód szkodliwych substancji stosowanych w produkcji rolniczej (wsparcie działań rolno-środowiskowych w strefach priorytetowych tych działań);
- przeciwdziałanie nadmiernej i nieuzasadnionej gospodarczo sukcesji leśnej na glebach przydatnych do produkcji rolniczej, znajdujących się w czasowym odłogowaniu; przy jednoczesnym umożliwieniu wprowadzenia zalesień na terenach zdegradowanych i nieopłacalnych w użytkowaniu rolniczym;
- unikanie lokalizacji obiektów mogących negatywnie oddziaływać na rolniczą przestrzeń produkcyjną w bezpośrednim sąsiedztwie terenów upraw polowych.

Występujące w granicach gminy **tereny zmeliorowane**, zostały przedstawione na rysunku kierunków, wraz ze strefami oddziaływania obiektów i urządzeń melioracyjnych. Urządzenia melioracji wodnych podlegają ochronie.

Zasadą lokalizacji ekstensywnych elementów **zabudowy produkcyjnej**, jak: siedlisk drobnotowarowych gospodarstw indywidualnych (nie zwiększających w sposób znaczący produkcji i areалу), zabudowy zagrodowej z usługami lub przetwórstwem rolno-spożywczym bazującym na własnych surowcach, będzie koncentracja tych elementów w większych ośrodkach osadniczych - sołectwach, na obszarach przewidywanych w niniejszym studium pod **zabudowę wielofunkcyjną**.

Obszary te skupiałyby jednocześnie wiejską działalność gospodarczą (o charakterze nieuciążliwym), usługi publiczne oraz towarzyszącą im zabudowę mieszkaniową.

Wskazane jest, aby część omawianych obszarów przekształciła się w lokalne ośrodki usługowo-mieszkaniowe, ukierunkowane na bezpośrednią obsługę wsi i rolnictwa. Z uwagi na konieczność ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla potrzeb produkcji rolniczej oraz wysokie koszty uzbrojenia terenów, zabudowa wielofunkcyjna powinna być kształtowana oszczędnie, z uwzględnieniem realnych potrzeb budowlanych.

Rozwojowe funkcje rolnicze, jak gospodarstwa wysokotowarowe, agroturystyczne oraz gospodarstwa podejmujące usługi lub przetwórstwo rolnicze wymagające izolacji przestrzennej mogłyby być lokalizowane poza obszarami koncentracji zabudowy wielofunkcyjnej, wśród własnych rozłogów na terenach nie posiadających ograniczeń funkcjonalnych i prawnych.

Zabudowa zagrodowa, związana z prowadzeniem gospodarstwa rolno-hodowlanego, może być lokalizowana poza terenami wyznaczonymi w niniejszym studium pod zabudowę wielofunkcyjną, w przypadku gdy powierzchnia gospodarstwa rolnego związanego z zabudową zagrodową przekracza średnią powierzchnię gospodarstwa rolnego w gminie. Do rozwojowych funkcji należy zaliczyć również gospodarstwa rybackie, istniejące i planowane.

Gabaryty obiektów lokalizowanych w ramach zabudowy zagrodowej (siedlisk rolniczych), powinny być uwarunkowane specyfiką gospodarstwa rolnego i jego programem użytkowym, oraz zasadami lokalizacji zabudowy jednorodzinnej w przypadku realizacji budynku mieszkalnego w zabudowie zagrodowej i zasadami lokalizacji obiektów produkcyjno-hodowlano-składowych i magazynowych w przypadku części gospodarczej zabudowy zagrodowej.

Głównym kierunkiem polityki przestrzennej w dziedzinie otoczenia rolnictwa powinno być tworzenie warunków do organizacji systemu produkcji i zbytu surowców rolniczych, który umożliwiałby trwałe i efektywne powiązanie producentów z zakładami zajmującymi się przetwórstwem i komercjalizacją produktów rolnych. W sytuacji znacznego rozdrobnienia rolnictwa najbardziej pożądanym kierunkiem działania byłaby organizacja grup producenckich i ich związków, które następnie wiązałyby się z pozostałymi ogniwami systemu na zasadzie „agrobiznesu”, to jest powiązania finansowego wszystkich podmiotów w drodze akcjonariatu. W systemie „agrobiznesu” przedstawiciele producentów mieliby wpływ na decyzje gospodarcze podejmowane w poszczególnych jego ogniwach, a należące do tej struktury placówki otoczenia rolnictwa miałyby szansę uzyskać akceptację środowiska wiejskiego. Zorganizowany rynek żywnościowy, może zostać objęty programami pomocowymi, finansowanymi m.in. z Unii Europejskiej.

Należy jednak podkreślić, że powyższe preferencje nie mogą obejmować pozarolniczych funkcji gospodarczych, w tym także zabudowy mieszkaniowej.

Ważnym instrumentem osiągnięcia celów przestrzennych w rolnictwie i jego otoczeniu będzie aktywna polityka samorządu w zakresie **gospodarki gruntami**. Podstawą tej polityki będą zasoby gruntów komunalnych, które w warunkach gminy powinny być sukcesywnie tworzone w różnych atrakcyjnych miejscach na obszarach położonych w zasięgu zbiorczych systemów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zasoby te powinny być, w szczególności koncentrowane na obszarach przewidzianych do realizacji celów publicznych, a zwłaszcza usług publicznych i budownictwa komunalnego oraz na obszarach korzystnych do lokalizacji funkcji usługowo-produkcyjnych w sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Przedmiotowe obszary, po aktualizacji planów miejscowych i uzbrojeniu terenów, stanowiłyby ofertę gminy, skierowaną do inwestorów zainteresowanych realizacją programów strategicznych w gospodarce żywnościowej, a także przedsięwzięć dających większą ilość miejsc pracy. Oferta obszarów powinna obejmować także niezagospodarowane tereny dawnych usług rolniczych, grunty przekazywane gminie w zarząd/użytkowanie lub zakupione, a także wypadające z sektora indywidualnego, działki rolne położone na obszarach nadających się pod zabudowę.

Omawiane zasoby terenów, powinny stanowić instrument aktywnego sterowania rozwojem przestrzennym gminy i mogą zapewnić w perspektywie stały dopływ środków finansowych, zarówno ze sprzedaży gruntów jak i późniejszych podatków od nieruchomości. Grunty planowane w studium pod zabudowę inną niż rolnicza, w zdecydowanej większości o niskich klasach bonitacyjnych (IV, V, VI), zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, nie będą wymagały uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Pozostałe tereny, zlokalizowane w granicach gruntów objętych ochroną prawną, mogą zostać uruchomione po uzyskaniu zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze lub nieleśne, którą gmina może uzyskać na etapie sporządzania zmian obecnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla danego terenu. Teren gminy w całości jest pokryty obowiązującymi planami miejscowymi.

W celu zahamowania procesu degradacji gleb na stromych stokach, należy dążyć do zwiększenia udziału powierzchni zajętych przez roślinność darniową (np. murawy) i wielogatunkowe zarośla krzewiaste, a w dalszej perspektywie, należy zadbać o odnowienie formacji leśnych. Należy jednak podkreślić, że procesy zmierzające do poprawy warunków środowiskowych i zatrzymania erozji, muszą odbywać się stopniowo i przy zachowaniu właściwych proporcji zbiorowisk murawowych, zaroślowych i zadrzewień. Wskazane jest, aby sporządzić plan rekultywacji użytków rolnych najbardziej zagrożonych erozją, który powinien być tworzony przy udziale przyrodników, biologów i ekologów.

3.4. Kierunki rozwoju leśnictwa

Główne kierunki zagospodarowania leśnego

Podstawowymi dokumentami określającymi kierunki rozwoju leśnictwa oraz zasady gospodarowania zasobami leśnymi są:

- plany urządzenia lasów państwowych Nadleśnictwa Jędrzejów (zarządzającego większością lasów w gminie) i Nadleśnictwa Włoszczowa (zarządzającego fragmentem terenu w rejonie sołectw Henryków i Kozłów);
- uproszczone plany urządzenia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa opracowane dla poszczególnych sołectw gminy.

Podstawowym kierunkiem rozwoju funkcji leśnej na terenie gminy, jest ochrona istniejących zasobów leśnych, a także sukcesywne uzupełnianie zasobów leśnych gminy. Osiągnięcie celów polityki przestrzennej w leśnictwie wymaga realizacji działań wynikających z obowiązujących przepisów prawa jak i lokalnych uwarunkowań przestrzennych.

Za najważniejsze w tym zakresie uznaje się następujące kierunki zagospodarowania:

- powszechną i ciągłą ochronę obszarów leśnych zmierzającą do ich zachowania i powiększenia oraz zrównoważonego rozwoju wszystkich funkcji tych obszarów (przeznaczenie lasów na cele inwestycyjne może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach i po spełnieniu wymogów określonych przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych),
- przebudowę drzewostanów jednogatunkowych na mieszane wraz z poprawą struktury wiekowej drzewostanów oraz zwiększeniem różnorodności genetycznej i gatunkowej sprzyjającej trwałości i odporności lasów,
- zwiększenie powierzchni leśnej zwłaszcza drogą zalesiania prywatnych gruntów, nieopłacalnych w uprawie, które pozostają w odłogowaniu, ulegają stopniowej degradacji,
- tworzenia warunków przestrzennych do zapewnienia lasom skutecznej ochrony przeciwpożarowej oraz przeciwdziałania ich zaśmiecaniu,
- konsekwentną realizację zadań gospodarki leśnej ustalonych w planach urządzenia lasów różnych form własności,
- podjęcie współpracy z Nadleśnictwem Jędrzejów i Nadleśnictwem Włoszczowa, w zakresie udostępnienia lasów dla potrzeb turystyki i wypoczynku (agroturystyki, ekoturystyki),
- upowszechnienie wielofunkcyjnego modelu gospodarki leśnej, ukierunkowanego w pierwszym rzędzie na funkcje ekologiczne (ochronne), w drugiej kolejności na funkcje produkcyjne i społeczne;
- produkcję drewna oraz innych surowców i produktów, na zasadzie racjonalnej gospodarki,

Aktualizacja Krajowego Programu Zwiększania Lesistości (2014), zakłada zwiększenie lesistości kraju (do 30% w roku 2020) 33% po roku 2050. Zwiększenie lesistości kraju do 30%, a także zalesienie i zadrzewienie korytarzy ekologicznych, łączących poszczególne kompleksy leśne i mających szczególnie duże znaczenie dla zachowania i rozwoju różnorodności biologicznej, zostało uznane za jeden z priorytetów Polityki ekologicznej państwa. Zwiększenie lesistości powinno objąć grunty prywatne, a także umożliwić tworzenie spójnych kompleksów leśnych połączonych korytarzami ekologicznymi oraz dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów wynikających z ochrony sieci obszarów Natura 2000.

Aktualnie, według stanu na lipiec 2022 r., lasy w gminie Małogoszcz zajmują 4 130,73 ha, co stanowi 28,29 % ogólnej powierzchni gminy. Lesistość gminy jest równa średniej lesistości w województwie świętokrzyskim wynoszącą 28,85 %

Dopuszcza się możliwość przeznaczania niewielkich fragmentów lasów i gruntów leśnych, **na cele niezwiązane z gospodarką leśną**, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Przeznaczenie na cele niezwiązane z gospodarką leśną, wymagać będzie uzyskania – na etapie opracowywania projektów zmian obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – zgody na zmianę przeznaczenia gruntu leśnego na cele nieleśne. Sytuacja ta, może dotyczyć fragmentów lasów i gruntów leśnych przewidywanych pod rozbudowę i budowę dróg publicznych, enklaw leśnych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielofunkcyjnej, rekreacyjno – wypoczynkowej czy usługowej.

Zasady polityki zalesieniowej

W celu zapewnienia sprawnej realizacji zalesień oraz umożliwienia gminie partycypacji w progach pomocowych Unii Europejskiej, proponuje się przyjąć w tej dziedzinie następujące zasady postępowania:

- wielkość zalesień, ich rozmieszczenie oraz sposób realizacji, określa Krajowy Program Zwiększania Lesistości oraz opracowane na jego podstawie – wojewódzki i gminny program jej zwiększenia,
- kierunki rozwoju przestrzennego zalesień, precyzuje proponowana w studium granica rolno – leśna, która uwzględnia wszystkie znane na obecnym etapie prac projektowych, aspekty jej przebiegu w tym szczególnie obszary gleb nieopłacalnych rolniczo, które są najbardziej zagrożone degradacją w wyniku odłogowania i utraty kultury rolnej.

W granicach gminy, na rysunku kierunków, wskazuje się **obszary proponowane do zalesienia**, przewidywane w sołectwach: Bocheniec, Henryków, Karsznice, Kozłów, Mniszek, Rembieszycy, Wiśnicz, Wygnanów, Złotniki, Żarczyce Małe, Żarczyce Duże.

Na wniosek właściciela terenu lub zarządzającego, na cele zalesieniowe mogą być przeznaczane w analogiczny sposób grunty usytuowane poza wyznaczonymi terenami pod warunkiem, że spełniają wymogi określone przepisami o lasach, a ponadto:

- są położone w enklawach lasów istniejących i na terenach, których zalesienie jest uzasadnione względami przyrodniczymi,
- pełnią ważną funkcję ochronną a zagospodarowanie leśne spowoduje, że funkcja ta stanie się bardziej efektywna,
- są usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie granicy rolno – leśnej pod warunkiem, że zalesienie tych gruntów nie spowoduje kolizji z zagospodarowaniem obszarów sąsiadujących.

Rozwój obszarowy lasów powinien być realizowany z uwzględnieniem następujących zasad zagospodarowania leśnego:

- przywracania i kształtowania leśnych ciągów ekologicznych w skali gminy oraz w układzie ponad gminnym,
- przeznaczania do zalesiania gleb ornych w niskich klasach bonitacyjnych oraz terenów zdegradowanych.
- zachowania i ochrony istniejących siedlisk Natura 2000,
- zachowania lokalnych walorów krajobrazowych i kulturowych,
- ochrony łąk i pastwisk, zlokalizowanych w dolinach rzecznych, przed zalesianiem,
- wyrównywania linii brzegowej lasów w celu zyskania bardziej zwartych kompleksów, unikając jednak nadmiernego uproszczenia tej linii i sprowadzania jej kształtu do prostych figur geometrycznych,
- ukierunkowanie rekreacji i turystyki leśnej w sposób godzący funkcje społeczne lasów z ochronnymi i produkcyjnymi – racjonalne wyposażenie lasów i terenów leśnych w małą infrastrukturę turystyczną.

Do czasu zalesienia terenów wskazanych w studium, analizowane grunty powinny pozostać w użytkowaniu rolniczym.

Rolnictwo i leśnictwo – perspektywa osiągnięcia stabilności społeczno-gospodarczej

Głównym źródłem finansowania inwestycji lokalnych, których celem jest rozwój wielofunkcyjny rolnictwa i leśnictwa na terenie gminy, są programy ze środków Unii Europejskiej w połączeniu ze środkami krajowymi tj. środkami samorządów i budżetu państwa oraz środkami własnymi beneficjentów. Wsparcie finansowe zadań inwestycyjnych ze środków Unii Europejskiej wynika z sektorów żywnościowych i leśnych, zbieżnych z krajową strategią rozwoju obszarów wiejskich i polegają na:

- poprawie konkurencyjności sektora rolnego i leśnego,
- poprawie stanu środowiska abiotycznego, siedlisk przyrodniczych i krajobrazu,

- poprawie jakości życia na obszarach wiejskich oraz dywersyfikacja działalności,
- budowanie struktur lokalnych na rzecz zatrudnienia i dywersyfikacji.

Współfinansowanie zadań daje perspektywę rozwinięcia konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia i osiągnięcie spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską, na poziomie regionalnym i krajowym.

Poprawę konkurencyjności rolnictwa i leśnictwa na terenie gminy, można osiągnąć poprzez modernizację gospodarstw, ukierunkowanie produkcji na rynek oraz aktywowanie inwestycji prorozwojowych. Wprowadzenie nowych technologii oraz procesów produkcyjnych w zgodzie z wymogami ochrony środowiska, wymaga kapitałochłonnych inwestycji, których rezultatem będzie poprawa dochodów rolników oraz polepszenie warunków ich pracy.

Przewiduje się wsparcie działań rolno – środowiskowych dla rolników i leśników, ponoszących straty w wyniku dostosowania gospodarki rolnej na obszarach podlegających prawnej ochronie przyrody do wymagań obowiązujących na tych obszarach oraz zapobieganiu przedostawaniu się do wód szkodliwych substancji stosowanych w produkcji rolniczej. Płatności rolno-środowiskowe i leśno-środowiskowe mają zachęcić do podejmowania dobrowolnych zobowiązań w zakresie gospodarowania ukierunkowanego na ochronę środowiska oraz zachowanie siedlisk o wysokich walorach przyrodniczych. Działania te mają na celu zachowanie wysokiej bioróżnorodności terenu gminy.

Dążenie do powstania: grup producenckich, Lokalnych Grup Działania, organizacji spółdzielczych oraz partnerstwa publiczno – prywatnego, które swoim działaniem mogą stać się animatorami rozwoju gminy. Szerokie wsparcie inicjatyw wzmocni spójność podejmowanych oddolnie decyzji w zakresie planowanych i realizowanych projektów rozwoju lokalnego, przy wdrażaniu programów rolniczych finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego.

3.5. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa i usług

Teren gminy Małogoszcz podzielony jest na 19 sołectw i miasto Małogoszcz. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa w obrębie poszczególnych jednostek administracyjnych, ukształtowana historycznie, była lokalizowana przy głównych ciągach komunikacyjnych, w pobliżu istniejących obiektów usługowych.

Dalszy rozwój osadnictwa na terenie gminy i miasta Małogoszcz powinien zostać podporządkowany następującym celom:

- dążeniu do tworzenia ładu przestrzennego lub jego poprawy,
- ochronie środowiska przyrodniczego oraz dóbr kultury,
- dążeniu do poprawy jakości życia mieszkańców,
- ekonomicznemu wykorzystaniu terenu.

Na obszarze **miasta**, wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego:

- **tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami podstawowymi,**
- **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami podstawowymi,**
- **tereny potencjalnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami podstawowymi,**
- **tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,**
- **tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej historycznego centrum,**
- **tereny zabudowy usługowej,**
- **tereny usług: oświaty, kultury, administracji i ochrony zdrowia, sportu, rekreacji i wypoczynku,**
- **tereny usług związanych z kultem religijnym,**
- **tereny usług ogólnodostępnych związanych ze sportem i rekreacją, turystyką i wypoczynkiem,**
- **teren usług: hotel,**
- **teren działalności gospodarczej związanej z usługami,**
- **teren potencjalnej działalności gospodarczej związanej z usługami.**

Na powyższych obszarach przewiduje się:

- budowę nowych obiektów budowlanych na działkach niezainwestowanych a przewidzianych pod zabudowę;
- rozbudowę, przebudowę, nadbudowę i odbudowę obiektów budowlanych oraz uzupełnienie nowymi obiektami budowlanymi, na działkach zainwestowanych;
- wymianę istniejących obiektów budowlanych, będących w złym stanie technicznym, co ma znaczący wpływ na poprawę wartości krajobrazowych oraz na porządkowanie zabudowy;
- uzupełnienie zabudową wolnych działek, pomiędzy istniejącą zabudową (zabudowa plombowa i uzupełniająca);

- sukcesywne przenoszenie istniejącej zabudowy zrealizowanej na terenach o niekorzystnych warunkach fizjograficznych na nowe obszary wyznaczone w niniejszym studium.

Na obszarze **sołectw** wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego:

- **tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami podstawowymi,**
- **tereny zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej) z usługami podstawowymi,**
- **tereny potencjalnej zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej) z usługami podstawowymi,**
- **tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,**
- **tereny potencjalnej zabudowy rekreacji indywidualnej,**
- **tereny zabudowy usługowej,**
- **tereny usług: oświaty, kultury, administracji, ochrony zdrowia, sportu, rekreacji i wypoczynku,**
- **tereny usług związanych z kultem religijnym,**
- **tereny usług ogólnodostępnych związanych ze sportem i rekreacją, turystyką i wypoczynkiem,**
- **tereny usług: ośrodki wypoczynkowe,**
- **teren działalności gospodarczej związanej z usługami,**
- **tereny usług z zakresu rekreacji, wypoczynku oraz agroturystyki**
- **tereny potencjalnych usług z zakresu rekreacji, wypoczynku oraz agroturystyki,**
- **teren zabytkowego parku podworskiego.**

Na powyższych obszarach przewiduje się:

- budowę nowych obiektów budowlanych na działkach niezainwestowanych a przewidzianych pod zabudowę;
- rozbudowę istniejących siedlisk w głąb posiadanych działek;
- wymianę istniejących obiektów budowlanych, będących w złym stanie technicznym, co ma znaczący wpływ na poprawę wartości krajobrazowych;
- rozbudowę, przebudowę, nadbudowę i odbudowę obiektów budowlanych oraz uzupełnienia nowymi obiektami budowlanymi istniejących siedlisk/terenów zainwestowanych;
- uzupełnienie zabudową wolnych działek pomiędzy istniejącą zabudową (zabudowa uzupełniająca);
- sukcesywne przenoszenie istniejących siedlisk zrealizowanych na obszarze o niekorzystnych warunkach fizjograficznych na nowe obszary wyznaczone w niniejszym studium;
- kolejność inwestowania uzależnia się od istniejącej lub projektowanej infrastruktury technicznej.

Miasto i Gmina

Teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej historycznego centrum miejscowości, stanowi obszar koncentracji zabudowy mieszkaniowo-usługowej potencjalnego centrum miasta Małogoszcz. Zabudowa centrum zlokalizowana jest w pierzejach rynku i wzdłuż dróg wychodzących z rynku.

W południowej części miasta zlokalizowane jest osiedle **zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami podstawowymi**, założone jako baza mieszkaniowa dla pracowników cementowni. W południowo – zachodniej części miasta zlokalizowane jest osiedle **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami podstawowymi**.

Część zabudowy miasta stanowi różnorodna zabudowa związana z usługami, od usług publicznych (szkół, administracji publicznej, obiektów kultury, ośrodków zdrowia) poprzez różnorodną działalność gospodarczą, w tym m.in. usług komercyjnych, po obiekty kultu religijnego.

Zabudowa sołectw usytuowana jest wzdłuż istniejących dróg. Istniejące układy przestrzenne są typu rzędówki lokalizowanej po jednej stronie drogi, ulicówki zabudowanej obustronnie, wielodrożnicy. Część zabudowy zlokalizowana jest w znacznym oddaleniu od zwartej zabudowy w poszczególnych sołectwach.

Zabudowa poszczególnych sołectw jest wielofunkcyjna. Przeważa zabudowa zagrodowa. W mniejszym zakresie występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz sporadycznie zabudowa wielorodzinna. Występująca na terenie sołectw zabudowa usługowa ma charakter różnorodnej działalności gospodarczej oraz usług publicznych.

Istniejącą zabudowę rozproszoną należy uznać za możliwą do przebudowy, rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i uzupełnienia zabudowy nowymi obiektami, jeżeli z uwarunkowań nie wynikają zakazy uniemożliwiające jej utrwalanie. Część zabudowy rozproszonej, może stanowić podstawę do rozwoju w ich granicach funkcji rekreacyjnych, agroturystyki, wykorzystujących istniejące zabudowania.

Dalsza lokalizacja zabudowy na terenie poszczególnych sołectw powinna rozwijać się w pierwszej kolejności w obrębie istniejących zespołów osadniczych. Większość wsi, o charakterze ulicowym, nie posiada czytelnie określonych obszarów centralnych.

W dalszej kolejności powinny być uaktywniane obszary **zabudowy wielofunkcyjnej**, usytuowane w najbliższym sąsiedztwie istniejącej zabudowy, następnie pozostałe **tereny potencjalnej zabudowy wielofunkcyjnej**, wskazane na rysunku studium.

Kolejność lokalizacji zabudowy powinna być uzależniona od stopnia uzbrojenia terenu/działek w infrastrukturę techniczną. Tereny posiadające pełne uzbrojenie lub przewidziane do szybkiego uzbrojenia, w pierwszej kolejności powinny być uruchamiane pod zabudowę.

Obszary istniejącej zabudowy i potencjalnego rozwoju osadnictwa, należy traktować jako obszary potencjalnego rozwoju usług podstawowych, nieuciążliwych, obsługujących tereny mieszkalnictwa.

Uzupełnienie luk w zabudowie terenów nie wskazanych na rysunku studium do zabudowy oraz zmiana granicy terenów wskazana w studium do zabudowy polegająca na poszerzeniu zabudowy – wynikającej z zagospodarowania działki/terenu – nie jest sprzeczna z ustaleniami studium.

Należy ograniczać lokalizację nowej zabudowy, poza terenami wskazanymi w studium, w obrębie dolin rzecznych, objętych korytarzami i ciągami ekologicznymi oraz dążyć do koncentracji zabudowy i przeciwdziałać jej rozpraszaniu.

Funkcjonujące tereny **urządzeń melioracyjnych** wymagają ochrony przed ich uszkodzeniem lub zniszczeniem, w związku z tym wszelkie projekty budowlane przewidziane do realizacji w granicach tych terenów, kolidujące z istniejącymi urządzeniami melioracyjnymi należy uzgadniać z administratorem tych urządzeń.

W celu kształtowania ładu przestrzennego na terenie miasta i gminy Małogoszcz, podnoszącego jakość życia mieszkańców i poziom atrakcyjności obszaru gminy, należy położyć szczególny nacisk na właściwe kształtowanie zabudowy, uwzględniające istniejące uwarunkowania i ograniczenia.

Lokalizacja zabudowy w granicach miasta podlega uwarunkowaniom zewnętrznym, wynikającym m.in. z lokalizacji wewnątrz stref ochrony konserwatorskiej, w otoczeniu cennych obiektów zabytkowych.

Zabudowa w sołectwach podlega warunkom wynikającym z lokalizacji ich części w otoczeniu obiektów zabytkowych.

W granicach gminy należy stosować estetyczne formy architektoniczne obiektów budownictwa mieszkaniowego, usługowego i gospodarczego oraz elementów zagospodarowania terenów inwestycji.

Za zasadne uznaje się potrzebę wypracowania formy architektoniczno-przestrzennej identyfikującej się z elementami historycznej zabudowy, jako elementu powtarzalnego, do wielokrotnego zastosowania.

Do czasu wypracowania powyższej formy przestrzennej dla budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, wielorodzinnego i zagrodowego lokalizowanego na obszarze gminy, zaleca się spełnienie określonych poniżej wymagań dotyczących **architektury budynków**:

- architektura projektowanych budynków powinna posiadać poprawną formę zharmonizowaną z otoczeniem, nawiązywać charakterem, skalą i detałem do wzorów regionalnych,
- zalecana zwarta bryła budynku,
- wysokość budynków mieszkalnych wielorodzinnych, ograniczyć do czterech kondygnacji nadziemnych z możliwością wykorzystania poddasza na cele mieszkalne w czwartej kondygnacji;
- wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie zagrodowej, do dwóch kondygnacji, z możliwością wykorzystania drugiej kondygnacji jako poddasza na cele mieszkalne,

- wysokość budynków usługowo-mieszkalnych i produkcyjno-usługowych do dwóch kondygnacji nadziemnych;
- wysokość budynków gospodarczych i garaży w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej do jednej kondygnacji nadziemnej;
- wysokość budynków gospodarczych, produkcyjnych, składowych, garaży w zabudowie zagrodowej, zaleca się ograniczyć do jednej kondygnacji nadziemnej z ewentualnym użytkowym poddaszem w drugiej kondygnacji; ostateczna wysokość budynków będzie wynikać z funkcji i technologii budynku;
- wysokość budynków usługowych, hoteli, ograniczyć do czterech kondygnacji nadziemnych, z możliwością zastosowania użytkowych poddaszy w czwartej kondygnacji;
- wysokość budynków: usług sportu i rekreacji, turystyki i wypoczynku do trzech kondygnacji nadziemnych, z możliwością zastosowania użytkowych poddaszy w trzeciej kondygnacji;
- wysokości podpiwniczeń budynków w wysokości definiowanej w obowiązujących przepisach, uzależnione jest warunkami gruntowo-wodnymi terenu,
- wysokość innych obiektów i urządzeń budowlanych nie wymienionych wyżej, do wysokości wynikającej z funkcji i technologii;
- dachy dwuspadowe lub wielospadowe o nachyleniu połaci $15^{\circ} - 50^{\circ}$, z możliwością zastosowania naczółków i przyczółków oraz poszerzonych okapów (50-70 cm); dopuszcza się stosowanie dachów o mniejszym niż określone wyżej, nachyleniu połaci dachowej, w tym dachów płaskich oraz dachów o wyraźnej asymetrii połaci, przykryć szklanych i innych urozmaicających przestrzeń, pod warunkiem zharmonizowania formy z otoczeniem;
- pokrycie dachów – materiałami dostępnymi na rynku;
- kolorystykę dachów w nawiązaniu do barw komponujących się z otoczeniem;
- wprowadzenie spójnych materiałów wykończeniowych, zarówno w bryłach budynków, ogrodzeniach i elementach małej architektury towarzyszącej zabudowie oraz stosowanie stonowanej kolorystyki, z dopuszczeniem pojedynczych elementów kontrastowych wynikających z barw lub logo firmy kamiennych i drewna do wykończenia elewacji budynków.

Zabrania się stosowania pełnych ogrodzeń betonowych, prefabrykowanych od strony dróg i placów publicznych oraz terenów przestrzeni publicznej.

Niedopuszczalne jest stosowanie form i detali deformujących architekturę obiektu.

Zagospodarowanie terenów potencjalnego rozwoju osadnictwa (budownictwa mieszkaniowego) powinno mieć na celu ujednolicenie standardów wykorzystania przestrzeni poprzez stosowanie **minimalnych wskaźników wielkości działek budowlanych** dla zabudowy mieszkaniowej:

- w zabudowie szeregowej – 450 m² pow. działki,
- w zabudowie bliźniaczej – 700 m² pow. działki,

- w zabudowie wolnostojącej – 800 m² pow. działki,
- dla zabudowy usługowej, wielkości działek należy dostosować do programu inwestycji, uwzględniającego obowiązek zapewnienia miejsc parkingowych dla potencjalnych klientów i dostawców, w tym posiadających kartę parkingową oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w wielkości dostosowanej do programu inwestycji, uwzględniającego oszczędne gospodarowanie przestrzenią oraz zapewniające niezbędną ilość terenów zieleni i sprawnej komunikacji wewnętrznej;
- wielkość działek w zabudowie zagrodowej powinna być uzależniona od programu gospodarstwa rolniczego, podobnie jak wielkości działek usługowych czy produkcyjnych;
- fronty działek usługowych wraz z ciągami dróg ogólnodostępnych i ciągi piesze powinny stanowić potencjalne obszary przestrzeni publicznych, wymagające wypracowania spójnego wyrazu architektonicznego, identyfikującego teren przestrzeni publicznych miasta i gminy Małogoszcz.

W zagospodarowaniu działek lub terenów inwestycji należy stosować następujące **maksymalne wskaźniki powierzchni zabudowy**:

- dla zabudowy wielorodzinnej – max 60% pow. działki;
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – max 40% pow. działki;
- dla zabudowy rekreacji indywidualnej – max 30% pow. działki;
- dla zabudowy zagrodowej – max 70% pow. działki,
- dla zabudowy usługowej – max 70% pow. działki z uwzględnieniem potrzeby zmniejszenia powierzchni zabudowy do max 40% pow. działki w sytuacji funkcji wymagających zwiększonego udziału zieleni w programie inwestycji jak np. szkoły, tereny sportu i rekreacji, turystyki i wypoczynku, agroturystyki, ośrodki wypoczynkowe, itp.;
- dla zabudowy usługowej - hotele – max 60% pow. działki;
- oraz dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej (centrum historycznego) - 90% - 100%.

W zagospodarowaniu działek lub terenów inwestycji należy stosować **powierzchnie biologicznie czynne**, nie mniejsze niż określone poniżej:

- dla zabudowy wielorodzinnej – min. 30% pow. działki;
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – min. 30% pow. działki;
- dla zabudowy rekreacji indywidualnej – min. 50% pow. działki;
- dla zabudowy zagrodowej – min. 30% pow. działki;
- dla zabudowy usługowej – min. 30% pow. działki z uwzględnieniem potrzeby zwiększenia powierzchni biologicznie czynnej do min. 60% pow. działki w sytuacji funkcji wymagających zwiększonego udziału zieleni w programie inwestycji jak np. tereny sportu i rekreacji, turystyki i wypoczynku, agroturystyki, ośrodki wypoczynkowe itp.;

- dla zabudowy usługowej - hoteli – min. 30% pow. działki, w tym również w formie zieleni urządzonej t.j. mobilne gazony z zielenią, kompozycje z elementami wody itp.;
- dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej (centrum historycznego) - min 5%, w formie zieleni urządzonej t.j. mobilne gazony z zielenią, kompozycje z elementami wody itp.

W przypadku terenów zabudowanych, posiadających niższy wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, niż określony powyżej, dopuszcza się pozostawienie istniejącej powierzchni biologicznie czynnej w wielkości dotychczasowej. Uszczegółowienie powierzchni biologicznie czynnej i jej dostosowania do obowiązujących wymogów, nastąpi w miejscowych planach.

Wskazane parametry mają charakter ogólny, wymagające doprecyzowania, na etapie sporządzania zmian obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy, uwzględniających specyfikę i uwarunkowania poszczególnych terenów.

Parametry przestrzenne **siedlisk rolniczych** powinny być uwarunkowane specyfiką gospodarstwa rolnego i jego programem gospodarowania/produkcji.

Gabaryty obiektów lokalizowanych w ramach siedlisk rolniczych, powinny być uwarunkowane specyfiką gospodarstwa rolnego i dostosowane do jego programu użytkowego oraz zasadami lokalizacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie zagrodowej i zasadami lokalizacji obiektów gospodarczych, produkcyjno – magazynowo – składowych, hodowlanych i usługowych w przypadku części gospodarczej zabudowy zagrodowej.

Zaleca się wprowadzenie w nowych siedliskach i uzupełnienie w już istniejących; zadrzewień i zakrzewień przydomowych oraz zieleni przy obiektach produkcyjnych, hodowlanych i usługowych.

Obszary istniejącej zabudowy i potencjalnego rozwoju osadnictwa, należy również traktować jako obszary potencjalnego rozwoju usług podstawowych, nieuciążliwych, obsługujących tereny mieszkalnictwa.

Dla zabudowy usługowej, wielkości działek należy dostosować do programu inwestycji, uwzględniającego obowiązek zapewnienia miejsc parkingowych dla potencjalnych klientów i dostawców, min 1 miejsce na każde rozpoczęte 50,0 m² powierzchni użytkowej usługi i lokalizację miejsc postojowych dla osób ze szczególnymi potrzebami, wyposażonych w kartę parkingową, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz pozostawienia powierzchni biologicznie czynnej w ilości nie mniejszej niż 30 % powierzchni działki usługowej.

Fronty działek usługowych wraz z ciągami dróg ogólnodostępnych i ciągów pieszych powinny stanowić potencjalne obszary przestrzeni publicznych, wymagające wypracowania spójnego wyrazu architektonicznego, identyfikującego teren przestrzeni publicznych miasta i gminy Małogoszcz.

Gromadzenie zasobów gruntów komunalnych dla potrzeb lokalizacji usług publicznych, powinno uwzględniać potrzebę koncentracji ewentualnych obiektów w sąsiedztwie już istniejących, w celu tworzenia czytelnych centr usług publicznych.

Na terenie miasta i w poszczególnych sołectwach gminy Małogoszcz **nie przewiduje się lokalizacji obiektów usługowych wymagających szczególnego wskazania w studium, o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2 000 m²**. Potencjalnym obszarem takiej lokalizacji mogłyby być tereny zabudowy usługowej oraz tereny działalności gospodarczej. Lokalizacja obiektów wielkopowierzchniowych w rozumieniu aktualnych przepisów wymaga opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którego granice, w obrębie powyższych terenów zostaną uściślone w uchwale inicjującej sporządzenie planu miejscowego.

Szczególnym obszarem rozwoju usług jest **obszar zabudowy mieszkalno-usługowej historycznego centrum** miasta Małogoszcz, gdzie udział funkcji usługowej powinien być uzależniony od faktycznej potrzeby wykreowania centrum usługowego miasta.

Dla miasta Małogoszcza, ważne jest, kreowanie własnego miejskiego wizerunku, co pozwoli na podniesienie prestiżu miasta. Ważne jest posiadanie czytelnego układu przestrzennego z wyraźnie zaznaczonym centrum administracyjno-usługowym i systemem przestrzeni publicznych, wymagających wypracowania spójnego wyrazu architektonicznego, identyfikującego teren przestrzeni publicznych miasta i gminy Małogoszcz.

W granicach miasta Małogoszcz, wskazuje się **potencjalne przestrzenie publiczne**, posiadające szczególne znaczenie dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych.

Potencjalne przestrzenie publiczne, w granicach miasta, zostały wskazane na terenach stanowiących swoistą wizytówkę miasta, łączących walory historycznej zabudowy z elementami nowoczesnej zabudowy zaspakajającej potrzeby mieszkańców, są to:

- obszar Placu Kościuszki – rynek miejski,
- obszar u zbiegu ul. Jędrzejowskiej i ul. Konarskiego, stanowiący przejście do ul. Jaszowskiego.

Dla proponowanych potencjalnych przestrzeni publicznych, ich wyraz architektoniczno – przestrzenny, parametry i współczynniki zabudowy, powinny zostać indywidualnie określone, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenu miasta i jego zmianach, w dostosowaniu do specyfiki i rodzaju przestrzeni publicznej.

Zagospodarowanie wraz z zabudową terenów potencjalnych przestrzeni publicznych powinno stanowić atrakcyjną kompozycję architektoniczno – przestrzenną, uzyskaną dzięki zastosowaniu estetycznych nawierzchni placów i ciągów komunikacji, małej architektury, elementów wody, rzeźby. Przestrzenie publiczne powinny odznaczać się atrakcyjnymi formami zieleni niskiej i wysokiej, jednolitym systemem oświetleniowym, ujednoliconym rodzajem pojemników na śmieci, ławek, kiosków usługowo-handlowych, punktów informacyjno-reklamowych.

3.6. Kierunki rozwoju turystyki i rekreacji

Największymi walorami gminy Małogoszcz, umożliwiającymi dalszy rozwój turystyki i rekreacji w gminie, jest malownicze położenie terenu gminy, usytuowanej między dolinami rzek a pasmami wzniesień, w otoczeniu pól uprawnych, łąk i licznych terenów leśnych.

Do przyjazdu do gminy zachęcają liczne stawy i małe zbiorniki wodne, wytyczone szlaki turystyki pieszej i rowerowej, cenne zabytki i lokalne atrakcje turystyczne.

Na obszarze **miasta**, wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego, związane z rozwojem turystyki i wypoczynku:

- **tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,**
- **tereny usług: oświaty, kultury, administracji i ochrony zdrowia, sportu, rekreacji i wypoczynku,**
- **tereny usług ogólnodostępnych, związanych ze sportem i rekreacją, turystyką i wypoczynkiem,**
- **teren usług: hotel,**
- **teren ogródków działkowych.**

Na obszarze **sołectw** wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego, związane z rozwojem turystyki i wypoczynku:

- **tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,**
- **teren potencjalnej zabudowy rekreacji indywidualnej,**
- **tereny usług: oświaty, kultury, administracji i ochrony zdrowia, sportu, rekreacji i wypoczynku,**
- **tereny usług ogólnodostępnych związanych ze sportem i rekreacją, turystyką i wypoczynkiem,**
- **tereny usług: ośrodki wypoczynkowe,**
- **tereny usług z zakresu rekreacji, wypoczynku oraz agroturystyki,**
- **tereny potencjalnych usług z zakresu rekreacji, wypoczynku oraz agroturystyki,**
- **teren potencjalnych ogródków działkowych,**
- **teren zabytkowego parku podworskiego.**

Największą aktywność istniejącej działalności turystycznej obserwuje się w północno-zachodniej i południowo – wschodniej części gminy Małogoszcz, na terenach szczególnie predysponowanych do rozwoju funkcji turystyczno – rekreacyjnej. W zachodniej części, prowadzonej w oparciu o istniejące kompleksy leśne, stawy i małe zbiorniki wodne; we wschodniej części prowadzone w oparciu o doliny rzek Białej Nidy i Wiernej Rzeki, okoliczne tereny leśne, stawy i oczka wodne.

W Kozłowie, funkcjonuje kompleks wypoczynkowy „Kozłów Park”, z całorocznymi domami wypoczynkowymi, położonymi nad stawami. W Lasochowie działalność prowadzi gospodarstwo rybackie „Karp z Oksy”. W Bocheniecu znajdują się ośrodki wczasowe, kolonijne „Wierna” i „Bocheniec” (obecnie nieczynny), ośrodek „Ptaszyniec” – oferujący możliwość wypoczynku w domkach całorocznych. W Karsznicach działalność prowadzi wioska rybacka „Biała Nida”, wynajmująca domki całoroczne położone nad zbiornikiem wodnym oraz gospodarstwo agroturystyczne „Willa Bizeręda”.

W centralnej części gminy, w Mieronicach, nad stawem, funkcjonuje kompleks rekreacyjny „Tomiczówka”. Bazę noclegową gminy uzupełnia hotel „Stara Fabryka” i dom weselny „Mikołajczyk”, kwatery „Steffano” w Małogoszczu. Bazę gastronomiczną uzupełniają restauracje, pizzerie „Roma”, „TelePizza”, „Klub Vegas” w Małogoszczu oraz bistro „Kameralna” w Mieronicach.

Istniejące obiekty przewiduje się do zachowania, z możliwością ich rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

Ośrodki wczasowe i konferencyjne oferują wypoczynek grupowy, zorganizowany, obejmujący poza bazą noclegową pełne wyżywienie i zagospodarowanie czasu wypoczywających.

Kompleksy wypoczynkowych domków i agroturystyczne miejsca noclegowe, oferują indywidualny wypoczynek na terenach oddalonych od zabudowanych centrów miejscowości, w enklawach lasu, nad wodą. Obiekty „Biała Nida” i „Ptaszyniec” organizują spływy kajakowe.

Na terenie gminy, przewidywane do dalszego utrzymania są istniejące **tereny zabudowy rekreacji indywidualnej** (zabudowy letniskowej). Największe skupienia tej zabudowy występują na terenie sołectw: Lasochów (w przysiółkach Góry Lasochowskie i Pierzchnica), Bocheniec, Mniszek, Żarczyce Duże oraz w granicach miasta Małogoszcz.

Na terenie gminy, przewiduje się realizację nowego terenu **potencjalnej zabudowy rekreacji indywidualnej** (zabudowy letniskowej), wskazanego na rysunku kierunków, w sołectwie Lasochów.

Dopuszcza się też możliwość, realizowania rekreacji indywidualnej, bądź w budynkach zabudowy zagrodowej, zmieniających sposób użytkowania, po ich dostosowaniu do nowej funkcji, jaki i w nowych budynkach zaprojektowanych i przeznaczonych na potrzeby rekreacji indywidualnej. Przy wyborze terenu pod zabudowę wypoczynkową i rekreacyjną, należy uwzględnić oddalenie od dużych, wysokotowarowych gospodarstw rolnych, w celu eliminacji późniejszych konfliktów wynikających z sąsiedztwa tak różnych funkcji. Warto również wypromować typ zabudowy rekreacyjnej, który będzie charakterystyczny dla rejonu małogoskiego

W zagospodarowaniu działek, należy uwzględnić potrzebę zachowania **powierzchni biologicznie czynnej** min 50% powierzchni działki oraz ograniczenie wielkości **powierzchni zabudowy** potencjalnych terenów rekreacyjnych do max 30% ich powierzchni, z możliwością zweryfikowania zalecanych parametrów w dostosowaniu do specyfiki poszczególnych lokalizacji.

Na terenie gminy, do dalszego utrzymania, pozostawia się istniejące **tereny z zakresu usług rekreacji, wypoczynku oraz agroturystyki**. Największe skupienia tej zabudowy występują na terenie sołectw: Karsznice i Kozłów.

Na terenie gminy przewidywany jest rozwój usług z zakresu **rekreacji i wypoczynku oraz agroturystyki**, prowadzonych w oparciu o nowe obiekty budowlane, przy spełnieniu wymogów określonych w przepisach prawa. Tereny te, wskazane są, na rysunku kierunków, w sołectwach Rembieszce i Karsznice.

Dopuszcza się też możliwość rozwoju agroturystyki, prowadzonego na bazie istniejących siedlisk rolniczych, posiadających korzystne, dla takiej formy rekreacji, położenie w pobliżu kompleksów leśnych, w oddaleniu od zwartej zabudowy wsi, w pobliżu istniejących rzek, cieków i zbiorników wodnych..

Dopuszcza się również, realizację zabudowy agroturystycznej, na terenie zabudowy wielofunkcyjnej.

W zagospodarowaniu tych terenów należy uwzględnić potrzebę zachowania **powierzchni biologicznie czynnej** do min. 60% powierzchni działki oraz ograniczenie wielkości **powierzchni zabudowy** potencjalnych terenów rekreacyjnych do max 40% ich powierzchni, z możliwością zweryfikowania zalecanych parametrów w dostosowaniu do specyfiki poszczególnych lokalizacji.

Ofertę wypoczynkową gminy wzbogacają funkcjonujące w granicach gminy **obiekty sportowe**. Największym spośród nich jest klub sportowy „Wierna Małogoszcz”, kolejne to obiekty sportowe przynależące do szkół na terenie gminy oraz Otwarte Strefy Aktywności, w formie placów zabaw i siłowni na wolnym powietrzu, zlokalizowane w Bocheńcu, Leśnicy, Zakruczu, Ludwinowie i Wygnanowie.

W granicach miasta i gminy zlokalizowane są tereny **usług ogólnodostępnych związanych ze sportem i rekreacją, turystyką i wypoczynkiem**. Tereny te, obejmują rejon stadionu sportowego klubu „Wierna Małogoszcz” w Małogoszczu, tereny ogólnodostępnych boisk sportowych (obiektów nieprzynależnych do szkół), zlokalizowanych w sołectwach: Kozłów, Lipnica i Mieronice oraz tereny parkowo – rekreacyjne przewidywany w granicach miasta, na zapleczu zabudowy mieszkaniowej między ulicami Chęcińską i Pustowójtówny.

Tereny parkowo-rekreacyjny, zagospodarowane będą małą architekturą, urządzeniami terenowymi, oczkami wodnymi, ciągami pieszo-jezdnymi, boiskami dla uprawiania sportów terenowych, altanami itp. bez lokalizacji obiektów kubaturowych.

W zagospodarowaniu tych terenów należy uwzględnić potrzebę zachowania **powierzchni biologicznie czynnej** do min. 60% powierzchni działki oraz ograniczenie wielkości **powierzchni zabudowy** potencjalnych terenów rekreacyjnych do max 40% ich powierzchni, z możliwością zweryfikowania zalecanych parametrów w dostosowaniu do specyfiki poszczególnych lokalizacji.

We wschodniej części terenu miasta Małogoszcz, przy granicy z sołectwem Bocheniec znajdują się **tereny ogródków działkowych**, których kontynuację stanowią **tereny potencjalnych ogródków działkowych**, przylegających do nich już w granicach administracyjnych Bocheńca.

W granicach ogródków działkowych przewiduje się kontynuację istniejącej funkcji. Ogródki są formą wypoczynku i rekreacji indywidualnej mieszkańców oraz miejscem upraw ogrodniczych. Istniejące obiekty budowlane na terenie ogródków działkowych przewiduje się do utrzymania z możliwością lokalizacji nowych obiektów rekreacyjno-gospodarczych/altan, związanych z obsługą terenu, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Na terenie gminy, istnieje też możliwość wskazania miejsc do biwakowania i wyznaczenia tras spacerowych, wzbogaconych o małą architekturę, umożliwiających rozwój turystyki i wypoczynku.

Obecnie najważniejszymi ograniczeniami dla pełnego rozwoju turystyki i wypoczynku w gminie, jest niepełna infrastruktura techniczna gminy, małe zaangażowanie mieszkańców w prowadzenie takiej formy działalności gospodarczej oraz słabe rozpropagowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych terenu gminy.

Przez teren gminy przebiegają **dwa szlaki piesze** poprowadzone przez atrakcyjne tereny gminy. Szlak czarny, łączy Plac Kościuszki w centrum Małogoszcza, z rezerwatem „Milechowy”, przebiegając przez okoliczne wzniesienia terenu. Szlak niebieski, łączący Jedlnicę (w gminie Chęciny) z Jędrzejowem; na odcinku od Jedlnicy do Żarczyc w gminie Małogoszcz ma charakter górski, a na pozostałym ma charakter nizinny, wyznaczony przez rozległe tereny pól i lasów.

We wschodniej części gminy, wzdłuż drogi Nr 762 Kielce – Chęciny – Małogoszcz, znajduje się fragment ścieżki rowerowej, na odcinku od granicy gminy do parkingu ogólnodostępnego w Bocheńcu.

W celu podniesienia atrakcyjności terenu gminy, proponuje się wzbogacenie oferty rekreacyjno – turystycznej gminy, poprzez wykonanie innych ścieżek rowerowych, łączących atrakcyjne miejsca na terenie gminy.

W celu właściwego wykorzystania uwarunkowań gminy oraz istniejącej i planowanej do realizacji bazy turystyczno – wypoczynkowej, należy poszerzyć ofertę promocyjną gminy poprzez:

- poszerzenie oferty wypoczynku w okresie letnim (nauka jazdy konnej, wędrowki konne, szkółki rękodzieła ludowego, garncarstwa, plenerowe imprezy sportowo-rekreacyjne);
- wyznaczenie miejsc biwakowania, palenia ognisk, boisk do gier i zabaw terenowych;
- oznakowanie nowych szlaków (pieszych, rowerowych, narciarskich) w formie zamkniętych pętli z możliwością dogodnego dojścia i dojazdu;

- wyznaczenie i oznakowanie ścieżek rowerowych o ukierunkowaniu dydaktyczno – wypoczynkowym, spełniających jednocześnie funkcje komunikacyjne dla mieszkańców (ścieżki rowerowe i trasy ruchu pieszego);
- zorganizowanie pól karawaningowych, campingowych, pól namiotowych z zapleczeniami socjalnymi, taniej bazy noclegowej np. jako schroniska młodzieżowe;
- wykorzystanie istniejących zasobów obiektów usługowych lub budowę obiektów konferencyjno-szkoleniowych, związanych z opieką społeczną i rehabilitacją, rekreacyjno-sportowo-wypoczynkowych, służących pobytowi i rekreacji indywidualnej i zorganizowanej;
- budowę małych zbiorników wodnych na terenach nie objętych szczególną ochroną przyrodniczą wraz z lokalizacją obiektów budowlanych oraz urządzeń turystyczno – rekreacyjnych, służących funkcji rekreacyjnej;
- wspieranie rozwoju budownictwa rekreacyjnego/letniskowego w formach zorganizowanych, z równoczesnym dostosowaniem do lokalnych warunków środowiska;
- opracowanie oferty terenów rekreacyjnych, ogólnodostępnych oraz działek rekreacji indywidualnej/letniskowych;
- wzbogacenie oferty gastronomicznej i kulturowej,
- wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną i zapewnienie dogodnego dojazdu do potencjalnych terenów rekreacji i wypoczynku;
- szeroką akcję promocyjną walorów przyrodniczo-kulturowych i rekreacyjno-turystycznych gminy.

Stworzenie powyższych warunków wzbogacających ofertę turystyczno–wypoczynkową, ma na celu, dalszy rozwój funkcji wypoczynkowo – rekreacyjno – turystycznej gminy, dającej korzyści gospodarcze i społeczne dla gminy i społeczności lokalnej oraz perspektywę stworzenia bazy wypoczynku dla aglomeracji kieleckiej i większych ośrodków ościennych (Kraków, Śląsk).

Wymienione wyżej cele oferty wypoczynkowo – turystycznej, winny mieć odzwierciedlenie w „programie rozwoju turystyki i wypoczynku”, opracowanym dla terenu gminy, z udziałem wszystkich zainteresowanych podmiotów, w szczególności z władzami sąsiadujących gmin, władzami powiatu i województwa, celem zachowania spójnej polityki rozwoju regionu.

Realizacja przedsięwzięć związanych z turystyką i wypoczynkiem ukierunkowanych na działalność pozarolniczą, wzbogacających atrakcyjność gminy z równoczesnym rozwojem gospodarczym społeczności lokalnej, możliwa jest przy wykorzystaniu wsparcia finansowego programów pomocowych Unii Europejskiej oraz innych funduszy wspierających ten dział gospodarki, mających na celu poprawę jakości życia na obszarach wiejskich.

3.7. Kierunki rozwoju przemysłu i działalności gospodarczej

Przemysł jest dominującą funkcją miasta i gminy Małogoszcz. W granicach miasta Małogoszcz zlokalizowane są kopalnie odkrywkowe surowców mineralnych, prowadzony jest przerób surowców mineralnych (w przemyśle cementowniczym, produkcji kruszyw i innych produktów). W centralnej części miasta prowadzona jest produkcja urządzeń mechanicznych i odpylających.

W granicach gminy prowadzona jest eksploatacja kopalin, produkcja kruszyw dla budownictwa ogólnego i drogownictwa; produkcja wyrobów tartacznych, produkcja obuwia i listw wykończeniowych. Prowadzone są usługi produkcyjne z zakresu obróbki metali, montażu okien i drzwi, usług szklarskich. Działalność prowadzi młyn oraz magazyny i składy opału, nawozów, materiałów budowlanych.

Na obszarze **miasta** wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego:

- **tereny działalności przemysłu wydobywczego,**
- **teren potencjalnej działalności przemysłu wydobywczego,**
- **tereny działalności przemysłowej,**
- **tereny potencjalnej działalności przemysłowej, produkcyjnej i usługowej oraz urządzeń fotowoltaicznych, o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu,**
- **tereny działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami,**

Na obszarze **sołectw** wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego:

- **tereny działalności przemysłu wydobywczego,**
- **teren potencjalnej działalności przemysłu wydobywczego,**
- **tereny działalności przemysłowej,**
- **tereny potencjalnej działalności przemysłowej, produkcyjnej i usługowej oraz urządzeń fotowoltaicznych, o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu,**
- **tereny działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami,**
- **tereny potencjalnej działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami,**
- **tereny planowanych urządzeń fotowoltaicznych, wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.**

Złoże kopalin podlegają ochronie przed zagospodarowaniem ich powierzchni na cele inne niż wydobywcze.

W granicach gminy Małogoszcz prowadzona jest eksploatacja następujących złóż:

1. Złoże margli i wapieni jurajskich „Leśnica – Małogoszcz” (Nr MIDAS: 1845), (nr 2 na rys.) położonego w granicach części sołectwa Leśnica i części miasta Małogoszcz. Złoże stanowi surowiec zupełny do produkcji cementu portlandzkiego, a także do produkcji wapna, mączki nawozowej, mączek do odsiarczania spalin, kredy technicznej.

Złoże jest eksploatowane na podstawie Koncesji na wydobywanie Nr 35/99, udzielonej decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 22.09.1999 r., zmieniona Decyzją Ministra Środowiska z dnia 27.12.1999r., znak: DGwk/AG/487-621/99, zmieniona Decyzją z dnia 19.05.2005r., znak: ŚR.V.7412-26/05 oraz zmieniona Decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak OWS-V.7422.32.2014 z dnia 30 września 2014 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Małogoszcz I”, o powierzchni 129,2 ha, i teren górniczy „Małogoszcz I”, o powierzchni 961 ha. Koncesji udzielono, do dnia 21.09.2049 r., Spółce Lafarge Cement S.A. z siedzibą w Małogoszczu.

Urabianie złoża odbywa się przy użyciu materiałów wybuchowych oraz mechanicznie. Do eksploatacji przewidzianych jest osiem pięter wydobywczych (Ia, I, IIa, II, IIIa, III, IV, V). Piętra od Ia do III są istniejące, a piętra IV i V są nowoprojektowane. Eksploatacja złoża z poziomów IV i V, będzie wymagać odwodnienia złoża. W związku z planowanym zejściem z eksploatacją poniżej zwierciadła wód podziemnych, konieczne będzie monitorowanie położenia zwierciadła wód w otoczeniu złoża dla określenia faktycznego zasięgu leja depresji i wpływu odwodnienia na środowisko. Dla wyrobiska kopalni, przewidywany jest wodny kierunek rekultywacji, dla zwałowisk leśnych.

Złoże, w udokumentowanych granicach, przewidziane jest do kontynuacji eksploatacji. Dalsze wydobywanie złoża - na częściach złoża obecnie nieobjętych koncesją na wydobywanie - wymagać będzie spełnienia odrębnych procedur prawnych, zakończonych ostatecznymi decyzjami administracyjnymi wynikającymi z przepisów odrębnych dla tego rodzaju przedsięwzięcia, w tym m.in. uzyskania nowej lub zmiany decyzji koncesyjnej na wydobywanie.

2. Złoże wapieni jurajskich „Głuchowiec” (Nr MIDAS: 876), (nr 2 na rys.), położonego w południowej części miasta Małogoszcz. Złoże stanowi surowiec do produkcji: kruszyw dla drogownictwa i budownictwa, pyłu kamiennego przeciwwybuchowego, mączki specjalnej do mas tynkarskich i bitumicznych, nawozów węglanowych.

Złoże jest eksploatowane na podstawie Koncesji na wydobywanie wapieni jurajskich udzielonej decyzją Wojewodę Świętokrzyskiego, z dnia 16.06.2003 r., znak: ŚR.V.7412-22/03, zmienionej Decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27.09.2018 r. znak: OWS-V.7422.10.2018. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Głuchowiec III” o powierzchni 101 923 m²

i teren górniczy „Głuchowiec III” o powierzchni 466 576 m². Koncesji udzielono do dnia 31.12.2043 r. Kopalniom Odkrywkowym Surowców Drogowych S.A. z siedzibą w Micigoździe.

Eksploatacja wapieni prowadzona jest przy użyciu materiałów wybuchowych oraz sposobami mechanicznymi. Do eksploatacji przeznaczone są cztery piętra wydobywcze. Piętra 1 i 2 są istniejące, piętra 3 i 4 są projektowane. Eksploatowane złoża jest suche. Przewidziany jest leśny kierunek rekultywacji wyrobiska i zwałowisk.

Złoże, w udokumentowanych granicach, przewidziane jest do kontynuacji eksploatacji. Dalsze wydobywanie złoża - na częściach złoża obecnie nieobjętych koncesją na wydobywanie - wymagać będzie spełnienia odrębnych procedur prawnych, zakończonych ostatecznymi decyzjami administracyjnymi wynikającymi z przepisów odrębnych dla tego rodzaju przedsięwzięcia, w tym m.in. uzyskania nowej lub zmiany decyzji koncesyjnej na wydobywanie.

3. Złoża wapieni i gez jurajskich „Góra Maćkowa” (Nr MIDAS: 2564), (nr 5 na rys.), położonego przy granicy gmin Małogoszcz (sołectwo Wrzosówka) i Łopuszno (sołectwo Gnieździska). Złoże stanowi surowiec do produkcji: kamienia łamanego, kruszywa łamanego drogowego i do betonu, kamienia wapiennego.

Złoże jest eksploatowane jest w oparciu o Koncesję Wojewody Kieleckiego Nr W-33/93 z dnia 25.05.1993 r., znak: OS.II-7512/7/92/93, zmienioną decyzją Wojewody Kieleckiego nr 4/95 z dnia 19.04.1995 r., znak: OS.II-7512/8/95, zmienioną decyzją Wojewoda Świętokrzyski z dnia 26.03.2002 r. znak: ŚR.V-7412/23/2002, zmienioną decyzją z dnia 20.12.2002 r., znak: ŚR.V.7412-71/02, zmienioną decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, znak: OWŚ.V.7511-13/09 z dnia 10.06.2009 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Góra Maćkowa” o powierzchni 100 811 m² oraz teren górniczy „Góra Maćkowa” o powierzchni 787 724 m². Koncesji udzielono, do dnia 31.12.2027 r, Polskiemu Górnictwu Skalnemu „Minerał”, Podzamcze, ul. Piaskowa 17, 26-065 Piekoszków. Eksploatacja prowadzona była z użyciem materiałów wybuchowych, na trzech poziomach wydobywczych. Obecnie zaniechano eksploatacji. Złoże suche. Dla wyrobiska ustalono przyrodniczo – edukacyjny kierunku rekultywacji, dla pozostałego terenu leśny.

4. Złoża piasków czwartorzędowych „Karsznice- Łuny” (Nr MIDAS: 11420), (nr 6 na rys.), położone we wschodniej części sołectwa Karsznice. Piaski ze złoża znajdują zastosowanie w budownictwie i drogownictwie.

Eksploatacja złoża piasków prowadzona jest na podstawie Koncesji Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29.05.2008 r., znak: OWŚ.V.7511-9/08, zmienioną decyzją z dnia 15.03.2016 r. znak OWŚ-V.7422.18.2016, zmienioną decyzją z dnia 14.09.2018 r. znak: OWŚ-V.7422.22.2018, zmieniona decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24.05.2021 r., znak: ŚO-V.7422.16.2021. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Karsznice-Łuny A” o powierzchni 17 620 m² i teren górniczy „Karsznice-Łuny A” o powierzchni 26 109 m². Koncesji udzielono, do 31.12.2022 r. firmie, Usługi Transportowe Rembieszce 44, 28-366 Małogoszcz.

Złoże eksploatowane jest metodą mechaniczną, dwoma piętrami w warstwie suchej (1 piętro) i zawadnionej (2 piętro). Dla wyrobiska przewidywany jest wodny kierunek rekultywacji.

Złoże, w udokumentowanych granicach, przewidziane jest do kontynuacji eksploatacji. Dalsze wydobywanie złoża - na częściach złoża obecnie nieobjętych koncesją na wydobywanie - wymagać będzie spełnienia odrębnych procedur prawnych, zakończonych ostatecznymi decyzjami administracyjnymi wynikającymi z przepisów odrębnych dla tego rodzaju przedsięwzięcia, w tym m.in. uzyskania nowej lub zmiany decyzji koncesyjnej na wydobywanie.

Aktualnie, w gminie Małogoszcz, **nie są eksploatowane złoża:**

1. Złoże wapieni jurajskich „Głuchowiec II” – (Nr MIDAS: 5137), (nr 3 na rys.), położone w granicach miasta Małogoszcz. Złoże stanowi bezpośrednie przedłużenie eksploatowanego złoża wapieni „Głuchowiec”. Zlokalizowane jest w granicach administracyjnych miasta Małogoszcz. Wapienie ze złoża przydatne są się do produkcji kruszyw dla drogownictwa i budownictwa, kruszywa łamanego.

Około 28,5% zasobów złoża znajduje się poniżej zwierciadła wody. Zwierciadło wody stwierdzono na głębokości od 42,0 do 53,0 m p.p.t., tzn. na rzędnej 246,01 – 253,09 m n.p.m.; utworami wodonośnymi są szczelinowate i spękane wapienie jurajskie.

Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. z siedzibą w Micigoździe. Przedsiębiorstwo czyni starania o pozyskanie działek zlokalizowanych w granicach złoża.

Eksploatacja planowana jest w warstwie suchej złoża, z pozostawieniem półki ochronnej ponad zwierciadłem wody. Eksploatacja może być prowadzona po uzyskaniu koncesji na wydobywanie.

Złoże, w udokumentowanych granicach, przewidziane jest do prowadzenia eksploatacji. Wydobywanie złoża wymagać będzie spełnienia odrębnych procedur prawnych, zakończonych ostatecznymi decyzjami administracyjnymi wynikającymi z przepisów odrębnych dla tego rodzaju przedsięwzięcia, w tym m.in. uzyskania decyzji koncesyjnej na wydobywanie.

2. Złoże wapieni jurajskich „Małogoszcz – Góra Krzyżowa” (Nr MIDAS: 2567), (nr 4 na rys.), położone we wschodniej części miasta Małogoszcz. Eksploatacji złoża, po krótkim użytkowaniu, zaniechano. Wapienie ze złoża przydatne są dla przemysłu wapienniczego i chemicznego oraz drogownictwa.

Obecnie zaleca się odstąpienie od planów ewentualnej eksploatacji ze względu na położenie na wzgórzu o dużych walorach krajobrazowych. Na terenie Góry Krzyżowej i jej otoczenia proponuje się utworzyć użytek ekologiczny „Małogoszcz”, chroniący roślinność o charakterze stepowym.

3. Złoże krzemieni pasiastych „Bocheniec” (Nr MIDAS: 5366), (nr 7 na rys.), położone na pograniczu sołectw Wola Tesserowa i Bocheniec. Krzemienie zaliczane są do kopalin bardzo rzadko spotykanych w kraju. Wykorzystywane są głównie do produkcji galanterii, wyrobów pamiątkarskich i jubilerskich. Złoże suche.

Obecnie nie przewiduje się eksploatacji złoża.

4. Złoże wapieni i margli jurajskich „Cieśle” (Nr MIDAS: 6076) (nr 8 na rys.), położone w zachodniej części sołectwa Leśnica. Złoże stanowi bazę surowca niskiego niezbędnego do produkcji cementu. Złoże jest zawodnione, występuje w nim poziom wód jurajskich. Zwierciadło wody nawiercono na głębokości 2,1 – 39,3 m; tj. rzędnych 291,95 – 249,5 m n.p.m.

Obecnie nie przewiduje się eksploatacji złoża.

5. Złoże piasków kwarcowych „Czostków” (Nr MIDAS: 2713) (nr 9 na rys.), składa się z czterech pól złożowych, oznaczonych symbolami A, B, C i D. Na terenie gminy Małogoszcz znajduje się pole D, położone w północnej części sołectwa Kozłów. Pole D nigdy nie było objęte eksploatacją. Pozostałe pola złożowe A, B i C – położone na terenie gminy Krasocin w sołectwach Czostków i Dąbrówka – były objęte eksploatacją do 2021 r. Złoże eksploatowano do produkcji cegły wapienno-piaskowej. Pola A i B, są częściowo wyeksploatowane. Dla złoża przewidywany jest leśny kierunek rekultywacji.

Eksploatacja złoża prowadzona była w oparciu decyzję koncesyjną Wojewody Świętokrzyskiego, z terminem ważności do dnia 31.12.2021 r., udzieloną firmie H+H Polska Spółka z o.o., Warszawa. Wyznaczone zasięgi terenu i obszaru górniczego „Czostków”, nie obejmowały terenu gminy Małogoszcz.

Obecnie nie przewiduje się eksploatacji pola złożowego „D”, złoża „Czostków”.

W granicach gminy możliwe jest udokumentowanie innych złóż, które po udokumentowaniu, wymagają wprowadzenia do obowiązującego studium i rozważenia możliwości ich eksploatacji, w odniesieniu do ochrony walorów środowiska przyrodniczego i opłacalności wydobywania. Obecnie na terenie gminy rozpoznano **prognostyczne i perspektywiczne obszary występowania kopalin**, możliwe do udokumentowania w przyszłości. Prognostycznymi obszarami występowania kopalin, są obszary występowania piasków: „Henryków I” i „Dolina Białej Nidy”. Perspektywicznymi obszarami występowania kopalin, są obszary występowania piasków: „Henryków II”, „Lasochów”, „Żarczyce Duże” oraz obszary występowania wapieni: „Góra Krzyżowa”, „Głuchowiec”. Możliwe jest również rozpoznanie i udokumentowanie w granicach gminy innych, obecnie nierozpoznanych kopalin.

Podjęcie eksploatacji pojedynczych złóż, które nie spowodują zagrożeń dla walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenu oraz są uzasadnione względami gospodarczymi, jest zgodne z polityką przestrzenną województwa świętokrzyskiego, która została określona m.in. w Kierunkach

rozwoju bazy ekonomicznej oraz obszarach wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych przedstawionych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

Obszary występowania udokumentowanych złóż i kopalin na terenie gminy przedstawiono na rysunku kierunków.

Przewiduję się kontynuację działalności przemysłowej, produkcyjnej, składowej, magazynowej, rzemieślniczej i usługowej, prowadzonej przez przedsiębiorstwa oraz prowadzone w ramach działalności gospodarczych, działających na terenie miasta i gminy Małogoszcz.

Istniejące, obiekty przemysłowe i obiekty działalności gospodarczej, pozostawia się do zachowania/adaptacji trwałej, z możliwością ich rozbudowy, nadbudowy i przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów oraz budowy nowych obiektów budowlanych, nie powodujących zwiększenia uciążliwości dla otoczenia i środowiska przyrodniczego.

Projektowane obiekty przemysłowe i produkcyjne powinny spełniać następujące wymogi przestrzenne:

- wysokość budynków przemysłowych, produkcyjnych, magazynowych i składowych, o wysokości dostosowanej do programu i technologii inwestycji,
- wysokość budowli przemysłowo - produkcyjnych w dostosowaniu do programu i technologii inwestycji
- wysokość budynków związanych z działalnością gospodarczą: usługowych, handlowych, ograniczyć do wysokości wynikającej z funkcji i technologii budynków;
- wysokość budynków socjalno-biurowych do czterech kondygnacji nadziemnych;
- zastosowanie podpiwniczeń budynków w wysokości definiowanej w obowiązujących przepisach, uzależnione jest warunkami gruntowo-wodnymi terenu;
- dla zabudowy związanej z przedsiębiorczością komercyjną, wielkości działek należy dostosować do programu inwestycji, uwzględniającego obowiązek zapewnienia miejsc parkingowych dla potencjalnych klientów i dostawców, w tym posiadających kartę parkingową oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w wielkości dostosowanej do programu inwestycji,
- nakazuje się zachowanie udziału zieleni o charakterze zieleni urządzonej w granicach terenów działalności gospodarczej – min. 20% pow. działki, dla innych obiektów i działalności (związanych np. z przemysłem, wydobywaniem surowców, infrastrukturą techniczną) w dostosowaniu do programu inwestycji oraz potrzeb obsługi obiektu;
- powierzchnia zabudowy, na poszczególnych działkach wykorzystywanych na cele działalności gospodarczej, powinna być uzależniona od funkcji terenu; powierzchnia zabudowy terenów działalności gospodarczej max. 70% pow. działki, dla innych obiektów i działalności (związanych np. z przemysłem, energią odnawialną (farmami fotowoltaicznymi), wydobywaniem surowców,

infrastrukturą techniczną – w dostosowaniu do programu inwestycji oraz potrzeb obsługi obiektu.

W granicach terenów działalności przemysłowej i działalności gospodarczej należy lokalizować obiekty budowlane bazujące na nowoczesnych, dostępnych rozwiązaniach technicznych, technologicznych i organizacyjnych, umożliwiających eliminowanie niekorzystnego oddziaływania inwestycji na poszczególne elementy środowiska, zapewniające ograniczenie wpływu prowadzonej działalności do granic władania poszczególnych inwestycji, umożliwiające właściwe i bezpieczne warunki pracy dla zatrudnionych osób.

Nowe podmioty gospodarcze powstające na terenie gminy, powinny być lokalizowane:

- w pierwszej kolejności na terenie już istniejących zakładów lub/i w ich bezpośrednim sąsiedztwie na istniejących **terenach działalności przemysłowej** oraz na **terenach działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami**;
- dopiero w następnej kolejności powinny zostać uruchomione **tereny potencjalnej działalności przemysłowej, produkcyjnej i usługowej**.

Do potencjalnych terenów działalności należy zaliczyć:

- tereny związane z produkcją energii w zakresie odnawialnych źródeł energii tj. lokalizacja urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu;
- tereny potencjalnej działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami.

Możliwością rozwojową dla gminy może być potencjalny przemysł przetwórstwa rolniczego dla którego lokalizacja obiektów budowlanych jest możliwa na obszarach gruntów przewidzianych do zabudowy wielofunkcyjnej lub na terenach gruntów rolnych przy spełnieniu wymogów prawnych, określonych w przepisach odrębnych.

Dopuszcza się lokalizację obiektów hodowlanych i przetwórstwa rolno-spożywczego na zapleczach lub w sąsiedztwie zabudowy wielofunkcyjnej, jako obiekty związane z prowadzoną na terenie gminy gospodarką rolno-hodowlaną, z wyłączeniem sąsiedztwa obszarów rozwojowych dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, turystyki, rekreacji i wypoczynku.

Działalności gospodarcze związane z usługami niemającymi charakteru działalności uciążliwej, niestanowiące przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, mogą być lokalizowane na obszarach istniejącej zabudowy wielofunkcyjnej, usługowej oraz na terenach zabudowy mieszkaniowej z usługami

podstawowymi i na terenach zabudowy mieszkaniowo – usługowej oraz na terenach przeznaczonych pod potencjalną zabudowę wielofunkcyjną, usługową i mieszkaniową z usługami podstawowymi.

W granicach gminy, wskazuje się **tereny planowanych urządzeń fotowoltaicznych, wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu**. Tereny przewidywane pod lokalizację farm fotowoltaicznych oznaczone są symbolem OZE i przedstawione są na rysunku kierunków.

Zabudowa urządzeniami fotowoltaicznymi wytwarzającymi energię z odnawialnych źródeł energii elektrycznej, dopuszczona jest też jako jedna z możliwych (do wyboru) form zagospodarowania terenu w granicach **terenów potencjalnej działalności przemysłowej, produkcyjnej i usługowej oraz urządzeń fotowoltaicznych, o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu**.

Niezależnie, od wyżej wymienionych, możliwych lokalizacji farm fotowoltaicznych, o mocy powyżej 100 kW, dopuszcza się lokalizację naziemnych urządzeń fotowoltaicznych wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu na obszarach gruntów rolnych. Strefy ochronne, związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, muszą się zamknąć, w granicach terenów lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych. Uszczegółowienie lokalizacji nastąpi w zmianach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy.

W granicach gminy, w Woli Tesserowej, znajduje się Skład Materiałów Wybuchowych, zaliczony do zakładów zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Na terenie składu znajdują się 4 obiekty magazynowe. Wokół obiektu obowiązują **strefy zagrożenia wybuchem od składu materiałów wybuchowych: bliska i daleka**, określone na rysunku kierunków.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 5 sierpnia 2021 r. w sprawie obiektów i pomieszczeń magazynowych do przechowywania materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz wyrobów i technologii o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, określa dopuszczalne wielkości nadciśnienia fali uderzeniowej (P_f) dla różnych obiektów, w stosunku do których jest wyznaczana minimalna dopuszczalna odległość od magazynu bazowego, wynosząca dla:

- magazynu materiałów wybuchowych i amunicji przechowywanych w opakowaniach transportowych; budynku służącego do produkcji materiałów wybuchowych bez stałej obsady – 80 kPa;
- budynku typu bunkrowego ze stałą obsadą, służącego do produkcji materiałów wybuchowych, a także obiektu towarzyszącego oraz magazyn półfabrykatów – 80 kPa;

- budynku produkcyjnego (innego niż w powyższych punktach), w tym obiektów o przeznaczeniu higieniczno-sanitarnym, laboratoryjnym, pomocniczym, a także droga dojazdowa do zakładu, ogrodzenie zewnętrzne zakładów, lokalna droga poza obszarem zabudowanym, napowietrzna linia wysokiego napięcia – 35 kPa;
- obiektów niewymienionych powyżej tym:
 - obszar zabudowy rozproszonej – 5 kPa;
 - obszar zabudowy zwartej – 3 kPa;
 - autostrada i droga o dużym natężeniu ruchu – 3 kPa;
 - pozostałe obiekty, tj. niestanowiące elementu zabudowy zwartej lub rozproszonej, a także niebędące autostradą lub drogą o dużym natężeniu ruchu – 5 kPa;
- obiekt użyteczności publicznej, w którym gromadzi się duża liczba ludzi, taki jak: miejsce kultu, szpital, placówka oświatowo-wychowawcza, plac i hala targowa, obiekt rekreacyjno-sportowy itp. – 1 kPa.

Zgodnie z Opinią, z dnia 20.05.2016 r., Dyrektora Instytutu Przemysłu Organicznego, 03-236 Warszawa, ul. Annopol 6; dla obwałowanego obiektu magazynowego zawierającego masę 15 ton materiału wybuchowego równoważnego heksogenowi i dla wymienionych wyżej kryteriów intensywności fali uderzeniowej, obliczone minimalne dopuszczalne odległości wynoszą:

- dla dróg dojazdowych i lokalnych – 144 m,
- dla obszarów zabudowy rozproszonej – 403 m,
- dla obszarów zabudowy zwartej, autostrad i dróg o dużym natężeniu ruchu – 528 m,
- dla obiektów użyteczności publicznej – 943 m,
- dla ogniw fotowoltaicznych (spełniających wymagania dotyczących tego typu instalacji, zawartych w normach ICE 61215:2005 i ICE 61646:2008, dla konstrukcji spełniających obciążenia 2 700 Pa) – 558 m – od obiektu magazynowego;
- dla ogniw fotowoltaicznych, spełniających inne wymagania w zakresie mechanicznej wytrzymałości, zaleca się przeprowadzenia mikropoligonowych badań modelowych (np. w Instytucie Przemysłu Organicznego) lub zastosowanie właściwych obliczeń;

3.8. Kierunki rozwoju komunikacji

Sieć drogowa

Podstawowy układ drogowy, wiążący miasto i gminę Małogoszcz z trasami komunikacji zewnętrznej, wymaga ochrony, poprzez:

- maksymalne ograniczenie zabudowy, bezpośrednio obsługiwanej przez drogi wojewódzkie i wybrane powiatowe, do już istniejących, ukształtowanych terenów;
- zapewnienie obsługi komunikacyjnej dla nowych terenów zabudowy w oparciu o drogi odciażające lokalizowane równoległe do tych dróg lub z dróg wewnętrznych zlokalizowanych w sąsiedztwie;
- etapową realizację fragmentów dróg na odcinkach nie posiadających wymaganych parametrów dla wzmożonego ruchu pojazdów osobowych i ciężarowych, ruchu turystycznego;
- oddzielenie ruchu lokalnego od ruchu tranzytowego i uciążliwego ciężarowego.

Należy kontynuować prace związane z podnoszeniem standardów zamieszkiwania, poprzez eliminację ruchu uciążliwego z obszarów intensywnej zabudowy mieszkaniowej miasta Małogoszcz, poprzez budowę dróg przejmujących ruch tranzytowy z dróg zlokalizowanych w centralnej, historycznej części miasta Małogoszcz.

Dla umożliwienia realizacji powyższych założeń należy zachować rezerwy terenu dla przełożenia tras dróg oznaczonych na rysunku studium w postaci korytarzy komunikacyjnych.

Istotne znaczenie dla sformułowania nowych kierunków rozwoju komunikacji mają postępujące prace projektowe i realizacyjne, powodujące konieczność zweryfikowania wcześniejszych założeń kierunkowych dla rozwoju komunikacji. Obecnie rezygnuje się z wcześniej przewidywanego „obejścia drogowego” miasta, po północnej i zachodniej stronie miasta, (planowanego na północ od terenów cementowni i wzdłuż zabudowy w sołectwie Leśnica) i proponuje się przeniesienia obejścia miasta, na linii wschód – zachód, do południowej części terenu w granicach administracyjnych miasta Małogoszcz.

Podstawowy układ komunikacyjny na terenie miasta i gminy Małogoszcz stanowić będzie:

- droga wojewódzka Nr 728 Grójec – Końskie – Łopuszno – Małogoszcz – Jędrzejów, przewidziana do przebudowy na parametry drogi klasy głównej (G), stanowiąca najkrótsze połączenie poprzez drogę nr 74 z centralnym węzłem drogowym w Polsce;
- droga wojewódzka Nr 762 Kielce – Małogoszcz, przewidywana do przebudowy na parametrach drogi klasy głównej (G), stanowiąca najdogodniejsze połączenie obszaru gminy z trasą tranzytową o znaczeniu międzynarodowym (S 7);
- droga powiatowa Nr 0220T Ludynia – Kozłów – Ludwinów – Małogoszcz, przewidywana do włączenia w system dróg wojewódzkich i przebudowy na parametrach drogi głównej (G) z przedłużeniem jej i włączeniem do drogi wojewódzkiej Nr 728 poprzez projektowane

w południowej części miasta Małogoszcz „obejście drogowe”;

- wybrane drogi powiatowe, łączące ośrodek gminny z ośrodkami powiatowymi i gminami ościennymi, przewidziane do przebudowy lub projektowane do budowy na parametrach drogi klasy zbiorczej (Z);
- drogi powiatowe i gminne stanowiące lokalne połączenia wewnątrz gminy przewidywane do przebudowy na parametrach drogi klasy lokalnej (L);
- odcinek drogi gminnej stanowi lokalne połączenie wewnątrz gminy, droga przewidziana do przebudowy i zmiany kategorii na parametrach drogi powiatowej klasy zbiorczej (Z);
- system dróg gminnych przebudowywanych lub projektowanych do budowy na parametrach dróg dojazdowych (D), obsługujących poszczególne skupiska zabudowy mieszkaniowej, usługowej, przemysłowej i rekreacyjnej;
- pozostałe drogi dojazdowe, wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne.

Zasadnicze znaczenie dla rozwoju gospodarczego miasta i gminy oraz poprawy jakości życia mieszkańców, ma wybudowana w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 728, na parametrach drogi klasy głównej (G), wschodnia obwodnica miasta Małogoszcz, zmieniająca przebieg drogi na odcinku od rejonu Lafarge Cement S.A. w Małogoszczu, do miejscowości Mieronice włącznie, przejmująca częściowo ruch tranzytowy, przebiegający dotychczas przez centrum miasta, w szczególności w kierunku Kielc i Jędrzejowa. Dawny przebieg drogi został włączony do sieci dróg gminnych.

Przyjmuje się za zasadne rozbudowę i przebudowę dróg wojewódzkich w celu usprawnienia i poprawy ruchu na całym odcinku drogi Nr 728 i drogi Nr 762 poprzez przebudowę ich na parametrach drogi klasy głównej (G).

Projektowane uzupełnienie systemu dróg wojewódzkich o parametrach drogi głównej w oparciu o drogę powiatową Nr 0220T, usprawni ruch komunikacyjny na odcinku od drogi wojewódzkiej Nr 728 w kierunku Włoszczowy, eliminując w ten sposób istniejący ruch towarowy odbywający się aktualnie przez centrum miasta. Połączenie drogi Nr 728 z istniejącym odcinkiem drogi Nr 0220T, planowane jest przez wykonanie nowego „obejścia drogowego” w południowej części miasta i włączenie obejścia do sieci istniejących dróg, po zachodniej stronie miasta.

Proponowany przebieg nowego „obejścia drogowego” miasta, zlokalizowany jest na terenach oddalonych od terenów zabudowy mieszkaniowej, również nie koliduje z pozostałą zabudową, na terenach o korzystnym ukształtowaniu rzeźby terenu, co nie ogranicza jego przekształcenia.

Dalszy, proponowany przebieg nowej, planowanej drogi głównej, przebiega miejscami wśród istniejącej obustronnej zabudowy (Kozłów, Ludwinów) oraz terenów rozwojowych dla zabudowy. W sytuacji trudności z uzyskaniem parametrów technicznych klasy G dla tej drogi, w ramach obecnie planowanego korytarza drogi wojewódzkiej Małogoszcz – Włoszczowa, konieczne będzie wprowadzenie zmiany do studium dla alternatywnego rozwiązania jej przebiegu spełniającego wymagane standardy.

Doprowadzenie do parametrów drogi głównej wymagać będzie:

- poszerzenia pasów drogowych do min. 25,0 m,
- poszerzenia istniejących jezdni do min. 7,0 m a koron dróg do min. 10,0 m,
- ograniczenia liczby skrzyżowań,
- budowy dróg dojazdowych obsługujących przyległe zainwestowanie,
- wzmocnienia konstrukcji nawierzchni,
- korekt łuków poziomych i pionowych.

Drogi główne przeznaczone w szczególności dla ruchu tranzytowego powinny być chronione przed dalszą lokalizacją nowej zabudowy mieszkaniowej w ich sąsiedztwie. Odległość lokalizacji nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi zgodnie z przepisami odrębnymi. Dojazd do dróg głównych powinien być zapewniony z dróg bocznych lub dróg serwisowych.

Odległość lokalizacji nowej zabudowy w granicach terenów już zainwestowanych powinna wynikać z analizy zmierzającej do właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami wzmożonego ruchu komunikacyjnego z uwzględnieniem przepisów odrębnych.

Do systemu dróg zbiorczych, łączących ośrodek gminny z ośrodkami powiatowymi i gminami ościennymi, przewidzianymi do przebudowy na parametrach drogi klasy zbiorczej (Z), zaliczono wybrane drogi powiatowe:

- Nr 0152T Tyniec – Oksa – Węgleszyn – Mieronice – Karsznice – Bizoręda – Miąsowa (na odcinku od południowej granicy gminy do miejscowości Mieronice);
- Nr 0263T Lipie – Leśnica – Małogoszcz (na odcinku od zachodniej granicy gminy do miasta Małogoszcz);
- Nr 0215T Kozłów – Wiśnicz – Lasochów (na odcinku od Kozłowa do Ludwinowa, do drogi Nr 0152T);
- Nr 0216T Żarczyce Duże – Wygnanów – Złotniki – Lipnica z włączeniem do drogi wojewódzkiej Nr 728;
- Nr 0264T Niwiska Krasocińskie – Gruszczyn – Występy – Leśnica (od granic gminy do Leśnicy z włączeniem do drogi Nr 0263T).

Doprowadzenie do parametrów drogi zbiorczej wymagać będzie:

- poszerzenia pasów drogowych do min. 20,0 m,
- poszerzenia istniejących jezdni do min. 5,5 – 6,0 m a koron dróg do min. 7,5 – 8,0 m,
- wzmocnienia konstrukcji nawierzchni,
- korekt łuków poziomych i pionowych.

Odległość zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi, od krawędzi jezdni tych dróg, na nowych terenach budowlanych, powinna wynosić minimum 30,0 m od krawędzi istniejącej lub projektowanej jezdni.

Odległość lokalizacji nowej zabudowy w granicach terenów już zainwestowanych powinna wynikać z analizy zmierzającej do właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami wzmożonego ruchu komunikacyjnego z uwzględnieniem przepisów odrębnych.

Pozostałe odcinki dróg powiatowych oraz znaczną część dróg gminnych, służących głównie **obsłudze ruchu lokalnego** przewiduje się do sukcesywnej przebudowy na parametrach drogi lokalnej.

Szerokość w liniach rozgraniczających dróg lokalnych (L) określa się na 12,0 – 17,0 m. Mniejsza z tych wielkości może mieć zastosowanie w przypadku przekrojów ulicznych oraz przekrojów drogowych bez rowów odwadniających.

Pasy drogowe dróg lokalnych, w szczególności przebiegających wzdłuż terenów zabudowy powinny umożliwiać lokalizację infrastruktury technicznej obsługującej tereny.

Odległość zabudowy od krawędzi jezdni dróg lokalnych na nowych terenach budowlanych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Odległość lokalizacji nowej zabudowy w granicach terenów już zainwestowanych powinna wynikać z analizy zmierzającej do właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami ruchu komunikacyjnego z uwzględnieniem przepisów odrębnych.

Pozostałe drogi gminne przewiduje się pozostawić jako drogi dojazdowe o minimalnych wymaganiach przestrzennych.

Szerokość w liniach rozgraniczających dróg dojazdowych (D) określa się na 10,0 – 15,0 m. Minimalne szerokości mogą być stosowane w przypadku krótkich odcinków dojazdowych do niewielkich zespołów zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej niewymagających rowów odwadniających i w przypadkach wymuszonych istniejącą zabudową w dobrym stanie technicznym

Pasy drogowe dróg dojazdowych powinny umożliwiać lokalizację infrastruktury technicznej obsługującej tereny.

Odległość zabudowy od krawędzi jezdni dróg dojazdowych na nowych terenach budowlanych nie powinna być mniejsza niż 8,0 m od krawędzi jezdni.

Odległość lokalizacji nowej zabudowy w granicach terenów już zainwestowanych powinna wynikać z analizy zmierzającej do właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami wzmożonego ruchu komunikacyjnego z uwzględnieniem przepisów odrębnych.

Ostateczne określenie szerokości w liniach rozgraniczających dla dróg wszystkich klas powinno nastąpić na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub/i

ich zmian. (teren miasta i gminy posiada pełne pokrycie terenu planami miejscowymi), po uwzględnieniu rozwiązań wysokościowych, sposobu odwodnienia i uwzględnienia urządzeń dodatkowych (ciągów pieszych, rowerowych, sieci infrastruktury technicznej, lokalnego zróżnicowania rzeźby terenu) z założeniem możliwości etapowania budowy/rozbudowy/przebudowy.

Klasyfikacja dróg projektowanych, dzieląca drogi zgodnie z kategorią dróg (wojewódzka, powiatowa, gminna), została przedstawiona na schemacie załączonym do tekstu.

Docelowe kierunki rozwoju komunikacji, ze wskazaniem docelowej klasy technicznej drogi (główne, zbiorcze, lokalne, dojazdowe), zostały przedstawione na kolejnym schemacie w tekście kierunków.

Komunikacja kolejowa

Na terenie miasta i gminy Małogoszcz, **nie przewiduje się rozbudowy** komunikacji kolejowej. Istniejący układ stacji i linii kolejowej Nr 61 Kielce – Fosowskie (na odcinku Kielce – Czarncza) oraz kolejowej boczniczy przemysłowej, przewiduje się zachowania, z możliwością ich modernizacji/przebudowy.

Tereny kolei (bez boczniczy kolejowej), **stanowią tereny zamknięte**, ustalone Decyzją Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 28 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe (wymienione w zał. Nr 13 do decyzji), zmienione Decyzją Nr 8 Ministra Infrastruktury z dnia 13 czerwca 2022 r., zmieniającą decyzję w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe. Teren zamknięty został wskazany na rysunkach studium.

Usytuowanie budowli, budynków, drzew i krzewów oraz wykonywanie robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowych, bocznic kolejowych i przejazdów kolejowych, podlega ograniczeniom wynikającym z art. 53 – 57a Ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.

Wydawanie decyzji o warunkach zabudowy/decyzji o lokalizacji celu publicznego w granicach terenów zamkniętych, należy do organów określonych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Komunikacja publiczna

Przewiduje się, że podstawowym środkiem transportu publicznego pozostanie bus i mikrobus, na liniach obsługiwanych przez przewoźników prywatnych. Sieć połączeń transportu zbiorowego zasadniczo pokrywa się z siecią dróg głównych i zbiorczych.

Wielkość spodziewanego ruchu i rozwój motoryzacji indywidualnej nie uzasadnia potrzeby rozwoju komunikacji publicznej i lokalizacji jednego centralnego dworca obsługującego przyjeżdżających i odjeżdżających.

Przewiduje się uporządkowanie ruchu komunikacji bus-owej poprzez wyznaczenie na terenie miasta kilku miejsc postojowych dla busów, zlokalizowanych poza pl. Kościuszki, lecz w jego

pobliżu, w miejscach usytuowanych na kierunku ich tras obsługi.

Dla poprawy standardu obsługi i bezpieczeństwa ruchu wszystkie przystanki autobusowe powinny być wyposażone w zatoki autobusowe i zadaszenia a te położone na obszarach zabudowy w małe punkty handlowe.

Drogi piesze i rowerowe

Stale rosnący ruch, kołowy, pojazdów samochodowych, zwiększa potencjalne zagrożenie wypadkami z udziałem pieszych i rowerzystów. Dlatego też, postuluje się sukcesywną realizację wydzielonych dróg pieszych i rowerowych wzdłuż dróg gdzie występuje większy ruch samochodowy (drogi G,Z), w pierwszej kolejności na obszarach zabudowanych.

Ścieżki rowerowe przyczyniają się również do zwiększenia ruchu turystycznego, szczególnie na trasach atrakcyjnych widokowo.

W planach miejscowych należy przewidzieć odpowiednie szerokości pasów drogowych umożliwiające realizację wydzielonych ciągów pieszych i rowerowych.

Parkowanie i zaplecze motoryzacji

Na terenie miasta i gminy, studium wskazuje lokalizację, istniejących **terenów obsługi komunikacji i transportu**.

Funkcjonujące stacje paliw, myjnie, warsztaty samochodowe, sklepy motoryzacyjne i usługi transportowe zabezpieczają potrzeby odbiorców. Lokalizacja nowych obiektów zaplecza motoryzacji na terenie gminy i miasta, w tym stacji paliw i parkingów, jest możliwa po spełnieniu wymogów ochrony środowiska oraz uwarunkowań niezbędnych dla zachowania bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W granicach miasta i gminy Małogoszcz brak jest większych skupisk miejsc parkingowych dla samochodów osobowych, autokarów turystycznych czy samochodów ciężarowych. Funkcję taką pełnią tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących obiektów usługowych lub przemysłowych oraz wybudowany w ostatnim czasie parking ogólnie dostępny, położony w Bocheńcu, przy drodze Nr 762 Kielce-Małogoszcz.

Potencjalnym terenem lokalizacji większych obiektów parkingowych i garażowych mogą być tereny działalności przemysłowej oraz tereny działalności gospodarczej.

Miejsca parkingowe niezbędne dla obsługi projektowanego programu działalności gospodarczej, w tym w szczególności usług, powinny być realizowane w granicach działek przeznaczanych na te inwestycje, a ilość miejsc powinna być dostosowana do zaplanowanych potrzeb.

W programach inwestycji należy przyjmować jako minimalne wskaźniki wynoszące:

- 1 miejsce parkingowe na 10 osób zatrudnionych czy użytkowników;
- 1 miejsce na 50 m² powierzchni użytkowej obiektu;
- 1 miejsce na 5 miejsc konsumpcyjnych;
- 1 miejsce na 1 pokój noclegowy;

z możliwością dostosowania do specyfiki i programu inwestycji, w sposób wykluczający zwielokrotnione naliczanie niezbędnych miejsc parkingowych w przypadku obiektów łączących kilka funkcji np. hotelową, gastronomiczną i rekreacyjną.

W zabudowie mieszkaniowej miejsca postojowe dla samochodów osobowych i gości powinny być lokalizowane w granicach działek lub warunkowo w granicach pasów drogowych dróg lokalnych i dojazdowych w zależności od natężenia ruchu i specyfiki układu komunikacyjnego (np. w ramach szerokich pasów drogowych). Dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej miejsca parkingowe lub zabudowa garażowa powinna stanowić element programowy zespołu mieszkaniowego. Minimalny wskaźnik ilości miejsc parkingowych dla zabudowy mieszkaniowej to 1 miejsce na 1 mieszkanie.

W granicach terenów planowanych inwestycji należy przewidzieć lokalizację miejsc postojowych dla osób ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawnych), wyposażonych w kartę parkingową, zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.9. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

3.9.1. Gospodarka wodna

Zaopatrzenie w wodę obszaru gminy Małogoszcz realizowane jest za pomocą komunalnych ujęć wody: „Leśnica” i „Nowa Wieś”. Na terenie gminy wykonane jest również ujęcie wody „Kozłów”, które obecnie jest wyłączone z użytkowania, a miejscowości dawnej przez nie obsługiwane dołączone są do ujęcia „Leśnica”.

Wodę dla odbiorców dostarcza też **zakładowe ujęcie Cementowni Małogoszcz** oraz ujęcie „**Gnieździska**” wykonane na terenie gminy Łopuszno.

W granicach gminy, sieć wodociągowa, doprowadzona jest do wszystkich sołectw w gminie. Z instalacji wodociągowych, zgodnie ze „Statystycznym Vademecum Samorządowca 2020”, korzysta 94,4% ogółu ludności gminy Małogoszcz.

W granicach gminy planowana jest inwestycja polegająca na podłączeniu sieci wodociągowej w miejscowości Zakrucze do wodociągu „Małogoszcz” (z ujęciem „Leśnica”), tak, aby uniezależnić teren sołectwa od dostawy wody z terenu prywatnego zakładu.

Przewiduje się utrzymanie i rozbudowę istniejących sieci wodociągowych, na terenach planowanych pod zabudowę mieszkaniową, usługową i gospodarczą. Przewiduje się możliwość wykonania nowych urządzeń gwarantujących dostawę wody w optymalnej jakości i ilości. Do urządzeń tych zaliczyć możemy studnie awaryjne, dodatkowe zbiorniki wyrównawczych i inne. Istniejące w granicach gminy **obiekty wodociągowe** zostały wskazane na rysunkach studium.

Przewiduję się również opracowanie strefy ochrony pośredniej dla ujęcia „Nowa Wieś” oraz ochronę wszystkich studni wierconych wykonanych na terenie gminy.

Powinno się też wykonać połączenia między poszczególnymi sieciami wodociagowymi tak, aby tworzyły jeden połączony system odporny na awarie poszczególnych ujęć i linii wodociągowych umożliwiających drugostronne dostarczenie wody do odbiorców.

3.9.2. Gospodarka ściekowa

Obecnie, sieć kanalizacji sanitarnej, obsługuje jedynie centralne rejony gminy. Większość mieszkańców z terenu gminy korzysta z bezodpływowych zbiorników na ścieki sanitarne i w niewielkim zakresie z indywidualnych, przydomowych oczyszczalni ścieków.

Sieć kanalizacji sanitarnej wykonana jest na terenie miasta Małogoszcz oraz na terenach części sołectw: Bocheniec, Leśnica i Zakrucze. Miejscowości te przynależą do terenu objętego granicami Aglomeracji Małogoszcz, wyznaczonej Uchwałą Nr XXI/189/20 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia granic Aglomeracji Małogoszcz. Ścieki z terenu aglomeracji są odprowadzane do funkcjonującej mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków, zlokalizowanej na terenie sołectwa Zakrucze. Lokalizacja istniejącej **oczyszczalni ścieków** została wskazana na rysunkach studium.

Oczyszczalnia przyjmuje również ścieki spoza terenu aglomeracji, dowożone taborem asenizacyjnym. Ścieki z oczyszczalni po oczyszczeniu, odprowadzane są do rzeki Białej Nidy.

Na terenie gminy działają również dwie lokalne oczyszczalnie ścieków, obsługujące Zespoły Szkół w Złotnikach i Rembieszycach.

Dla pozostałej części gminy, obecnie nie objętej siecią kanalizacji sanitarnej, gmina nie posiada ostatecznej koncepcji na grupowe rozwiązanie gospodarki ściekowej. Trudność budowy sieci kanalizacyjnej wynika ze znacznego urozmaicenia rzeźby terenu gminy, znacznego rozproszenia zabudowy na terenie sołectw, warunkujących duże koszty budowy zbiorczego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych oraz problemów z pozyskaniem środków na dofinansowanie budowy tego rodzaju obiektów.

Celem uregulowania tego problemu Gmina powzięła **decyzję o budowie przydomowych oczyszczalni ścieków** na pozostałym terenie gminy, nie objętym zasięgiem aglomeracji oraz o udzieleniu dotacji celowej na ich budowę właścicielom nieruchomości, położonych na terenie gminy Małogoszcz, na podstawie Uchwały Nr XXV/223/21 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu udzielania dotacji celowej na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Małogoszcz”.

W granicach gminy, dopuszcza się też możliwość, budowy grupowych oczyszczalni ścieków, obejmujących swoim zasięgiem teren jednego lub kilku sołectw wraz z siecią kanalizacji sanitarnej. Obecnie nie wskazuje się w studium konkretnych terenów przeznaczonych pod lokalizację ewentualnych grupowych oczyszczalni ścieków. Uściślenie lokalizacji oczyszczalni ścieków, nastąpi na etapie opracowania dokumentacji projektowych w ramach realizacji infrastruktury technicznej na danym terenie.

Pojedyncze budynki mogą również korzystać z bezodpływowych zbiorników na ścieki sanitarne, objętych obowiązkiem opróżniania i wywozu nieczystości do punktu zlewnego na czynnej oczyszczalni ścieków.

3.9.3. Kanalizacja deszczowa

Na terenie miasta Małogoszcz, brakuje zbiorczego systemu kanalizacji deszczowej. Kanalizacja deszczowa występuje tylko lokalnie w granicach fragmentów ulic miejskich.

Docelowo, ścieki deszczowe z zabudowanej części miasta i z terenu większych sołectw, obejmujących zwartą zabudowę przewiduje się odprowadzić projektowanym systemem kanalizacji deszczowej, na warunkach określonych w przepisach odrębnych. Na okres przejściowy ścieki deszczowe należy odprowadzić powierzchniowo systemem rowów otwartych.

Docelowo, ścieki deszczowe (wody opadowe i roztopowe) pochodzące ze szczelnej powierzchni terenów składowych, baz transportowych, stacji dystrybucji paliw, terenów działalności

gospodarczej, centrum miasta, dróg wojewódzkich oraz drogi powiatowej, a także parkingów o powierzchni ponad 0,1 ha, należy oczyścić przed wprowadzeniem do wód lub urządzeń wodnych, zgodnie z Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych.

3.9.4. Ciepłownictwo

Na terenie miasta działa jedna zbiorcza kotłownia, obsługująca zabudowę wielorodzinną, występującą w centrum miasta oraz indywidualne kotłownie ogrzewające pozostałe budynki mieszkalne i usługowe, położone w granicach miasta.

Na terenie poszczególnych sołectw, wszystkie obiekty budowlane ogrzewane są w oparciu o indywidualne źródła ciepła.

W celu ograniczenia uciążliwości dla środowiska wynikającej ze spalania paliw, zaleca się stosowanie „ekologicznych źródeł ciepła”.

Ze względu na istniejącą na terenie gminy sieć gazową, zaleca się zmianę kotłowni z paliwa stałego na gazowe, dzięki czemu ulegnie poprawie stan atmosfery w gminie.

3.9.5. Gospodarka odpadami stałymi

Gospodarowanie odpadami stałymi na terenie gminy Małogoszcz, reguluje m.in. Uchwała Nr XIX/163/20 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 29 października 2020 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Małogoszcz.

Obecnie, miasto i gmina Małogoszcz, korzysta z usług Zakładu Przetwarzania Odpadów Komunalnych „Kępny Ług” we Włoszczowie oraz z Instalacji Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Promniku. Selektywnie zebrane odpady komunalne przekazywane są do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Właściciele nieruchomości, zobowiązani są do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie gminy, określonymi w „Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Małogoszcz”.

Gospodarowanie odpadami poprodukcyjnymi powstającymi na terenie gminy odbywa się zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych dla poszczególnych rodzajów przedsięwzięć. Powstające odpady gromadzone są w przeznaczonych do tego celu miejscach a następnie przekazywane do utylizacji.

3.9.6. Gazyfikacja

Przez zachodnią część gminy Małogoszcz przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200 PN 6,3 MPa, wyprowadzony z węzła rozdzielczego sieci gazu wysokiego ciśnienia zlokalizowanego na terenie sołectwa Węgleszyn w gminie Oksa. Gazociąg wysokiego ciśnienia doprowadza gaz sieciowy do stacji redukcyjno - pomiarowej I⁰, zlokalizowanej na terenie sołectwa Żarczyce Małe w gminie Małogoszcz.

W granicach gminy wykonane są gazociągi średniego ciśnienia. Dwa rurociągi gazu średniego ciśnienia, wyprowadzone z węzła rozdzielczego zlokalizowanego na terenie miasta Małogoszcz, które doprowadzają gaz na teren gmin Krasocin i Piekoszków.

Gazyfikacja gminy Małogoszcz obejmuje nieznaczłą ilość odbiorców w granicach miasta i gminy. Zaleca się dalszą rozbudowę sieci gazowej w granicach gminy.

Wokół gazociągów obowiązują strefy kontrolowane. Ograniczenia w zagospodarowaniu w obrębie stref kontrolowanych gazociągów, określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie.

3.9.7. Elektroenergetyka

Podstawowym zadaniem w zakresie zaopatrzenia w energię elektroenergetyczną, jest zagwarantowanie ciągłości dostawy energii elektrycznej o właściwych parametrach zasilania oraz w ilości zapewniającej pokrycie wszechstronnych potrzeb miasta i gminy.

Zasilanie terenu miasta i gminy odbywa się za pośrednictwem dwóch równoległych linii średniego napięcia 15 kV, wyprowadzonych ze stacji transformatorowo – rozdzielczej GPZ 110/15 kV w Gnieździskach do punktu odłącznikowego w Małogoszczu. Z uwagi na bliską odległość GPZ-Gnieździska, w granicach gminy nie przewiduje się budowy kolejnego GPZ.

Przewidywana rozbudowa niektórych fragmentów miasta i gminy Małogoszcz, wiązać się będzie z przebudową sieci 15 kV, zarówno dla udostępnienia terenów pod zainwestowanie, jak również dla doprowadzenia energii elektrycznej do nowych odbiorców.

Wyeksploatowane elementy układu zasilania na średnim i niskim napięciu lub nie spełniające wymaganych warunków zasilania (np. z powodu wzrostu zapotrzebowania mocy lub wzrostu liczby odbiorców) wymagać będą sukcesywnej wymiany/rozbudowy.

Przez teren gminy, tranzytem, przebiegają linie elektroenergetycznej sieci przesyłowej: linia 400 kV relacji Elektrownia Połaniec– stacja „Kielce 400” oraz linia 220 kV relacji Rożki – Łośnica. Przez teren gminy przebiegają linie sieci dystrybucyjnej: dwie równoległe linie 110 kV stanowiące zasilanie terenu cementowni oraz linia 110 kV relacji GPZ Gnieździska – Radkowice. Linie pozostawia się do adaptacji trwałej z możliwością ich przebudowy.

W granicach gminy nie przewiduje się budowy innych linii elektroenergetycznych sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej wysokich napięć (110 kV lub więcej).

Dopuszcza się zasilanie terenu gminy alternatywnymi technologiami bazującymi na odnawialnych źródłach energii, w szczególności mikroinstalacjami, realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa ludności obowiązują ograniczenia przy lokalizacyjne dla budynków przeznaczonych na pobyt ludności, wynikające z obowiązujących przepisów prawa i dotyczą przestrzegania poniższych minimalnych odległości od istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych i stacji transformatorowych:

- od linii 400 kV – 94 m – po 47 m w obie strony od osi linii,
- od linii 110 kV – 50 m – po 25 m w obie strony od osi linii,
- od linii 110 kV – 40 m – po 20 m w obie strony od osi linii),
- od linii 15 kV – 15,0 m – po 7,5 m w obie strony od osi linii);
- od stacji transformatorowych: 15/0,4 kV – wewnętrznych 15,0 m, słupowych – 5,0 m.

3.9.8. Energetyka odnawialna

Zgodnie, z obowiązującymi zasadami sukcesywnego zwiększania pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, gmina Małogoszcz jest otwarta na nowe technologie związane z produkcją energii odnawialnej, z wykluczeniem instalacji agresywnych dla krajobrazu i zagrażających zdrowiu ludzi. Warunkiem lokalizacji urządzeń służących pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych jest występowanie na terenie gminy potencjalnych źródeł energotwórczych oraz nieznaczny zakres oddziaływania na środowisko urządzeń służących do jej pozyskiwania.

Preferowane formy pozyskiwania energii ze źródeł naturalnych na terenie gminy to: energia promieniowania słonecznego i energia aerothermalna.

W granicach gminy, w studium, wskazuje się **tereny planowanych urządzeń fotowoltaicznych, wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.** Tereny planowane pod lokalizację naziemnych farm fotowoltaicznych, przewiduje się na terenach sołectw: Leśnica, Mieronice, Wola Tesserowa, Wrzosówka, Zakrucze i Złotniki. Tereny przewidywane pod lokalizację farm fotowoltaicznych oznaczone są symbolem OZE i przedstawione są na rysunku kierunków.

Dopuszcza się lokalizację farm fotowoltaicznych, w granicach **terenów potencjalnej działalności przemysłowej, produkcyjnej i usługowej oraz urządzeń fotowoltaicznych, o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz**

zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Tereny te usytuowane są w granicach miasta Małogoszcz i sołectwa Leśnica.

Niezależnie, od wyżej wymienionych, możliwych lokalizacji farm fotowoltaicznych, dopuszcza się lokalizację naziemnych urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu na obszarach gruntów rolnych – uszczegółowienie lokalizacji nastąpi w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy i ich zmian.

Strefy ochronne, związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, muszą się zamknąć, w granicach terenów lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych.

Realizacja na terenie gminy innych obiektów, wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy przekraczającej 500 kW (na glebach klas II – IVb, klasa I w granicach gminy Małogoszcz nie występuje) lub 1000 kW (na glebach klas V – VIz i nieużytkach) wymaga zmiany studium tj. wprowadzenia takich obiektów wraz z granicami ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

3.9.9. Telekomunikacja

Przewiduje się dalszą rozbudowę sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, zarówno tradycyjnych, jak i wykorzystujących nowoczesne technologie, stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie, z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie.

W granicach miasta i gminy Małogoszcz, funkcjonują bazowe stacje telefonii komórkowej, umożliwiające realizację usług telekomunikacyjnych w granicach całej gminy.

Ewentualna lokalizacja nowych stacji telefonii komórkowej wymagać będzie spełnienia wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi. Obiekty te pod względem konstrukcji i kolorystyki, powinny być zharmonizowane z otoczeniem, w celu ochrony walorów krajobrazowych otoczenia.

W celu zapewnienia mieszkańcom, podmiotom publicznym oraz przedsiębiorstwom, możliwość korzystania z usług teleinformatycznych oraz multimedialnych zasobów informacji i usług świadczonych elektronicznie, przez teren gminy Małogoszcz przebiega fragment ponadregionalnej Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej – Województwo Świętokrzyskie, powiat jędrzejowski (SSPW).

3.10. Kierunki rozwoju cmentarzy

Przewiduje się dalsze utrzymanie istniejących cmentarzy grzebalnych zlokalizowanych na terenie miasta i gminy Małogoszcz:

- na terenie miasta Małogoszcz: zabytkowego cmentarza parafialnego i zabytkowego cmentarz żydowski;
- na terenie Kozłowa zabytkowego cmentarza parafialnego w centrum wsi oraz cmentarz współczesnego pod lasem;
- na terenie Rembieszyc zabytkowego cmentarza parafialnego;
- na terenie Złotnik zabytkowego cmentarza parafialnego;
- na terenie Żarczyc Dużych zabytkowego cmentarza parafialnego.

W granicach gminy nie przewiduje się budowy nowych cmentarzy grzebalnych oraz nie przewiduje się rozbudowy istniejących cmentarzy grzebalnych.

Przewiduje się dalsze utrzymanie istniejących zabytkowych cmentarzy wojennych oraz dawnych cmentarzy zlokalizowanych na dziedzińcach kościołów.

Wokół cmentarzy grzebalnych obowiązują strefy ochrony sanitarnej wynikające z § 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze.

3.11. Kierunki z zakresu obrony cywilnej

Przy zagospodarowaniu terenu i lokalizacji wszelkich obiektów budowlanych należy uwzględnić wymagania z zakresu obrony cywilnej, dotyczące w szczególności:

1. Dla obiektów użyteczności publicznej określonych w planie obrony cywilnej gminy, należy przewidzieć pomieszczenia dla ewakuacji ludności cywilnej w okresie zagrożenia.
2. Należy dążyć do pokrycia terenu gminy syrenami elektrycznymi w celu alarmowania i powiadomienia mieszkańców w przypadku zagrożeń. Syreny w miarę możliwości włączyć do systemu jednoczesnego powiadamiania.
3. Należy dostosować oświetlenie zewnętrzne: ulic, zakładów pracy, obiektów użyteczności publicznej do zaciemniania i wygaszania w ramach prowadzonej ich rozbudowy lub budowy.
4. Istniejące studnie głębinowe spełniające wymogi studni awaryjnych w miarę możliwości należy przysposabiać do sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego w sytuacjach kryzysowych. Należy dążyć do wyposażenia istniejących ujęć wody w rezerwowe źródła energii.
5. Przy projektowaniu nowych lub rozbudowie istniejących dróg i ulic należy zachować odpowiednie odległości od projektowanej zabudowy.
6. Jezdnie nie powinny być zagrożone zagruzowaniem od istniejącej i projektowanej zabudowy oraz nie powinny utrudniać ewakuacji ludności w wyniku zagrożenia.
7. Obiekty socjalne (łaznie, pralnie i myjnie samochodów) należy tak projektować aby można było przystosować obiekty na punkty zabiegów specjalnych do prowadzenia odkażania i dezaktywacji w okresie zagrożenia.
8. Zabrania się wydzielania terenów pod zabudowę mieszkaniową na terenach szczególnie zagrożonych powodzią.

4. Obszary na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego

Zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w studium określa się w szczególności:

- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1.

Inwestycje celu publicznego zostały zdefiniowane w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Do inwestycji stanowiących **cele publiczne o znaczeniu lokalnym**, zlokalizowanych lub przewidywanych do lokalizacji w granicach terenu gminy Małogoszcz, należy zaliczyć:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne - budowę, rozbudowę, przebudowę i utrzymanie układu komunikacyjnego dróg gminnych, w tym dróg rowerowych, realizowanych, utrzymywanych i zarządzanych przez gminę Małogoszcz;
- budowę i utrzymanie systemu zaopatrzenia w energię elektryczną stanowiącego bezpośrednie zaopatrzenie mieszkańców i instytucji w energię elektryczną – linie elektroenergetyczne 15 kV wyprowadzone do stacji transformatorowych 15/0,4 kV; stacje transformatorowe oraz linie niskich napięć, realizowane i utrzymywane przez operatora sieci;
- budowę i utrzymanie systemu zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej, gospodarczej, realizowanego, utrzymywanego i zarządzanego przez gminę Małogoszcz i związki celowe (np. międzygminne);
- rozbudowę i utrzymanie systemu kanalizacji sanitarnej miasta i gminy wraz z oczyszczalnią ścieków, realizowanego i zarządzanego przez gminę Małogoszcz;
- opiekę nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, określonymi w rozdziale środowisko kulturowe;
- budowę i utrzymanie pomieszczeń urzędów i organów władzy, administracji, bezpieczeństwa, urzędów pocztowych, szkół publicznych, publicznych obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i publicznych obiektów sportowych, utrzymywanych przez gminę Małogoszcz;
- utrzymywanie cmentarzy grzebalnych, utrzymywanych i zarządzanych przez Parafie;
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej, wykonywane przez Gminę.

Do inwestycji stanowiących **cele publiczne o znaczeniu ponadlokalnym**, zlokalizowanych lub przewidywanych do lokalizacji w granicach gminy Małogoszcz, zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, należy zaliczyć:

- przebudowę linii kolejowej Nr 61 Kielce – Fosowskie na odcinku Kielce – Czarnca;
- budowę Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej;
- utrzymanie istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia Jędrzejów – Włoszczowa, z odejściem na teren gminy Małogoszcz;
- budowa planowanego gazociągu przesyłowego gazu łupkowego Rozwadów — Tworzeń (ujętego w KPZK 2030).

Do pozostałych inwestycji stanowiących **cele publiczne o znaczeniu ponadlokalnym**, zlokalizowanych lub przewidywanych do lokalizacji w granicach gminy Małogoszcz należy zaliczyć:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne – przebudowę i utrzymanie układu komunikacyjnego: dróg wojewódzkich wraz z budową obejścia drogowego miasta Małogoszcz, zespołu dróg powiatowych oraz ścieżek rowerowych, realizowanych, utrzymywanych i zarządzanych przez ponadgminne zarządy dróg;
- przebudowę i utrzymanie linii elektroenergetycznej wysokich napięć 400 kV, 220 kV i 110 kV, przebiegających przez teren gminy, utrzymywanych przez operatorów sieci;
- budowę i utrzymanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, realizowane i utrzymywane przez zarządzającego obiektami i urządzeniami;
- poszukiwanie, rozpoznanie i wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem.

5. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

Gmina Małogoszcz, w 2016 r., zgodnie z Uchwałą Nr 11/105/16 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 26 lutego 2016 r., przystąpiła do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2016-2024.

W ramach prowadzonych prac, została wykonana „Diagnoza do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2016-2024 – wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji”, opracowana przez PPHU „BaSz” w Końskich, przy współpracy pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu.

Obszar zdegradowany, zgodnie z treścią Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r., to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

W ramach „Diagnozy do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2016-2024” przeprowadzono identyfikację obszarów problemowych w ujęciu społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym. Tereny wyznaczone zostały na podstawie: analizy dokumentów przestrzennych i strategicznych gminy i zawartych w nich wizji i ustaleń, konsultacji społecznych i spotkań roboczych Zespołu ds. rewitalizacji, przeprowadzonych wizji lokalnych oraz dostępnych danych statystycznych.

Na podstawie danych wskaźnikowych, na terenie gminy Małogoszcz jako zdegradowane uznane zostały tereny w mieście Małogoszcz - tzw. Osiedle oraz sołectw: Karsznice i Lipnica.

W wyniku konsultacji społecznych oraz spotkań roboczych, **uznano, że za teren zdegradowany, należy uznać obszar miasta Małogoszcz, w obrębie tzw. Osiedla.** Wyłączone zostają obszary wiejskie, ponieważ na nich kumulują się problemy, które mogą być rozwiązane przy podejmowaniu działań ogólnogminnych lub inwestycje, które mogą być wspierane z środków zewnętrznych typowych dla obszarów wiejskich.

Obszar rewitalizacji, zgodnie z Wytocznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, wyznaczany jest na podstawie następujących przesłanek:

- obszar rewitalizacji to całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację,
- obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic,
- obszar rewitalizacji to obszar o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego,
- obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy,
- w skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Na terenie miasta Małogoszcz, **do rewitalizacji, wyznaczony został teren, o powierzchni 15,27 ha zamieszkiwany przez 1 968 mieszkańców.** Na tym terenie prowadzona będzie kompleksowa rewitalizacja, zakładająca optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań tego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów we współpracy z lokalną społecznością. Obszar ten obejmuje 0,079% powierzchni ogólnej gminy oraz 16,8% mieszkańców gminy.

Wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, zostały przyjęte Uchwałą Nr 16/152/16 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 10 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego 23 grudnia 2016 r., poz. 4158).

Dla wyznaczonego na terenie miasta Małogoszcz **obszaru rewitalizacji**, sporządzony został **„Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2016-2024”**. Program został sporządzony zgodnie z założeniami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

Głównym celem Programu jest wyprowadzenie wydzielonego obszaru ze stanu kryzysowego poprzez usunięcie zjawisk, które spowodowały jego degradację oraz stworzenie odpowiednich warunków dla dalszego rozwoju.

Rewitalizacja, w sensie dosłownym, oznacza „przywrócenie do życia” i jest pojęciem stosowanym najczęściej w odniesieniu do obszaru zurbanizowanego (np. części miasta lub zespołu obiektów budowlanych), który w wyniku przemian gospodarczych, społecznych, ekonomicznych i innych, utracił całkowicie lub częściowo swoją pierwotną funkcję i przeznaczenie. Pojęcie rewitalizacji odnosi się do kompleksowego procesu odnowy wyznaczonego obszaru, znalezieniu dla niego nowego zastosowania i doprowadzeniu do stanu, w którym zmieni swoją funkcję.

W omawianym opracowaniu przyjęto, że:

rewitalizacja, to: harmonijny, wielostronny proces odnowy obejmujący wzajemnie uzupełniające i przenikające się działania z zakresu ożywienia przestrzennego, gospodarczego i społecznego wskazanych terenów.

Obszar rewitalizowany w gminie Małogoszcz obejmuje fragment miasta Małogoszcz mieszczący się w obrębie ulic: Chęcińskiej, 11 Listopada, Osiedle, Słoneczna, Jarków, Jędrzejowska. Zasadniczą część obszaru rewitalizacji stanowią wielorodzinne bloki mieszkalne, w których zamieszkuje ponad 49% mieszkańców miasta, pozostałą zabudowę stanowią domy jednorodzinne, garaże na indywidualnych działkach, budynki infrastruktury społecznej, obiekty handlowe.

W „Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2016-2024” wyznaczono dziewięć projektów priorytetowych:

1. Zagospodarowanie terenu Osiedla w Małogoszczu.
2. Kompleksowa i wieloaspektowa poprawa dostępu do infrastruktury sportowej i pracowni matematycznych oraz przyrodniczych w placówkach oświatowych na terenie gminy Małogoszcz.
3. Przebudowa i remont Domu Kultury w Małogoszczu.
4. Utworzenie miejsca rekreacji polegające na przebudowie i urządzeniu placu zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu poprzez kształtowanie krajobrazu i estetyki przestrzeni w celu stworzenia warunków dla aktywnej integracji mieszkańców.
5. Poprawa bezpieczeństwa dojazdu do infrastruktury turystycznej Hotelu Stara Fabryka poprzez poprawę nawierzchni wraz z przebudową parkingu między ulicą Jędrzejowską a małogoskim Osiedlem.

6. Przebudowa i modernizacja dróg wewnątrzsiedlowych w obszarze rewitalizowanym wraz z przebudową miejsc parkingowych.
7. Kompleksowa modernizacja systemu oświetlenia ulicznego w gminie Małogoszcz.
8. Zajęcia dodatkowe podnoszące szanse absolwenta liceum na rynku pracy dzięki znajomości języka niemieckiego technicznego, arkusza kalkulacyjnego oraz wiedzy o elektryczności.
9. Małogoskie miejsce historii.

Pozostałymi, uzupełniającymi, przedsięwzięciami „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2016-2024” są:

- Komplementarne działania społeczne:
 - zwiększenie dostępu do edukacji, kultury, sportu, rekreacji oraz wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i całych rodzin,
 - organizacja imprez i cyklicznych wydarzeń i rozwój działalności społecznej kulturalnej, artystycznej, sportowej, rekreacyjnej i edukacyjnej,
 - zahamowanie negatywnych tendencji społecznych w rodzinach poprzez szerokie działania instytucji pomocy społecznej i innych podmiotów działających w tym obszarze,
 - wzmocnienie partnerstwa instytucji rynku pracy, instytucji pomocy i integracji społecznej,
 - organizacja obchodów 155 rocznicy bitwy pod Małogoszczem,
 - współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami na rzecz interesariuszy rewitalizacji wraz ze wspieraniem „mikro” inicjatyw lokalnych.
- Komplementarne działania gospodarcze:
 - stworzenie optymalnych warunków dla powstawania nowych i rozwoju funkcjonujących mikro i małych przedsiębiorstw – podejmowanie działań wspierających w działalności produkcyjnej i usługowej,
 - stymulowanie rozwoju specjalistycznych usług dla różnych grup odbiorców.
- Komplementarne działania przestrzenne:
 - zapewnienie bezpieczeństwa i dobrej jakości infrastruktury komunikacyjnej na obszarze rewitalizowanym i na terenie gminy,
 - tworzenie ścieżek rowerowych, pieszych i uatrakcyjnienie ciekawych turystycznie miejsc,
 - remont budynku Izby Pamięci Ziemi Małogoskiej w Małogoszczu.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2016-2024, został przyjęty Uchwałą Nr 21/209/17 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2016-2024. Uchwała nie podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

6. Tereny wskazane do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Teren gminy Małogoszcz, w całości pokryty jest obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego terenu miasta i gminy Małogoszcz.

Dopuszcza się zmianę obowiązujących planów miejscowych, szczególnie dla wprowadzanych zmian w zagospodarowaniu, wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne.

7. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z syntezą ustaleń studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest jedynym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całej gminy. **Studium nie jest aktem prawa miejscowego.**

Obowiązek sporządzania studium, dla terenu każdej gminy, wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Pierwsze studium dla miasta i gminy Małogoszcz, zostało opracowane na przełomie lat 1997 – 1998 i uchwalone Uchwałą Nr 21/205/98 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz. Studium, zostało wykonane przez Samorządowe Biuro Planowania Przestrzennego w Miechowie z siedzibą w Kielcach, przez zespół projektowy, którego głównym projektantem była mgr inż. arch. Barbara Godzisz-Grychowska.

Aktualnie obowiązujące przepisy t.j. ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, dezaktualizacja części planowanych rozwiązań gospodarczych, lokalne potrzeby zmian w sposobie zagospodarowania terenu gminy, zgłaszane przez mieszkańców oraz właścicieli gruntów spowodowały, że Rada Miejska w Małogoszczu, podjęła Uchwałę Nr XXV/219/21 z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – zmiana studium.

Podjęta i przeprowadzona procedura planistyczna dotyczyła opracowania pod tytułem: **Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Małogoszcz – zmiana studium**, ze względu na potrzebę odróżnienia niniejszej zmiany studium od dokumentu obowiązującego w trakcie trwania procedury. Jednak w związku z tym, że **zmiana studium stanowi kompleksową zmianę poprzedniej edycji studium**, w dalszej części niniejszego tekstu oraz w części graficznej opracowania funkcjonuje jako nowa edycja studium pod nazwą – **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz** (lub w wersji skróconej pod nazwą – studium).

Studium zostało wykonane na podstawie Warunków Wykonania Zlecenia, znak: OŚRGPiN.6722.2.2021 z dnia 7 czerwca 2021 r., zawartych w dniu 12 sierpnia 2021 r. w Kielcach, pomiędzy Gminą Małogoszcz a Biurem Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach.

Studium zostało opracowane w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach, przez zespół autorski w składzie: mgr Bożena Rumas – główny projektant, mgr Halina Piersiala, mgr inż. Małgorzata Bogdał, mgr inż. arch. Magdalena Markulis.

Część tekstowa studium składa się z następujących załączników:

- tekstu: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz, województwo świętokrzyskie. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”,
- tekstu: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz, województwo świętokrzyskie. Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Część graficzna studium składa się z następujących załączników:

- rysunku: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10 000,
- rysunku: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz. Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10 000.

Studium obejmuje obszar gminy Małogoszcz, w jej granicach administracyjnych. Projekt studium, został poddany procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, określonej w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Diagnoza stanu gminy

Podstawowe dane. Studium przedstawia lokalizację gminy Małogoszcz w odniesieniu do granic województwa, powiatu. Wskazuje granice gminy i jednostki administracyjne z którymi gmina graniczy. Przedstawia wewnętrzny podział gminy na miasto Małogoszcz oraz 19 sołectw. Studium podaje ogólną powierzchnię gminy wynoszącą 146 km², w tym powierzchnię miasta wynoszącą 10 km².

Uwarunkowania zewnętrzne gminy tworzą dokumenty strategiczne dla rozwoju województwa, (tj. Strategia rozwoju województwa świętokrzyskiego, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych, Plan przeciwdziałania skutkom suszy); powiązania przyrodnicze, gospodarcze, administracyjne, społeczne, powiązania infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Środowisko przyrodnicze

Krajobraz terenu opracowania jest niezwykle urozmaicony. Sąsiaduje tu ze sobą kilka typów krajobrazów naturalnych, zarówno nizin i dolin jak i otaczających je krajobrazów wyżyn i niskich gór. Atrakcyjność krajobrazu gminy podnosi widok sylwety miasta Małogoszcz, widocznej z dróg dojazdowych i z okolic cmentarza żydowskiego, fragmenty odkrywek geologicznych w sąsiedztwie miasta Małogoszcza oraz punkty widokowe.

W krajobrazie północnej części gminy dominują obiekty produkcyjne cementowni, widoczne już ze znacznej odległości. Mniej dominujące, pod względem krajobrazowym, są obiekty zakładu górniczego Kopalni Głuchowie oraz obiekty zakładu górniczego kopalni Maćkowa Góra.

Kopaliny mineralne. Na terenie gminy znajdują się udokumentowane **złoża**:

- Złoże margli i wapieni jurajskich **„Leśnica – Małogoszcz”** (Nr MIDAS: 1845), położone, w granicach część sołectwa Leśnica i części miasta Małogoszcz. Złoże stanowi surowiec zupełny do produkcji: cementu, wapna, mączki nawozowej, mączek do odsiarczania spalin, kredy technicznej. Złoże jest częściowo zawodnione; w granicy złoża występuje jurajski poziom wodonośny. Złoże stanowi bazę surowcową dla cementowni usytuowanej na północ od wyrobiska. Eksploatacja złoża prowadzona jest na podstawie koncesji na wydobywanie Nr 35/99, wydanej decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 22.09.1999 r., zmienionej Decyzją Ministra Środowiska z dnia 27.12.1999r., znak: DGwk/AG/487-621/99, zmienionej Decyzją z dnia 19.05.2005r., znak: ŚR.V.7412-26/05 oraz zmienionej Decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak OWS-V.7422.32.2014 z dnia 30 września 2014 r., ustanawiającą obszar górniczy „Małogoszcz I”, o powierzchni 129,2 ha, teren górniczy „Małogoszcz I”, o powierzchni 961 ha oraz określającą okres ważności koncesji do 21.09.2049 r. Złoże eksploatowane jest przez Spółkę Lafarge Cement S.A. z siedzibą w Małogoszczu. Urabianie większości złoża odbywa się przy użyciu materiałów wybuchowych. W rejonach północno – zachodnim i południowym, ze względu na bliskość zabudowy, prowadzone jest mechaniczne urabianie surowca. Do eksploatacji przewidziane jest osiem pięter wydobywczych, z czego dwa najniższe piętra wydobywcze są projektowane. Eksploatacja złoża z projektowanych poziomów eksploatacyjnych będzie wymagać odwodnienia wyrobiska.
- Złoże wapieni jurajskich **„Głuchowiec”** (Nr MIDAS: 876), położone w południowej części miasta Małogoszcz. Złoże stanowi surowiec do produkcji: kruszyw dla drogownictwa i budownictwa; pyłu kamiennego przeciwwybuchowego, mączki do mas tynkarskich i bitumicznych, nawozów węglanowych. Złoże jest suche. Eksploatacja złoża prowadzona jest na podstawie koncesji udzielonej przez Wojewodę Świętokrzyskiego, decyzją z dnia 16.06.2003 r., znak: ŚR.V.7412-22/03, zmienionej Decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27.09.2018 r. znak: OWS-V.7422.10.2018,. Koncesja została udzielona Kopalniom Odkrywkowym Surowców Drogowych S.A. z siedzibą w Micigoździe do dnia 31.12.2043 r. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Głuchowiec III” o powierzchni 101 923 m² i teren górniczy „Głuchowiec III” o powierzchni 466 576 m². Eksploatacja wapieni prowadzona jest metodą odkrywkową, systemem ścianowym, czterema piętrami eksploatacyjnymi, z których dwa najniższe są projektowane, przy użyciu materiałów wybuchowych oraz sposobami mechanicznymi.
- Złoże wapieni jurajskich **„Głuchowiec II”** – (Nr MIDAS: 5137), stanowi przedłużenie eksploatowanego złoża wapieni „Głuchowiec”. Zlokalizowane jest w granicach miasta Małogoszcz. Złoże nie jest eksploatowane. Wapienie ze złoża przydatne są się do produkcji kruszyw dla drogownictwa i budownictwa, kruszywa łamanego W złożu występują wkładki margli zaliczone do przerostów nieużytecznych. Około 28,5% zasobów złoża znajduje się poniżej zwierciadła wody poziomu jurajskiego.

- Złoże wapieni jurajskich „**Małogoszcz – Góra Krzyżowa**” (Nr MIDAS: 2567), obejmuje wzniesienie położone we wschodniej części miasta Małogoszcz. Eksploatacji złoża, po krótkim użytkowaniu, zaniechano. Wapienie ze złoża przydatne są dla przemysłu wapienniczego i chemicznego oraz drogownictwa. Złoże jest suche. Obecnie zaleca się odstąpienie od planów ewentualnej eksploatacji ze względu na położenie na wzgórzu o dużych walorach krajobrazowych, na którym proponuje się utworzyć użytek ekologiczny „Małogoszcz”.
- Złoże wapieni i gezy jurajskich „**Góra Maćkowa**” (Nr MIDAS: 2564). W granicach gminy Małogoszcz, na terenie sołectwa Wrzosówka, znajduje się jedynie niewielki fragment złoża. Większość złoża znajduje się na terenie gminy Łopuszno w sołectwie Gnieździska. Wapienie ze złoża przydatne są do produkcji: kamienia łamanego, kruszywa łamanego drogowego, kamienia wapiennego. Wapienie krzemionkowe i gezy przydatne są do produkcji kamienia łamanego, kruszywa łamanego do betonu oraz kruszywa łamanego drogowego. Złoże suche. Eksploatacja złoża była prowadzona w oparciu o Decyzję Koncesyjną Wojewody Kieleckiego Nr W-33/93 z dnia 25.05.1993 r., znak: OS.II-7512/7/92/93, zmienioną decyzją Wojewody Kieleckiego nr 4/95 z dnia 19.04.1995 r., znak: OS.II-7512/8/95 ustalającą obszar górniczy „Góra Maćkowa” o powierzchni 100 811 m² oraz teren górniczy „Góra Maćkowa” o powierzchni 787 724 m². Wojewoda Świętokrzyski, decyzją z dnia 26.03.2002 r. znak: ŚR.V-7412/23/2002 oraz decyzją z dnia 20.12.2002 r., znak: ŚR.V.7412-71/02 zmienił koncesję i przeniósł koncesję na Polskie Górnictwo Skalne „Minerał”, Podzamcze. Decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, znak: OWŚ.V.7511-13/09 z dnia 10.06.2009 r., zmieniono udzieloną koncesję w zakresie zmiany adresu przedsiębiorcy. Koncesji udzielono do dnia 31.12.2027 r. Eksploatacja prowadzona była w sposób odkrywkowy, z użyciem materiałów wybuchowych, na trzech poziomach wydobywczych. Obecnie zaniechano eksploatacji.
- Złoże piasków czwartorzędowych „**Karsznice- Łuny**” (Nr MIDAS: 11420), znajduje się we wschodniej części sołectwa Karsznice. Piaski ze złoża przydatne są w budownictwie i drogownictwie. Złoże częściowo zawodnione. Eksploatacja złoża prowadzona jest na podstawie Koncesji Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29.05.2008 r., znak: OWŚ.V.7511-9/08, zmienionej decyzją z dnia 15.03.2016 r. znak OWŚ-V.7422.18.2016, udzielającą koncesji do 31.12.2022 r.; zmienionej decyzją z dnia 14.09.2018 r. znak: OWŚ-V.7422.22.2018, przenoszącą koncesję na rzecz firmy Usługi Transportowe Rembieszycze 44, Małogoszcz, zmienionej decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24.05.2021 r., znak: ŚO-V.7422.16.2021, ustanawiającą obszar górniczy „Karsznice-Łuny A” o pow. 17 620 m² i teren górniczy „Karsznice-Łuny A” o powierzchni 26 109 m². Złoże eksploatowane jest metodą odkrywkową, sprzętem mechanicznym, dwoma piętrami; w warstwie suchej (1 piętro) z pozostawieniem 0,5 m półki ochronnej ponad zwierciadłem wody, i zawodnionej (2 piętro) do spągu złoża.
- Złoże krzemieni pasiastych „**Bocheniec**” (Nr MIDAS: 5366), znajduje się na pograniczu sołectw Wola Tesserowa i Bocheniec. Złoże nie jest eksploatowane. Krzemienie zaliczane są do kopalin bardzo rzadko spotykanych w kraju. Wykorzystywane są głównie do produkcji galanterii,

wyrobów pamiątkarskich i jubilerskich. Złoże jest suche. Kopaliną towarzyszącą jest glina pstra, gliny pokrywowe, gliny zwałowe, z czwartorzędu, neogenu.

- Złoże wapieni i margli jurajskich „Cieśle” (Nr MIDAS: 6076) znajduje się w zachodniej części sołectwa Leśnica. Złoże nie jest eksploatowane. Stanowi bazę surowca niskiego niezbędnego do produkcji cementu. Złoże jest zawodnione, występuje w nim poziom wód jurajskich.
- Złoże piasków kwarcowych „Czostków” (Nr MIDAS: 2713), składa się z czterech pól złożowych. Na terenie gminy Małogoszcz, w północnej części sołectwa Kozłów, znajduje się pole złożowe D nieobjęte eksploatacją; pozostałe pola złożowe A, B i C – objęte eksploatacją – zlokalizowane są na terenie gminy Krasocin. Piaski kwarcowe przydatne są do produkcji cegły wapienno-piaskowej. Złoże jest suche. Eksploatacja złoża prowadzona była w oparciu decyzję koncesyjną Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 26.11.2001 r., znak: OSR.V – 7412/15/2001, zmienioną decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 01.02.2010 r. znak: OWŚ.V.7511-6/10, przenosząc koncesję na H+H „Silikaty” Sp. z o.o., Warszawa; następnie zmienioną decyzją z dnia 05.11.2018 r., znak: OWŚ-V.7422.26.2018 oraz zmienioną decyzją z dnia 18.03.2021 r. znak: ŚO-V.7422.13.2021, przenosząc koncesję na H+H Polska Sp. z o.o., Warszawa. Koncesja była ważna do dnia 31.12.2021 r. Koncesja wyznaczyła obszar górniczy „Czostków” i teren górniczy „Czostków”. Wyznaczone zasięgi terenu i obszaru górniczego „Czostków” nie obejmowały terenu gminy Małogoszcz.

Na terenie gminy rozpoznano również **prognostyczne i perspektywiczne obszary występowania kopalin**, możliwe do udokumentowania w przyszłości. Prognostycznymi obszarami występowania kopalin, są obszary występowania piasków: „Henryków I” i „Dolina Białej Nidy”. Perspektywicznymi obszarami występowania kopalin, są obszary występowania piasków: „Henryków II”, „Lasochów”, „Żarczyce Duże” oraz obszary występowania wapieni: „Góra Krzyżowa”, „Głuchowiec”.

Gleby. Na większości obszaru gminy dominują gleby brunatne wylugowane i kwaśne. Kolejną grupą gleb są rędziny, wśród których przeważają rędziny czarnoziemne i brunatne. Niewiele jest gleb bielcowych, pseudobielcowych (mało żyznych) i czarnych ziem właściwych i zdegradowanych (szarych o zmiennej urodzajności). W dolinach cieków, występują również gleby torfowe, bagienne, murszowe, mady i glejowe. Gleby części obszaru gminy narażone są na zjawiska erozji wodnej. Nie obserwuje się trendu gromadzenia metali ciężkich w glebach.

Szata roślinna i świat zwierząt. W gminie występują zarówno siedliska podlegające ochronie, stwierdzone w granicach Obszarów Natura 2000, (Wzgórz Chęcińsko-Kieleckich i Doliny Białej Nidy), jak i synantropijne skupiska roślinności („chwasty”) na polach uprawnych i zbiorowiskach towarzyszących terenom zabudowanym. W granicach opracowania występują zarówno lasy, łąki i pastwiska, o różnych typach siedliskowych, jak i tereny zupełnie pozbawione szaty roślinnej, występujące na wyrobiskach i czynnych zwałowiskach górniczych.

Na terenie gminy, występuje dość bogata fauna owadów. Spotykamy tu chrząszcze z rodziny biegaczy i tęczników. Liczne są motyle, w dużej ilości występują niektóre gatunki trzmieli i błonkówek. W rzekach na terenie gminy, występują ryby takie jak: brzanka, brzana, płoć, karp, sandacz, śliz, lin oraz silne populacji mięczaków. Doliny rzeczne zamieszkują gatunki płazów, tj. traszki, ropuchy, rzekotka drzewna i kumak. Świat gadów reprezentują: jaszczurki, żmija zygzakowata, padalec i gniewosz plamisty. Spośród stwierdzonych ptaków zaobserwowano powszechne występowanie sikor, jaskółek, kwiczoła, kosa, wodnika, derkacza, rybitwy czarnej, remiza, rycyka, słonki, bekasa, jastrzębia, pustulki czy błotniaka stawowego. Duże ssaki nie są zbyt liczne. Sporadycznie obserwuje się jelenie, dziki, sarny. Częstsze są zające i lisy. Przedstawiciele mniejszych ssaków występujących to jeż, kret, wiewiórka, częste na całym terenie myszy leśne i nornice pospolite oraz ryjówki. Mieszkańcami jaskiń są nietoperze głównie: mroczek, nocek i gacek. Ponadto żyją tu pająki, owady bezskrzydłe oraz ćmy i chrząki.

Wody powierzchniowe. Większość terenu gminy zlokalizowana jest w zlewni rzek Nidy, należącej do regionu wodnego Górnej-Zachodniej Wisły. Wyjątek stanowi północno-zachodni fragment gminy, na terenie sołectwa Kozłów, położony w zlewni rzeki Pilicy, należący do regionu wodnego Środkowej Wisły. Ogólny stan wód rzeki Nidy (na odcinku nazywanym Białą Nidą), oceniono jako zły, ze względu na umiarkowany potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny sklasyfikowany jako poniżej dobrego. Stan wód jej dopływów, Wiernej Rzeki i Lipnicy, oceniono jako poniżej stanu dobrego, ze względu na przekroczenie benzo(a)pirenu. Stan wód rzeki Czarnej Strugi, odwadniającej część sołectwa Kozłów, oceniono jako zły, ze względu na umiarkowany stan ekologiczny oraz stan chemiczny sklasyfikowany jako poniżej dobrego.

Ochrona przed powodzią. Część terenu dolin rzek Nidy (Białej Nidy) i Wiernej Rzeki, w granicach części sołectw Mniszek, Lipnica, Rembieszyce, Karsznice i Bocheniec, znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, wyznaczonego zgodnie z obowiązującymi mapami – aktualizacji map zagrożenia powodziowego. W granicach gminy znajdują się obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi $Q 10 \%$ (raz na 10 lat) oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi $Q 1 \%$ (raz na 100 lat).

Studium również uwzględnia obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi $Q 0,2 \%$ (raz na 500 lat).

Retencja wodna. Na obszarze gminy Małogoszcz, funkcję retencyjną pełnią stawy hodowlane, małe zbiorniki i oczka wodne, zbiornik wodny „Małogoszcz” – gromadzący wodę do celów produkcyjnych cementowni, starorzecza oraz liczne naturalne tereny mokradeł i zastoisk wodnych, występujących zarówno na terenach leśnych jak i łąkowych w gminie.

Melioracje. W granicach gminy Małogoszcz znajduje się 1 455 ha zmeliorowanych użytków rolnych, zlokalizowanych na obiektach: Kozłów, Lipnica, Mniszek, Lasochów, Wola Tesserowa, Wygnanów, Złotniki, Żarczyce.

Wody podziemne występujące na terenie gminy, można podzielić na płytkie wody czwartorzędowe i wgłębne wody mezozoiczne. Wody czwartorzędowe zalegają głównie w dnach dolin rzecznych, gdzie utrzymują się w piaszczystych utworach plejstocenu i holocenu. Wgłębne wody mezozoiczne gromadzą się w skałach węglanowych górnajurajskich i dolnokredowych. Północno – wschodnia część gminy położona jest w granicach Głównego Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) Nr 416 „Małogoszcz”, południowo – zachodnia część opracowania położona jest w granicach Głównego Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) Nr 409 „Niecka Miechowska (część SE)”. Zachodnie krańce gminy położone są w granicach Głównego Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) Nr 408 „Niecka Miechowska (część NW)”.

Poza obszarami GZWP, lub jednocześnie w granicach dwóch zbiorników (GZWP Nr 416 i GZWP Nr 409), znajduje się wąski pas terenu położony pomiędzy dwoma zbiornikami, przebiegający od sołectwa Leśnica, przez teren miasta Małogoszcz, sołectwa Mieronice, Wola Tesserowa po Karsznice. Poza GZWP Nr 416, znajduje się również teren leżący przy granicy gmin Małogoszcz i Łopuszno, obejmujący fragmenty terenów sołectw Zakrucze, Wrzosówka (gm. Małogoszcz) i Gnieździska (gm. Łopuszno).

Jakość wód w zbiornikach, badana w najbliższych punktach monitoringu, jest różna. W GZWP Nr 416 „Małogoszcz” oraz Nr 409 „Niecka Miechowska (część SE)”, woda jest III klasie jakości, oznaczającej wody o zadowalającej jakości. W GZWP Nr 408 „Niecka Miechowska (część SE)” wykazuje IV klasę jakości wód, ze względu na przekroczenie stężeń NO_3 .

Charakterystyka warunków klimatycznych i higieny atmosfery. Północna część gminy stanowi część przemysłowego obszaru Kieleckiego Okręgu Eksploatacji Surowców Węglanowych, zwanego „Białym Zagłębiem”, oddziałującego bezpośrednio na stan jakości powietrza w gminie. Na terenie strefy świętokrzyskiej, w granicach której leży gmina Małogoszcz, większość badanych parametrów powietrza jest prawidłowa. Przekroczenia dotyczą: zawartości benzoapirenu w pyłe zawieszonym (B(a)P w PM10) oraz zawartości ozonu (O_3).

Zagrożenie hałasem. W granicach studium występują zagrożenia hałasem: przemysłowym. Największy wpływ na analizowany teren wywiera działalność spółki Lafarge Cement S.A. oraz Kopalni Głuchowiec. Źródłami hałasu o charakterze ciągłym i impulsowym są: wiercenie otworów strzałowych, prace strzałowe, transport urobku, przeróbki urobku. Głównymi źródłami hałasu na terenie cementowni są palniki pieców obrotowych, wentylatory wyciągowe pieca, wentylatory odpylaczy gazu, napęd pieców obrotowych oraz wentylatory młynowe.

Stopień narażenia ludności na hałas komunikacyjny jest wprost proporcjonalny do narastającej liczby pojazdów. Pomiary hałasu, wykonane przy ul. ul. Jaszowskiego wykazały brak przekroczeń hałasu drogowego na tereny zabudowy jednorodzinnej z usługami, na terenie miejscowości Małogoszcz. Źródłami hałasu, jest też istniejąca linia kolejowa relacji Kielce – Częstochowa, bocznica kolejowa prowadząca do terenu cementowni oraz istniejące linie przesyłowe wysokiego napięcia.

Ochrona na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Gmina Małogoszcz posiada wyróżniające się w skali województwa walory przyrodniczo -krajobrazowe. Najcenniejsza pod tym względem jest dolina Białej Nidy wraz z dopływami i tereny leśne w północnej części gminy. Na terenie gminy występują następujące ustanowione formy ochrony przyrody:

- **Chęcińsko – Kielecki Park Krajobrazowy**, obejmujący części sołectw Wrzosówka, Zakrucze, Bocheniec, Wola Tesserowa i Karsznice. Aktualny przebieg granic i zasady ochrony na terenie Parku zostały wyznaczone Uchwałą Nr XXVI/371/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie utworzenia Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego (wraz z późniejszą zmianą). W granicach Parku obowiązuje Plan Ochrony ustanowiony Uchwałą Nr XL/700/10 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 9 sierpnia 2010 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego (wraz z późn. zm.).
- **Chęcińsko – Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu**, obejmujący części sołectw: Zakrucze, Bocheniec, Mieronice, Wola Tesserowa, Karsznice oraz fragmentu terenu miasta Małogoszcz. Aktualny przebieg granic i zasady ochrony na terenie Obszaru wyznaczył Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XLIX/877/14 z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Chęcińsko – Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
- **Konecko – Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu**, obejmujący części sołectw Wrzosówka i Zakrucze. Aktualny przebieg granic i zasady ochrony obowiązujące na terenie Obszaru zostały określone Uchwałą Nr XXXV/616/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotyczącą wyznaczenia Konecko – Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
- **Włoszczowsko – Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu**, obejmujący sołectwa: Rembieszycy, Lipnica, Mniszek, Złotniki, Wygnanów, Żarczyce Małe, Lasochów, Wiśnicz, Kozłów, Henryków. Aktualny przebieg granic i zasady ochrony na terenie Obszaru wyznaczył Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXXV/619/13 z dnia 23 września 2013 r. dotyczącą wyznaczenia Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
- **Specjalny obszar ochrony siedlisk Wzgórza Chęcińsko – Kieleckie**, obejmujący części sołectw: Zakrucze, Wrzosówka, Bocheniec. Aktualnie, obszar został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie PLH260041. Szczegółowe zasady ochrony, dla Obszaru zostały określone w „Planie zadań ochronnych”, ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie PLH 260041 (z późn.zm.).
- **Mający znaczenie dla Wspólnoty obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Białej Nidy”**, obejmujący części sołectw: Wiśnicz, Lasochów, Żarczyce Małe, Wygnanów, Złotniki, Lipnica, Mniszek, Rembieszycy, Karsznice i Bocheniec. Obszar przyjęto Decyzją Wykonawczą Komisji

(UE) 2022/231 z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia piętnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny.

- **Ustanowione pomniki przyrody.** W granicach gminy Małogoszcz występuje jeden pomnik przyrody nieożywionej: wychodnia skalna (w Bocheńcu) oraz trzy pomniki przyrody ożywionej: lipa szerokolistna (w Wygnanowie), dąb szypułkowy (w Karsznicach) i lipa drobnolistna (w Żarczycach Dużych).

Inne, cenne przyrodniczo rejony gminy. Północno – wschodnia część obszaru gminy Małogoszcz, znajduje się w granicach części Głównego Korytarza Ekologicznego Południowo – Centralnego (KPdC), na terenie części dwóch korytarzy o randze krajowej: „Częstochowa – wschód”, i „Dolina Nidy”. Dolina rzeki Lipnicy, zaliczona została do ciągu ekologicznego głównego, a doliny innych, mniejszych cieków, stanowią ciągi ekologiczne wspomagające.

Środowisko kulturowe. Najcenniejszymi zasobami dziedzictwa pradziejowego na terenie gminy Małogoszcz są stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego, reprezentowane przez trzy stanowiska nad brzegiem zbiornika wodnego „Małogoszcz” na Wiernej Rzece, dwa stanowiska na terenie sołectwa Kozłów, cztery stanowiska w granicach sołectwa Złotniki. Na terenie gminy i miasta Małogoszcz, znajdują się również liczne strefy ochrony zabytków archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków, obejmujące stanowisko lub stanowiska archeologiczne, najliczniej występujące na terenie gruntów miejscowości Bocheniec, Karsznice, Złotniki, Lasochów, Wiśnicz, Małogoszcz.

W granicach gminy Małogoszcz, znajduje się szereg zabytkowych obiektów architektury i budownictwa, stanowiących pozostałości historycznie ukształtowanej zabudowy, posiadającej cenne walory kompozycyjno – przestrzenne i architektoniczne. Część z nich została wpisana w całości lub w części do rejestru zabytków. Pozostałe obiekty zabytkowe ujęte są w gminnej ewidencji zabytków. Najcenniejszymi zabytkami gminy są zespoły kościelne w Małogoszczu, Kozłowie, Rembieszycach i Złotnikach; zespoły dworskie w Lasochowie i Mieronicach.

Na terenie miasta Małogoszcz obowiązują strefy ochrony konserwatorskiej, obejmujące układ urbanistyczny miasta, który wraz z obiektami zabytkowymi, stanowi najcenniejszy zasób środowiska kulturowego w tym rejonie.

Rolnictwo. Teren gminy stanowi obszar o mało korzystnych warunkach rozwoju rolnictwa. Użytki rolne gminy charakteryzują się średnio niską wartością jakości rolniczej. Średni areal przeliczeniowy tych użytków usytuowany jest nieco powyżej V klasy bonitacyjnej. Znaczny jest tutaj udział użytków zielonych w ogólnym areale użytków rolnych.

Najcenniejsze rolniczo gleby gminy Małogoszcz koncentrują się w jej południowej, tworząc zwarty układ pasmowo-płatowy, obejmujący wsie: Złotniki, Wygnanów, Żarczyce Duże i Małe, Lasochów, Ludwinów oraz wschodnią część Kozłowa. Przeważnie są to rędziny brunatne. Drugim obszarem koncentracji gruntów o wyższej przydatności rolniczej są tereny położone w sołectwie Mieronice. Gleby te utworzone są z twardych wapieni górnopaleozoicznych. Większą część łąk i pastwisk

na terenie gminy Małogoszcz, stanowią grunty organiczne takie jak: torfy niskie, mursze i murszowate. Duże masywy łąk i pastwisk zlokalizowane są we wsiach: Złotniki, Żarczyce Małe, Mniszek i Kozłów. Użytki zielone skupiają się w dolinach głównych rzek: Lipnicy, Białej Nidy i Wiernej Rzeki oraz ich dopływów.

Wartość gleb dla rolnictwa najlepiej charakteryzują kompleksy rolniczej przydatności gleb, będące typem siedliskowym gleby, z którym wiąże się odpowiedni dobór roślin uprawnych. Na terenie gminy Małogoszcz, najwięcej jest kompleksów: pszenno dobrego, żytniego słabego, żytnio-łubinowego i pszenno wadliwego. Użytki zielone na terenie gminy reprezentowane są przez kompleksy użytków zielonych średnich, słabych i bardzo słabych.

Na terenie gminy Małogoszcz, na przestrzeni ostatnich lat, zauważa się tendencję zmniejszania się liczby gospodarstw rolnych, przy jednoczesnym spadku średniej powierzchni użytków rolnych przypadających na poszczególne gospodarstwa. W strukturze własnościowej gruntów dominuje sektor prywatny, który włada 92,31 % ogółu gospodarstw w gminie. Większość indywidualnych gospodarstw rolnych w gminie, więcej niż połowę swojej produkcji, przeznacza na potrzeby własne.

Głównym elementem zabudowy rolniczej, jest skupiająca się wzdłuż ważniejszych dróg, drobnotowarowa zabudowa zagrodowa, tworząca charakterystyczne układy liniowe związane bezpośrednio z arealem działek rolniczych. Pewien odsetek zabudowy w gminie, stanowi również rozproszona zabudowa kolonijna i pojedyncze zagrody położone niekiedy w dużym oddaleniu od centrum wsi.

Produkcja rolnicza w gminie ukierunkowana jest na produkcję zbóż, roślin pastewnych, ziemniaków oraz na hodowlę bydła, drobiu i trzody chlewnej.

Leśnictwo. Większe kompleksy leśne porastają północną, północno-wschodnią oraz południowo-zachodnią przygraniczną część terytorium gminy. Zajmują również znaczny areal w centralno-zachodniej części, przylegającej bezpośrednio do granic miasta Małogoszcz. Spośród 4 080 ha lasów porastających gminę w 2019 r., większość stanowi lasy prywatne, zajmujące 2444 ha, a lasy publiczne stanowiły 1 636 ha z czego tylko 7 ha stanowiły lasy gminne, a aż 1 629 ha stanowi lasy Skarbu Państwa. Lesistość gminy wynosi 27,9 %.

Większość zwartych masywów leśnych stanowią lasy Skarbu Państwa. Lasy stanowiące własność prywatną większe zwarte areale tworzą w granicach masywów Góry Bochenieckiej i Brogowickiej, w kompleksie Wilczej Haci (na północy gminy) oraz w południowej części sołectwa Ludwinów. W układzie sołectw, największe obszary lasów występują w sołectwach: Zakrucze – 981,03 ha, Żarczyce Duże – 808,61 ha, Bocheniec – 539,51 ha. Lasy występują w granicach wszystkich sołectw. W granicach miasta Małogoszcz znajduje się 70,01 ha lasów.

Podstawowymi funkcjami terenów leśnych, oprócz funkcji gospodarczej (pozyskiwanie produktów drzewnych i innych), osłonowej (dla prowadzonej działalności wydobywczej i przemysłowej) jest zachowanie i ochrona wartości przyrodniczo – krajobrazowych, sukcesywna

renaturalizacja obszarów zniekształconych i zdegradowanych oraz wzbogacanie walorów ochronnych, naukowo – dydaktycznych i turystyczno – rekreacyjnych gminy.

Zgodnie z „Raportem o stanie lasów w Polsce 2019”, lasy z obszaru gminy wykazują od 20,1 % do 30,0 % uszkodzeń w strukturze drzew, ocenianych na podstawie defoliacji, czy procentu ubytku liści lub igieł, co kwalifikuje lasy w gminie na pograniczu 1 i 2 stopnia defoliacji. Drzewa zaliczone do 2 klasy określa się jako drzewa uszkodzone.

Zagrożeniem dla lasów jest ubożenie siedlisk leśnych, na skutek zamiany wielogatunkowego drzewostanu, na rzecz szybciej rosnących monokultur (np. sosnowych). W lasach prywatnych zagrożeniem jest duże rozdrobnienie kompleksów oraz przedwczesny wyręb drzewostanów. Powoduje to przerwanie ciągłości naturalnych ekosystemów i ograniczenie liczby nisz ekologicznych, stanowiących ostoje zwierząt. Lokalne zagrożenia lasom stwarzają również: kradzieże drzewa z lasów, zaśmiecenia terenów leśnych.

Czynnikiem naturalnym, który może spowodować duże straty w lasach są intensywne wiatry, lokalne trąby powietrzne, oblodzenia drzew, powodujące łamanie się drzewostanów. Problemem dotyczącym całości drzewostanów jest także okresowe pojawianie się szkodników drzew.

W strukturze drzewostanów najważniejszą rolę odgrywa sosna, która jest gatunkiem panującym na około 75 % powierzchni leśnej (w borach świeżych i borach mieszanych). Lokalnie w północnych kompleksach lasów państwowych, na siedliskach lasu mieszanego i lasu świeżego oraz w rejonie Wiernej Rzeki gatunkiem panującym jest dąb i buk.

Ludność. Ogólna liczba ludności gminy, na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Miasta i Gminy w Małogoszczu, w 2022 r. wynosiła 11 457 osób, a teren miasta zamieszkiwało 3532 osoby. Największe zaludnienie na terenie gminy obejmuje sołectwa Złotniki, Kozłów i Leśnicę, które łącznie zamieszkiwało 2270 osób, co stanowi 19,81 % ogólnej populacji gminy. W 2022 r., miasto wraz z trzema największymi sołectwami, łącznie zamieszkiwała połowa mieszkańców gminy Małogoszcz (50,64 %). Pozostała część populacji gminy zamieszkiwała szesnaście pozostałych sołectw gminy.

Ogólna liczba mieszkańców gminy systematycznie zmniejsza się. W przeciągu pięciu ostatnich lat, od 2018 do 2022 r., ubyło 306 osób, co stanowi 2,67 % ludności gminy Małogoszcz.

Średnia gęstości zaludnienia, na terenie gminy Małogoszcz, stopniowo zmniejsza się. W przeciągu pięciu lat, od 2018 do 2022r., spadła z 0,81 osób/ha do 0,78 osób/ha.

Zmniejsza się ogólna liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i w wieku produkcyjnym. Przybywa za to najstarszej grupy ludności, w wieku poprodukcyjnym. Przyrost naturalny jest ujemny.

Mieszkalnictwo. Największa koncentracja zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej występuje na terenie miasta Małogoszcz. Osiedle zabudowy wielorodzinnej, zlokalizowane jest w południowej części miasta. W zabudowie osiedla przeważają budynki mieszkalne pięciokondygnacyjne i trzykondygnacyjne. Jeden budynek jest czterokondygnacyjny. W innych częściach miasta występują też pojedyncze budynki wielorodzinne, dwukondygnacyjne. Większość zabudowy miasta tworzą budynki mieszkalne jednorodzinne, usytuowane wzdłuż ulic miejskich, wychodzących z Rynku.

Zabudowa poszczególnych sołectw jest wielofunkcyjna. Występują zarówno budynki mieszkalne jednorodzinne jak i zabudowa zagrodowa. W granicach gminy występują pojedyncze budynki wielorodzinne, w tym jeden budynek czterokondygnacyjny na osiedlu Stacja Małogoszcz na terenie sołectwa Zakrucze.

W granicach gminy występuje również zabudowa rekreacji indywidualnej, tworząca większe enklawy w sołectwach Ludwinów, Bocheniec i Mniszek oraz tworząca mniejsze zgrupowania w granicach sołectw Żarczyce Duże i miasta Małogoszcz.

Na mienie komunalne gminy Małogoszcz, składają się grunty położone na terenie miasta Małogoszcz jak i grunty położone na terenach poszczególnych sołectw. Ogólnie, własność gminy, w 2022 r., stanowiło łącznie 320,23 ha gruntów z tego na terenie miasta 46,48 ha gruntów, co stanowi 14,51 % ogólnej liczby gruntów komunalnych gminy. Na terenie gminy, najwięcej gruntów komunalnych znajduje się na terenie sołectw: Złotniki 26,14 ha i Kozłów – 25,21 ha.

Oświata i wychowanie. Aktualnie, na terenie gminy Małogoszcz, najmłodsze dzieci objęte są opieką i wychowaniem przez: 1 żłobek (na terenie miasta), 5 samodzielnych przedszkoli (2 na terenie miasta oraz w Kozłowie, Złotnikach, Żarczycach Dużych). Na terenie gminy funkcjonuje 5 szkół podstawowych (w Małogoszczu, Kozłowie, Rembieszycach, Złotnikach, Żarczycach Dużych). Szkolnictwo ponadpodstawowe obejmuje: Liceum Ogólnokształcące w Małogoszczu oraz Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Małogoszczu.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna. Ochroną zdrowia mieszkańców zajmuje się Miejsko-Gminy Zespół Ośrodków Zdrowia w Małogoszczu w którego skład wchodzi: Ośrodek Zdrowia w Małogoszczu, Poradnia dla kobiet w Małogoszczu, Poradnie: Medycyny Pracy i Laryngologiczna przy Cementowni Lafarge Małogoszcz, Ośrodek Zdrowia w Złotnikach. Na terenie miasta działają również: NZOZ Ośrodek Rehabilitacji oraz Terapia Manualna, rehabilitacja dzieci oraz dwie apteki.

Na terenie miasta funkcjonuje Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Rodzinny Dom Dziecka.

Kultura. Teren miasta i gminy obsługuje Miejski Dom Kultury w Małogoszczu. Na terenie ośrodka działają: Zespół Folklorystyczny, Zespół Śpiewaczy „Bochenianki”, Orkiestra Dęta, Zespół Taneczny „Kaprys”, Grupa Teatralna „Kafelek”. Ośrodek prowadzi również zajęcia muzyczne, plastyczne, fitness i inne. W Małogoszczu mieści się Izba Pamięci Ziemi Małogoskiej.

Na terenie miasta działa Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Małogoszczu, posiadająca trzy filie: w Kozłowie, w Złotnikach i w Żarczycach Dużych. Na terenie gminy funkcjonują Domy Ludowe w sołectwach: Mieronice, Lasochów, Żarczyce Małe oraz Świetlice Wiejskie znajdują się w sołectwach: Zakrucze i Leśnica. W Leśnicy mieści się również „Klub Senior +”.

Na terenie gminy Małogoszcz działają Koła Gospodyń Wiejskich w Wygnanowie, w Żarczycach Dużych, w Zakruczu, w Woli Tesserowej, w Karsznicach, w Leśnicy i w Kozłowie.

Na terenie miasta Małogoszcz działa jedna parafia rzymskokatolicka; na terenie gminy działają cztery parafie z kościołami w Kozłowie, w Rembieszycach, w Złotnikach, w Żarczycach Dużych oraz kaplica w Mieronicach.

Sport, turystyka i rekreacja. Na terenie miasta działa Klub Sportowy MKS „Wierna Małogoszcz”. Obiekt wyposażony jest w kompleks boisk sportowych. Na terenie miasta i gminy funkcjonują również przyszkolne obiekty sportowe: w Małogoszczu, w Kozłowie i w Złotnikach;

Możliwość indywidualnej aktywności zapewniają Otwarte Strefy Aktywności, w formie siłowni na wolnym powietrzu, w Bocheńcu, Leśnicy, Zakruczu, Ludwinowie i Wygnanowie.

We wschodniej części terenu miasta Małogoszcz, przy granicy z sołectwem Bocheniec znajdują się Ogrody Działkowe. Rekreacja indywidualna (letniskowa) występuje na terenie sołectwa Lasochów, Bocheniec, Mniszek i Żarczyce Duże oraz granicach miasta Małogoszcz

Na terenie gminy i miasta Małogoszcz jest niewiele obiektów turystycznych, noclegowych i gastronomicznych. W Małogoszczu działają hotel „Stara Fabryka”, Dom Weselny „Mikołajczyk”, restauracje „Roma” i „TelePizzeria”, „Klub Vegas” (nieczynny), noclegi „Steffano”. Na terenie gminy działają kompleksy wypoczynkowe: „Kozłów Park” w Kozłowie, „Tomiczówka” w Mieronicach; ośrodki wczasowe w Bocheńcu: „Wierna”, „Ptaszyniec”, „Bocheniec” (nieczynny); Bistro „Kameralna” w Mieronicach; gospodarstwo agroturystyczne „Willa Bizoręda” „Biała Nida” w Karsznicach w Karsznicach; Gospodarstwo Rybackie Lasochów „Karp z Oksy”.

Administracja publiczna. Obsługę mieszkańców prowadzi Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu. Za bezpieczeństwo i porządek publiczny odpowiada Komisariat Policji w Małogoszczu.

Za walkę z pożarami lub innymi klęskami odpowiadają Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowościach: Małogoszcz, Kozłów, Złotniki, Bocheniec, Karsznice, Leśnica, Lipnica, Ludwniów, Mieronice, Rembieszyce, Wiśnicz, Wola Tesserowa, Wygnanów i Żarczyce Duże.

Infrastruktura ekonomiczna. Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego Kielce, pracujących na terenie gminy Małogoszcz, w 2019 r. było 115 osób na 1 000 ludności. Udział osób bezrobotnych, zarejestrowanych na terenie gminy Małogoszcz, w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, wynosiła 4,9 %. Dochody ogółem gminy Małogoszcz w, 2019 r., wynosiły 54,4 mln zł. Wydatki ogółem gminy Małogoszcz, w 2019 r., wynosiły 53,1 mln zł. Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w 2019 r., wynosiły 0,7 mln zł.

W granicach gminy Małogoszcz, stopniowo wzrastają dochody ogółem na jednego mieszkańca. W 2018 r., dochody ogółem na jednego mieszkańca wynosiły 4284,46 zł/mieszkańca, co oznacz wzrost dochodów o 1035,91 zł na mieszkańca, w przeciągu czterech lat.

Liczba podmiotów gospodarki narodowej, zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie gminy Małogoszcz, w 2019 r., na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym, wynosiła 1286 podmiotów.

Przemysł. Głównymi gałęziami przemysłu na obszarze gminy Małogoszcz, jest powierzchniowa eksploatacja surowców mineralnych i ich przerób w przemyśle cementowniczym, produkcji kruszyw i przemiale mączki wapiennej. W mniejszym stopniu produkcja urządzeń mechanicznych i odpylających. Działalność przemysłu ciężkiego skupiona jest głównie na obszarze administracyjnym miasta Małogoszcz. Przemysł stanowi podstawowe źródło utrzymania dla mieszkańców miasta. Pojedyncze zakłady produkcyjne zlokalizowane są w granicach sołectw gminy.

Największymi zakładami produkcyjnymi w granicach miasta są:

- Lafarge Cement Spółka Akcyjna w Małogoszczu, eksploatujące złoża wapieni i magli „Leśnica-Małogoszcz” i prowadzące produkcję cementu w cementowni;
- Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych S.A. z siedzibą w Micigoździe (gmina Piekoszków) eksploatujące złoża wapieni „Głuchowiec” w Małogoszczu,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Małogoszczu.,
- ZUMiO – Zakład Urządzeń Mechanicznych i Odpylających w Małogoszcz. Firma prowadzi działalność od 1968 r. Działalność: projektowanie, produkcja i montaż urządzeń mechanicznych, konstrukcji stalowych i odpylających (filtry, odpylacze, cyklony, dozowniki, zasuwy).
- ZURiP S.A. – Zakład Usług Remontowych i Produkcyjnych S.A., ul. Warszawska 109, Małogoszcz. Zakład prowadzi budowy i remonty obiektów usługowych, sportowych, produkcyjnych, mieszkaniowych i obiektów infrastruktury.

Na terenie gminy Małogoszcz, działają:

- Skład Materiałów Wybuchowych Wola Tesserowa,
- Kopalnia wapieni Maćkowa Góra, PGS – Polskie Górnictwo Skalne, w sołectwie Wrzosówka,
- Kopalnia piasków „Karsznice – Łuny”, zlokalizowana w Karsznicach.
- Tartaki w miejscowościach Ludwinów, Mniszek, Zakrucze i Żarczyce Duże,
- PPHU „Plus”, „Max”, PPHU „Maximus” – firmy prowadzą produkcję obuwia w Mniszku,
- „Luxus Decor”, produkcja dekoracji wnętrz, listw MDF w Mniszku.
- PPHU „Hydromar” i PPHU „DONI”, zakłady prowadzą działalność z zakresu obróbki metali w Ludwinowie,.
- „Roel”, produkcja i montaż okien i drzwi w Ludwinowie
- Magazyny i składy (opał, nawozy, mat. budowlane) w Woli Tesserowej, Złotnikach
- Skupy złomu (w Bocheńcu i Leśnicy).

Działalność gospodarcza. Na podstawie inwentaryzacji urbanistycznej, w granicach miasta i gminy Małogoszcz, stwierdzono 176 podmiotów gospodarczych, prowadzące działalność w wydzielonych budynkach lub w odrębnych lokalach handlowo-usługowych. W granicach miasta Małogoszcz stwierdzono 114 podmioty gospodarcze, w granicach gminy, na terenie dziewiętnastu sołectw, łącznie stwierdzono tylko 61 podmiotów gospodarczych.

Najwięcej, na terenie miasta jest obiektów prowadzących różnorodną działalność handlową. Największe zgrupowanie małych placówek handlowych występuje przy pl. Kościuszki i ulic do nich przylegających. Większość dużych obiektów handlowych znajduje się przy ul. Chęcińskiej, w rejonie węzła drogowego oraz na osiedlu zabudowy wielorodzinnej. Kolejną liczną grupą są obiekty prowadzące różnorodną działalność z takich branży jak salony urody, pracownie optyczne, prywatne gabinety lekarskie, punkty telefonii komórkowej, usługi finansowe, biura firm usługowych, oraz inne działalności. Naprawą pojazdów mechanicznych; prowadzeniem stacje paliw, myjni samochodowych, firm transportowych zajmuje się 9 obiektów. Większość tych obiektów mieści się przy

ul. Warszawskiej. Produkcją artykułów żywnościowych na terenie miasta, zajmują się jedynie 4 piekarnie, dwie restauracje, dwie pizzerie i lodziarnia. W mieście działa jeden młyn, jeden hotel i jeden dom weselny, jeden jest dom pogrzebowy i jedne usługi nagrobkowe.

W granicach sołectw gminy Małogoszcz, łącznie stwierdzona ilość 61 podmiotów działalności gospodarczych. Najwięcej obiektów stwierdzono w Złotnikach – 8 podmiotów, Bocheńcu – 7 podmiotów, po 6 w Mieronicach i Ludwinowie. Natomiast żadnych podmiotów działalności gospodarczych, nie stwierdzono w sołectwach: Henryków, Wrzosówka i Wygnanów.

Spośród stwierdzonych obiektów, w granicach gminy przeważają sklepy spożywcze (łącznie 17). Tylko dwie placówki prowadzą sprzedaż artykułów przemysłowych. W Bocheńcu znajdują się trzy obiekty wczasowe, w Mieronicach i w Kozłowie po jednym ośrodku wypoczynkowym. Agroturystykę prowadzi jeden obiekt w Karsznicach. Gospodarstwa rybackie oferujące możliwość wypoczynku, czy też zakupu ryb są dwa, po jednym Karsznicach i w Lasochowie. Działalność produkcyjną prowadzi: pięć tartaków, jeden młyn, jeden producent listw, trzech producentów obuwia. Obróbką metali zajmują się dwie firmy w Ludwinowie, działają dwa skupy złomu, jeden zakład szklarski oraz jeden producent bram i balustrad. W granicach znajdują się 3 warsztaty mechaniczno-wulkanizacyjne, dwie firmy prowadzą usługi transportowe. Składy budowlano – opałowo – nawozowe znajdują się w granicach Leśnicy, Woli Tesserowej i w Złotnikach. W granicach gminy jest tylko jedna piekarnia w Mieronicach oraz jedna restauracja w Mieronicach.

Komunikacja. Na obszarze gminy Małogoszcz zlokalizowane są elementy ponadlokalnej sieci transportowej, utworzone przez drogi wojewódzkie: Nr 728 Grójec – Końskie – Jędrzejów; Nr 762 Kielce – Chęciny – Małogoszcz oraz przez linię kolejową Nr 61 Kielce – Fosowskie.

Najważniejsze drogi powiatowe, łączące Małogoszcz z sąsiednimi ośrodkami usługowymi to:

- Nr 0152T Tyniec – Oksa – Węgleszyn – Mieronice – Karsznice – Bizerda – Miąsowa;
- Nr 0220T Ludynia – Kozłów – Ludwinów – Małogoszcz;
- Nr 0263T Lipie – Cieśle – Leśnica – Małogoszcz;

oraz drogi:

- Nr 0215T Kozłów – Wiśnicz – Lasochów – dr. powiatowa nr 0152T;
- Nr 0216T Żarczyce Duże – Wygnanów – Złotniki – Lipnica, łączące południowo-zachodnie obszary gminy z Jędrzejowem.

W ciągu drogi wojewódzkiej Nr 728 została wybudowana wschodnia obwodnica miasta Małogoszcz, zmieniająca przebieg drogi na odcinku od rejonu Cementowni Lafarge w Małogoszczu do miejscowości Mieronice włącznie, przejmująca częściowo ruch tranzytowy, w szczególności w kierunku Kielc i Jędrzejowa.

Pełną segregację ruchu tranzytowego i lokalnego na obszarze gminy oraz podniesienie standardu zamieszkania w Małogoszczu przyniesie realizacja południowej obwodnicy miasta, stanowiącej kontynuację ruchu komunikacyjnego w ciągu przyszłej drogi wojewódzkiej Małogoszcz – Włoszczowa.

Uzupełniający układ komunikacyjny stanowią drogi gminne o łącznej długości 58,42 km w tym na terenie gminy drogi posiadają długość 46,37 km a ulice miejskie 12,05 km.

Przewóz pasażerów na terenie gminy prowadzi prywatna komunikacja BUS-owa i pociągi REGIO. Obsługę komunikacji zapewniają dwie stacje paliw, okręgowa stacja kontroli pojazdów, myjnie bezdotykowe, warsztaty mechaniczne, usługi transportowe (towarowe). Na terenie gminy znajduje się jeden parking ogólnodostępny, położony w Bocheńcu. W granicach miasta miejsca parkingowe są przy Urzędzie Miasta i Gminy, przy Rynku, na osiedlu mieszkaniowym oraz przy większych placówkach handlowych. Na terenie miasta, grupy garaży murowanych lub blaszanych, znajdują się przy ul. 11 Listopada, ul. Słonecznej, ul. Osiedle i ul. Jarków.

Ocena ruchu istniejącego, opiera się na Generalnym Pomiarze Ruchu 2020/2021 na drogach wojewódzkich, wykonanym przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad. Natężenie ruchu, na drogach wojewódzkich na terenie gminy Małogoszcz jest dość wysokie. Największe natężenie ruchu, większe od średniej dla sieci dróg wojewódzkich w Polsce, notowane jest na drodze wojewódzkiej Nr 762, na odcinku Kielce – Małogoszcz, i wynosi 5 519 poj./dobę. Mniejsze natężenie ruchu występuje na drodze wojewódzkiej Nr 728 na odcinku Małogoszcz – Jędrzejów, wynoszące 4 141 poj./dobę. Najmniej obciążona ruchem jest droga wojewódzka Nr 728 na odcinku Łopuszno – Małogoszcz – tylko 3 603 poj./dobę.

Przez północną część gminy Małogoszcz, na odcinku 4,4 km, przebiega dwutorowa, zelektryfikowana, linia kolejowa Nr 61 Kielce – Fosowskie. Na linii tej położona jest stacja kolejowa obsługująca ruch pasażerski i towarowy. Tereny kolei w granicach sołectw Wrzosówka i Kopaniny (bez bocznicy kolejowej), stanowią tereny zamknięte, ustalone Decyzją Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 28 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe (z późn. zm.).

Gospodarka wodna. Zaopatrzenie w wodę obszaru gminy Małogoszcz realizowane jest za pomocą wodociągów grupowych:

- „Małogoszcz” (z ujęciem „Leśnica”, na terenie sołectwa Żarczyce Duże), wodociąg zaopatruje miejscowości: Małogoszcz, Leśnicę, Mieronice, Żarczyce Duże, Żarczyce Małe, Lipnicę, Mniszek, Ludwinów, Kozłów, Wiśnicz, Góry Lasochowskie, Wygnanów i Złotniki;
 - „Bocheniec – Karsznice” (z ujęciem na terenie miejscowości Nowa Wieś) zaopatruje miejscowości: Bocheniec wraz z kolonią Nowa Wieś i przysiółkiem Dołki, Karsznice, Rembieszyce, Wolę Tesserową, Jacków, Wygnanów, Złotniki, Lipnicę i Mniszek;
- oraz z:
- zakładowego ujęcie Cementowni, zaopatruje sołectwo Zakrucze (planowane do włączenia do wodociągu „Małogoszcz”);
 - ujęcia „Gnieździska” wykonanego na terenie gminy Łopuszno, zaopatruje miejscowości w gminie Łopuszno oraz sołectwo Wrzosówkę (z gminy Małogoszcz).

Obecnie, trzecie komunalne ujęcie wody w gminie – „Kozłów”, położone w granicach sołectwa Kozłów, jest wyłączone z użytkowania, a miejscowości dawnej przez nie obsługiwane

(Kozłów, Ludwinów, Henryków, Wiśnicz, Lasochów), dołączone są do ujęcia „Leśnica”.

Strefy ochronne obowiązują dla ujęć „Leśnica” (bezpośrednia i pośrednia), „Nowa Wieś” (tylko strefa bezpośrednia), „Kozłów” (bezpośrednia i pośrednia).

Pobór wód powierzchniowych. Cementownia Lafarge Cement S.A. zużywa wodę do celów przemysłowych. Woda pobierana jest z ujęcia powierzchniowego, ze zbiornika „Małogoszcz”, zlokalizowanego w dolinie Wiernej Rzeki.

Gospodarka ściekowa. Na terenie gminy funkcjonuje tylko jedna, zbiorcza, mechaniczno – biologicznego oczyszczalnia ścieków komunalnych, wybudowana w sołectwie Zakrucze. Obiekt obsługuje teren miasta Małogoszcz, teren Cementowni Małogoszcz, miejscowości: Dołki, Bocheniec i Nową Wieś oraz część domów z miejscowości Leśnica i Zakrucze. Wskazane tereny objęte są zasięgiem ściekowej Aglomeracji Małogoszcz.

Na terenie gminy pracują także dwie lokalne oczyszczalnie ścieków obsługujące szkoły w Złotnikach i Rembieszycach.

Gmina powzięła decyzję o budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na pozostałym terenie gminy, nie objętym zasięgiem aglomeracji oraz o udzieleniu dotacji celowej na ich budowę właścicielom nieruchomości, położonych na terenie gminy Małogoszcz, na podstawie Uchwały Nr XXV/223/21 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 25 maja 2021 r.

Kanalizacja deszczowa. Na terenie miasta i gminy Małogoszcz nie ma zbiorczego systemu kanalizacji deszczowej. Na terenie miasta funkcjonują jedynie pojedyncze, lokalne kanały deszczowe.

W najbliższym czasie gmina nie planuje budowy zbiorczego systemu kanalizacji deszczowej.

Ciepłownictwo. Na terenie miasta funkcjonuje jedna większa ciepłownia, zlokalizowana przy ul. 11 Listopada w Małogoszczu, na osiedlu mieszkaniowym. Większość obiektów usługowych i mieszkalnych, zlokalizowane zarówno w granicach miasta, jak i granicach gminy, zaopatrywanych jest w ciepło w oparciu o indywidualne źródła ciepła.

Gospodarka odpadami stałymi. Na Terenie gminy Małogoszcz nie ma składowiska odpadów komunalnych. Na terenie oczyszczalni ścieków w Zakruczu zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Na podstawie podpisanych umów, odpady komunalne oraz bioodpady, przekazywane są do Zakładu Przetwarzania Odpadów Komunalnych „Kępny Ług” we Włoszczowie oraz do Instalacji do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP) Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Promniku.

Na terenie gminy powstają też odpady produkcyjne towarzyszące różnym rodzajom produkcji przemysłowej prowadzonej na terenie gminy i miasta Małogoszcz. Gospodarowanie odpadami regulowane jest na podstawie indywidualnych decyzji i pozwoleń.

Gazyfikacja. Przez zachodnią część gminy Małogoszcz przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200 PN 6,3 MPa. Gazociąg ten doprowadza gaz sieciowy do stacji – redukcyjno pomiarowa I⁰ w granicach sołectwa Żarczyce Małe. Od stacji wyprowadzony jest gazociąg średniego ciśnienia DN 315 PN 0,5 MPa, do węzła rozdzielczego zlokalizowanego na terenie Osiedla Jarków w

granicach miasta Małogoszcz. Za węzłem sieć rozgałęzia się na dwie sieci doprowadzające gaz do gminy Krasocin i Piekoszów.

Na terenie miasta Małogoszcz, gaz sieciowy doprowadzony jest do nielicznych budynków w zachodniej części miasta. Obecnie na terenie gminy Małogoszcz nie ma sieci rozdzielczej gazu a zatem nie ma odbiorców gazu przewodowego.

Elektroenergetyka. Teren miasta i gminy zaopatrywany jest w energię elektryczną z układu napowietrznych sieci 15 kV związanych z punktem odłącznikowym zlokalizowanym przy ul. Chęcińskiej w Małogoszczu. Głównymi liniami zasilającymi układ sieci są dwie równoległe linie 15 kV, wyprowadzone ze stacji transformatorowo-rozdzielczej GPZ – 110/15 kV w Gnieździskach.

Przez teren gminy, tranzytem, przebiegają linie elektroenergetycznej sieci przesyłowej: linia 400 kV relacji Elektrownia Połaniec – stacja „Kielce 400” oraz linia 220 kV relacji Rożki– Łośnica.

Przez teren gminy, przebiegają linie elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej: dwie równoległe linie 110 kV relacji GPZ Gnieździska – GPZ Cementownia „Małogoszcz” oraz linia 110 kV relacji GPZ Gnieździska – Radkowice stacja systemowa 220/110 kV.

Energetyka odnawialna. Na terenie miasta i gminy Małogoszcz funkcjonują niewielkie obiekty pozyskujące energię ze źródeł odnawialnych. Zaliczamy do nich: panele fotowoltaiczne na dachach budynków i pompy ciepła zlokalizowane na niektórych posesjach prywatnych i obiektach użyteczności publicznej.

Telekomunikacja. Teren miasta i gminy obsługiwany jest przez: sieć telefonii przewodowej; sieć szerokopasmową (światłowodową) usług teleinformatycznych; stacje telekomunikacyjne nadawczo - odbiorcze telefonii komórkowej (4 obiekty na terenie miasta, 5 na terenie gminy).

Cmentarze. W granicach gminy znajdują się następujące cmentarze grzebalne: w granicach miasta cmentarz parafialny (zabytkowy na wzniesieniu) i cmentarz żydowski (zabytkowy obok kopalni Głuchowiec) oraz cmentarze parafialne na terenach sołectw: Kozłów (zabytkowy i współczesny), Rembieszycy (zabytkowy), Złotniki (zabytkowy), Żarczyce Duże (zabytkowy).

Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w kontekście sporządzanej zmiany studium

Na podstawie wykonanych analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognozy demograficznej, możliwości finansowych gminy w zakresie realizacji zadań własnych, zawartych w niniejszym tekście studium oraz uszczegółowionych w opracowanym „Bilansie terenów przeznaczonych pod zabudowę...” załączonym do dokumentacji planistycznej studium, sformułowano maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę na terenie gminy.

W celu ustalenia zapotrzebowania na nowe tereny budowlane, w powyższych analizach, uwzględniono ruch budowlany na terenie miasta i gminy oraz liczbę wniosków wniesionych do studium w trakcie wymaganej przepisami procedury planistycznej oraz w terminach wcześniejszych i późniejszych odzwierciedlających zapotrzebowanie społeczne.

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową przewiduje się w wielkości ok. 81 000,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy, przy założeniu prognozowanej

sytuacji demograficznej gminy, na okres 30 lat z 30% zapasem ok. 105 300,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy (łącznie dla terenu miasta i sołectw).

Zapotrzebowanie terenów na nową zabudowę mieszkaniową – ok. 162,0 ha (tj. 540 mieszkań x 0,30 ha średnia pow. działki = 162,0 ha powierzchnia terenów). Zapotrzebowanie na tereny związane z innymi funkcjami niż mieszkaniowa – 32,4 ha (162,0 ha + 20 % tj. 32,4 ha). Łączne zapotrzebowanie terenów na nową zabudowę wynosi: 194,4 ha.

Studium przewiduje nowe tereny pod zabudowę z podziałem na poszczególne rodzaje/funkcje zabudowy na terenie miasta i gminy Małogoszcz:

- zabudowa mieszkaniowa wielofunkcyjna (zagrodowa i/lub mieszkaniowa jednorodzinna) – ok. 40,0 ha,
- zabudowa rekreacji indywidualnej, usług z zakresu sportu i rekreacji, turystyki i wypoczynku oraz agroturystyki – ok. 18,0 ha,
- zabudowy działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów związanych z usługami - 21,2ha,
- zabudowa urządzeniami do produkcji energii elektrycznej - farmy fotowoltaiczne - 10,1 ha,
- działalność przemysłu wydobywczego – ok. 69,2 ha.

W studium przewidziano nowe tereny pod zabudowę o łącznej powierzchni – ok. 79,2 ha, w tym pod zabudowę mieszkaniową ok. 40,0 ha; zabudowę pozostałą ok. 39,2 ha. Ponadto w studium przewidziano: tereny farm fotowoltaicznych, o łącznej pow. ok. – 10,1 ha; tereny przemysłu wydobywczego o łącznej pow. ok. 69,2 ha i tereny.

Z dokonanego bilansu terenów przeznaczonych dotychczasowym studium wynika, że tereny przeznaczone w studium do zabudowy plus nowe tereny wyznaczone w niniejszym studium, generalnie bilansują się, pozostaje rezerwa terenu dla kolejnej edycji studium o pow. ok. 1,3 ha.

Głównym celem rozwoju miasta i gminy Małogoszcz, jest: osiągnięcie wszechstronnego, zrównoważonego i stabilnego rozwoju, zaspokajającego bieżące potrzeby mieszkańców, tworzącego warunki wzrostu poziomu życia mieszkańców i przyszłych pokoleń, przy zachowaniu wartości środowiska naturalnego i kulturowego miasta i gminy.

W rozwoju gminy należy zachować właściwe relacje między celami szczegółowymi:

- ekonomicznymi i społecznymi, ze szczególnym uwzględnieniem utworzenia podstawy rozwoju ekonomicznego i socjalnego mieszkańców,
- przyrodniczymi, kulturowymi i przestrzennymi, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby zachowania i przywrócenia wartości przyrodniczych i kulturowych.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Małogoszcz

W granicach miasta i gminy Małogoszcz, studium, wyodrębnia **obszary funkcjonalne**, różniące się funkcją, charakterem i zainwestowaniem.

Obszar A – obszary o nasilonych procesach urbanizacji i uprzemysłowienia oraz o niekorzystnych warunkach rozwojowych dla rolnictwa. Obejmuje miasto Małogoszcz oraz sołectwa Leśnicę, Zakrucze, Mieronice i Wrzosówkę. Obszar przewidywany jest do dalszego powstawania nowych pozarolniczych miejsc pracy, rozwoju mieszkalnictwa, usług i działalności gospodarczej, kontynuacji wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych. Ośrodkiem wiodącym, w obszarze A, jest miasto Małogoszcz, uzupełniającym ośrodkiem jest miejscowość Mieronice.

Obszar B - urbanizującego się obszaru wielofunkcyjnego rozwoju:

- B1 – obejmuje obszar predysponowany do rozwoju wielofunkcyjnego, odznaczający się zróżnicowanymi warunkami dla rozwoju rolnictwa, z preferowaną funkcją turystyczno-rekreacyjną, lokalizowaną na bazie istniejących kompleksów leśnych oraz predysponowanego do rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej w tym funkcją rolno-przetwórczą; obszar obejmuje sołectwa: Kozłów, Henryków i Ludwinów; ośrodkiem wiodącym w obszarze B1 jest miejscowość Kozłów;
- B2 – obszar predysponowany do rozwoju wielofunkcyjnego, o zróżnicowanych warunkach dla rozwoju rolnictwa, z preferowaną funkcją turystyczno-rekreacyjną, lokalizowaną na bazie istniejących dolin rzek, niewielkich stawów i zbiorników wodnych, kompleksów leśnych oraz predysponowanego do rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej; obszar obejmuje sołectwa: Bocheniec, Wolę Tesserową, Karsznice i Rembieszyce; ośrodkiem wiodącym w obszarze B1 jest miejscowość Bocheniec.

Obszar C – rozwoju funkcji rolniczej, posiadający korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa, stanowiący gminną bazę gospodarki żywnościowej. Obszar predysponowany jest do rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego, z dopuszczeniem pozarolniczych działalności gospodarczych oraz rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej, w tym do powstawania gospodarstw agroturystycznych. Obszar obejmuje sołectwa: Wiśnicz, Lasochów, Żarczyce Małe, Żarczyce Duże, Wygnanów, Złotniki, Lipnicę i Mniszek. Ośrodkiem wiodącym w obszarze C jest miejscowość Złotniki.

Kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, wskazują na konieczność racjonalnego kształtowania środowiska i gospodarowanie zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Na obszarze gminy, utrzymuje się kontynuację działań ochronnych, dla wszystkich prawnych form ochrony środowiska przyrodniczego, zlokalizowanych na terenie gminy, tj.

- Chęcińsko – Kieleckiego Parku Krajobrazowego,
- Chęcińsko – Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Konecko – Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,

- Specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wzgórza Chęcińsko – Kieleckie PLH260041,
- Mającego znaczenie dla Wspólnoty obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Dolina Białej Nidy PLH260013,
- Ustanowionych pomników przyrody (ożywionej i nieożywionej).

Dodatkowo, w studium, **wskazuje się do objęcia ochroną**, następujące cenne fragmenty przyrody gminy, wskazane w planie ochrony Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego:

- projektowany rezerwat przyrody „Łęgi nad strugą”, na terenach przygranicznych sołectw Wrzosówka i Zakrucze,
- projektowany użytek ekologiczny „Zakrucze”, na fragmencie sztucznego zbiornika wodnego w sołectwie Zakrucze,
- projektowany użytek ekologiczny „Trzciniowisko Bizoręda”, na przygraniczne tereny sołectwa Karsznice w gminie Małogoszcz oraz tereny sołectwa Bizoręda w gminie Sobków,

Oprócz powyższych, w studium, **wskazuje się do objęcia ochroną**, obszary wyznaczone przez lokalnych miłośników przyrody, w poprzednich edycjach studium:

- proponowany użytek ekologiczny „Wrzosówka”, na terenie sołectwa Zakrucze, na obszarze przylegającym do wsi Wrzosówka,
- proponowany użytek ekologiczny „Wilcza Gać” na terenie sołectwa Zakrucze,
- proponowany użytek ekologiczny „Wzgórza Bocheńskie”, na terenie sołectw Bocheniec i Zakrucze,
- proponowany użytek ekologiczny „Małogoszcz”, we wschodniej części miasta Małogoszcz, i obejmuje szczytową część Góry Krzyżowej,
- proponowane stanowisko dokumentacyjne „Spinkowa”, zlokalizowane na wyrobisku złoża „Leśnica-Małogoszcz”, w granicach administracyjnych miasta Małogoszcz.

Innymi, cennymi przyrodniczo terenami, stanowiącymi ważne połączenie ekologiczne, umożliwiającymi swobodną migrację gatunków, są tereny Głównego Korytarza Ekologicznego Południowo-Centralnego, w części Korytarzy Ekologicznych „Częstochowa-wschód i „Dolina Nidy”.

Ochroną objęte są **zasoby wód podziemnych i powierzchniowych**, stanowiących bazę w zaopatrzeniu w wodę obecnych i przyszłych pokoleń, niezbędnej każdemu organizmowi i warunkującą zachowanie siedlisk przyrodniczych zależnych od zasobów wód.

Gmina Małogoszcz położona jest na obszarze, gdzie graniczą, trzy Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP). Północno – wschodnia część gminy położona jest w granicach Głównego Zbiorników Wód Podziemnych Nr 416 „Małogoszcz”. Południowo – zachodnia część gminy położona jest w granicach Głównego Zbiorników Wód Podziemnych Nr 409 „Niecka Miechowska (część SE)”. Zachodnie krańce gminy położone są w granicach Głównego Zbiorników Wód Podziemnych Nr 408 „Niecka Miechowska (część NW)”. Obszary ochronne Głównych Zbiorniki Wód Podziemnych oraz zasady ich ochrony, będą ustanawiane rozporządzeniem właściwego miejscowo wojewody.

W granicach gminy wykonane są trzy komunalne ujęcia wody podziemnej: „Leśnica”, „Nowa

Wieś” i „Kozłów”. Obecnie ujęcie „Kozłów” jest wyłączone z użytkowania. Ujęcie „Nowa Wieś” nie ma ustanowionej strefy ochrony pośredniej ujęcia wody. Ponadto, funkcjonujące na terenie gminy pozostałe studnie, wymagają zapewnienia ich ochrony, przed potencjalnym zanieczyszczeniem.

Podstawową sieć wodną, na terenie gminy tworzy rzeka Nida wraz z głównymi dopływami Wierną Rzeką i Lipnicą (zlewnia Nidy). Północno-zachodni fragment odwadnia rzeka Czarna Struga (zlewnia rzeki Pilicy). Zasoby wodne w gminie gromadzone są w przemysłowym zbiornik retencyjnym „Małogoszcz” oraz w stawach hodowlanych. Stawy, największe obszary, zajmują w sołectwach Lasochów i Karsznice. Zbiorniki wodne należy zachować i chronić przed zanieczyszczeniem. W granicach gminy dopuszcza się lokalizację potencjalnych nowych stawów hodowlanych, oczek wodnych, spełniających wymagania wynikające z przepisów odrębnych.

Część terenu gminy Małogoszcz, w granicach części dolin rzek Białej Nidy i Wiernej Rzeki, znajduje się w **obszarze szczególnego zagrożenia powodzią** (Q10% i Q1%) oraz w obszarze, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie (Q0,2%).

Kierunki ochrony i kształtowania środowiska kulturowego i krajobrazu. Na terenie gminy Małogoszcz zlokalizowanych jest szereg obiektów zabytkowych, stanowiących dorobek poprzednich pokoleń i świadectwo minionych epok, których zachowanie leży w interesie społecznym, ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. W granicach miasta obowiązują strefy ochrony konserwatorskiej, obejmujące układ urbanistyczny miasta, który wraz z obiektami zabytkowymi, stanowi najcenniejszy zasób środowiska kulturowego w tym rejonie. Przewiduje się dalszą kontynuację ochrony dla wszystkich zabytków nieruchomych, zabytków ruchomych oraz zabytków archeologicznych.

W granicach gminy należy prowadzić ciągłe analizy w celu rozpoznania i oznakowania obiektów nie objętych dotychczas ochroną, a wskazanych do objęcia ochroną, ze względu na ich wartości dla tożsamości kulturowej regionu.

W granicach gminy należy kształtować nowe wartości środowiska kulturowego np. w zakresie formy zabudowy, elementów kompozycji układów przestrzennych czy atrakcyjności krajobrazu, poprzez wypracowanie zespołu cech architektonicznych, charakterystycznych dla terenu gminy i popularyzację ich stosowania w budownictwie na terenie gminy.

Podstawowe znaczenie dla kształtowania i ochrony krajobrazu określa ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, wprowadza pojęcia krajobrazu i krajobrazu priorytetowego. Dla terenu województwa świętokrzyskiego dotychczas nie został opracowany audyt krajobrazowy, związku z tym w studium nie określa się zasad ochrony i kształtowania krajobrazu wynikających z takiego audytu. W przyszłości, po sporządzeniu przez Zarząd Województwa audytu krajobrazowego, gmina powinna uwzględnić przy kształtowaniu krajobrazu, rekomendacje i wnioski zawarte w tym dokumencie.

Podstawowym zagrożeniem dla krajobrazu jest prowadzenie krótkowzrocznej, proinwestycyjnej polityki przestrzennej, nieuwzględniającej konsekwencji w postaci nieodwracalnych zmian w krajobrazie. Podstawowymi kierunkami ochrony krajobrazu na terenie gminy Małogoszcz są:

- ograniczanie wysokości nowych obiektów oraz określanie ich lokalizacji, gabarytów, kształtu dachów i kolorystyki, do wielkości określonych w niniejszym studium;
- zahamowanie oddrzewiania krajobrazu oraz ochrona skupisk roślinności o różnych funkcjach;
- zachowanie w obrębie terenów rolnych elementów różnicujących krajobraz np.: zadrzewień, oczek wodnych, skarp, i in.;
- tworzenie i ochrona w większych miejscowościach systemu terenów zielonych;
- przeciwdziałanie nieuzasadnionemu zajmowaniu terenów otwartych pod zabudowę, w warunkach, w których jest ona możliwa w obrębie terenów już zainwestowanych.

Kierunki rozwoju rolnictwa. Gmina Małogoszcz odznacza się mało korzystnymi warunkami rozwoju rolnictwa. Najlepsze warunki, dla rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej w granicach gminy, występują w jej południowej i południowo – centralnej części, gdzie występują najlepsze w gminie gleby – rędziny brunatne, sprzyjające produkcji rolniczej. Głównym kierunkiem zagospodarowania rolnej przestrzeni produkcyjnej będzie doskonalenie i intensyfikacja produkcji rolniczej, z równoczesnym respektowaniem zasad ekorozwoju, a zwłaszcza ochrony najcenniejszych zasobów gleb. W warunkach gminy Małogoszcz, działania te, będą polegać, na wzmożonej ochronie gruntów, o najwyższej przydatności rolniczej klas bonitacyjnych II – IIIb. Obszary te powinny zostać wyłączone z zabudowy nierolniczej, a także drobnotowarowej zabudowy zagrodowej nie wykazującej tendencji rozwojowej.

Polityka rolna gminy, powinna umożliwić wprowadzenie na obszary zarezerwowane dotychczas dla zabudowy zagrodowej, rozwoju wielofunkcyjnego, a szczególnie drobnych funkcji gospodarczych, o charakterze nierolniczym, które wspomagałyby budżet rodzin wiejskich i umożliwiały zwiększenie miejsc pracy poza rolnictwem.

Zasadą lokalizacji ekstensywnych elementów **zabudowy produkcyjnej**, jak: siedlisk drobnotowarowych gospodarstw indywidualnych, zabudowy zagrodowej z usługami lub przetwórstwem rolno-spożywczym, będzie koncentracja tych elementów na obszarach przewidywanych w niniejszym studium pod **zabudowę wielofunkcyjną**. Obszary te skupiałyby jednocześnie wiejską działalność gospodarczą (o charakterze nieuciążliwym), usługi publiczne oraz towarzyszącą im zabudowę mieszkaniową. Rozwojowe funkcje rolnicze, jak gospodarstwa wysokotowarowe, agroturystyczne oraz gospodarstwa podejmujące usługi lub przetwórstwo rolnicze wymagające izolacji przestrzennej mogłyby być lokalizowane poza obszarami koncentracji zabudowy wielofunkcyjnej, wśród własnych rozłogów na terenach nie posiadających ograniczeń funkcjonalnych i prawnych. **Zabudowa zagrodowa**, związana z prowadzeniem gospodarstwa rolno-hodowlanego, może być lokalizowana poza terenami wyznaczonymi w niniejszym studium pod zabudowę wielofunkcyjną, w przypadku gdy powierzchnia gospodarstwa rolnego związanego z zabudową

zagrodową przekracza średnią powierzchnię gospodarstwa rolnego w gminie. Do rozwojowych funkcji należy zaliczyć również gospodarstwa rybackie, istniejące i planowane.

Ważnym instrumentem osiągnięcia celów przestrzennych w rolnictwie i jego otoczeniu będzie aktywna polityka samorządu w zakresie **gospodarki gruntami**. Podstawą tej polityki będą zasoby gruntów komunalnych, które w warunkach gminy powinny być sukcesywnie tworzone w różnych atrakcyjnych miejscach na obszarach położonych w zasięgu zbiorczych systemów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Oferta obszarów powinna obejmować także niezagospodarowane tereny dawnych usług rolniczych, grunty przekazywane gminie w zarząd, użytkowanie lub zakupione.

Kierunki rozwoju leśnictwa. Podstawowym kierunkiem rozwoju funkcji leśnej na terenie gminy, jest ochrona istniejących zasobów leśnych, a także sukcesywne uzupełnianie zasobów leśnych gminy. Osiągnięcie celów polityki przestrzennej w leśnictwie wymaga realizacji działań wynikających z obowiązujących przepisów prawa jak i lokalnych uwarunkowań przestrzennych.

Dopuszcza się możliwość przeznaczania niewielkich fragmentów lasów i gruntów leśnych, na cele niezwiązane z gospodarką leśną. Zmiana przeznaczenia wymagać będzie uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntu leśnego na cele nieleśne, na etapie opracowywania projektów zmian obowiązujących na terenie gminy planów miejscowych.

W granicach gminy wskazuje się **obszary proponowane do zalesienia**, przewidywane w sołectwach: Bocheniec, Henryków, Karsznice, Kozłów, Mniszek, Rembieszycy, Wiśnicz, Wygnanów, Żłotniki, Żarczyce Małe, Żarczyce Duże.

Kierunki rozwoju mieszkalnictwa i usług

Na obszarze **miasta**, wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami podstawowymi,
- tereny potencjalnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,
- teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej historycznego centrum,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny usług: oświaty, kultury, administracji i ochrony zdrowia, sportu, rekreacji i wypoczynku,
- tereny usług związanych z kultem religijnym,
- tereny usług ogólnodostępnych związanych ze sportem i rekreacją, turystyką i wypoczynkiem,
- teren usług: hotel,
- teren działalności gospodarczej związanej z usługami,
- teren potencjalnej działalności gospodarczej związanej z usługami.

Na powyższych obszarach przewiduje się:

- budowę nowych obiektów budowlanych na działkach niezainwestowanych a przewidzianych pod zabudowę;

- rozbudowę, przebudowę, nadbudowę, odbudowę i uzupełnienie nowymi obiektami budowlanymi, na działkach zainwestowanych;
- wymianę istniejących obiektów budowlanych, będących w złym stanie technicznym, co ma znaczący wpływ na poprawę wartości krajobrazowych oraz na porządkowanie zabudowy;
- uzupełnienie zabudową wolnych działek, pomiędzy istniejącą zabudową (zabudowa plombowa i uzupełniająca);
- sukcesywne przenoszenie istniejącej zabudowy zrealizowanej na terenach o niekorzystnych warunkach fizjograficznych na nowe obszary wyznaczone w niniejszym studium.

Na obszarze **sołectw** wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej) z usługami podstawowymi,
- tereny potencjalnej zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej) z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,
- tereny potencjalnej zabudowy rekreacji indywidualnej,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny usług: oświaty, kultury, administracji i ochrony zdrowia, sportu, rekreacji i wypoczynku,
- tereny usług związanych z kultem religijnym,
- tereny usług ogólnodostępnych związanych ze sportem i rekreacją, turystyką i wypoczynkiem,
- tereny usług: ośrodki wypoczynkowe,
- teren działalności gospodarczej związanej z usługami,
- tereny usług z zakresu rekreacji, wypoczynku oraz agroturystyki
- tereny potencjalnych usług z zakresu rekreacji, wypoczynku oraz agroturystyki
- teren zabytkowego parku podworskiego.

Na powyższych obszarach przewiduje się:

- budowę nowych obiektów budowlanych na działkach niezainwestowanych a przewidzianych pod zabudowę;
- rozbudowę istniejących siedlisk w głąb posiadanych działek;
- wymianę istniejących obiektów budowlanych, będących w złym stanie technicznym, co ma znaczący wpływ na poprawę wartości krajobrazowych;
- rozbudowę, przebudowę, nadbudowę, odbudowę i uzupełnienia nowymi obiektami budowlanymi istniejących siedlisk;
- uzupełnienie zabudową wolnych działek pomiędzy istniejącą zabudową (zabudowa uzupełniająca);

- sukcesywne przenoszenie istniejących siedlisk zrealizowanych na obszarze o niekorzystnych warunkach fizjograficznych na nowe obszary wyznaczone w niniejszym studium;
- kolejność inwestowania uzależnia się od istniejącej lub projektowanej infrastruktury technicznej.

Część zabudowy rozproszonej, może stanowić podstawę do rozwoju w ich granicach funkcji rekreacyjnych, agroturystyki, wykorzystujących istniejące zabudowania.

Dalsza lokalizacja zabudowy na terenie poszczególnych sołectw powinna rozwijać się w pierwszej kolejności w obrębie istniejących zespołów osadniczych. Kolejność lokalizacji zabudowy powinna być uzależniona od stopnia uzbrojenia terenu/działek. Obszary istniejącej zabudowy i potencjalnego rozwoju osadnictwa, należy traktować jako obszary potencjalnego rozwoju usług podstawowych, nieuciążliwych, obsługujących tereny mieszkalnictwa.

W celu kształtowania ładu przestrzennego na terenie miasta i gminy Małogoszcz, studium zaleca stosowanie estetycznej formy architektonicznej dla wszystkich obiektów budownictwa. Studium zaleca wprowadzenie wymagań dotyczących architektury budynków odnoszących się zarówno do terenu miasta jak i terenów wsi, szczegółowo opisanych w tekście studium.

Studium, dla wszystkich terenów, wyznacza maksymalne wskaźniki powierzchni zabudowy i minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

Parametry przestrzenne siedlisk rolniczych powinny być uwarunkowane specyfiką gospodarstwa rolnego i jego programem.

Na terenie miasta i gminy Małogoszcz **nie przewiduje się lokalizacji obiektów usługowych wymagających szczególnego wskazania w studium, o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2 000 m².**

Potencjalnymi przestrzeniami publicznymi, w granicach miasta Małogoszcz jest obszar pl. Kościuszki – rynek miejski oraz obszar u zbiegu ul. Jędrzejowskiej i ul. Konarskiego, stanowiący przejście do ul. Jaszowskiego.

Kierunki rozwoju turystyki i rekreacji

Na obszarze **miasta**, wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego, związane z rozwojem turystyki i wypoczynku:

- tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,
- tereny usług: oświaty, kultury, administracji i ochrony zdrowia, sportu, rekreacji i wypoczynku,
- tereny usług ogólnodostępnych związanych ze sportem i rekreacją, turystyką i wypoczynkiem,
- teren usług: hotel,
- teren ogródków działkowych.

Na obszarze **sołectw** wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego, związane z rozwojem turystyki i wypoczynku:

- tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,
- tereny potencjalnej zabudowy rekreacji indywidualnej,

- tereny usług: oświaty, kultury, administracji i ochrony zdrowia, sportu, rekreacji i wypoczynku,
- tereny usług ogólnodostępnych związanych ze sportem i rekreacją, turystyką i wypoczynkiem,
- tereny usług: ośrodki wypoczynkowe,
- tereny usług z zakresu rekreacji, wypoczynku oraz agroturystyki,
- tereny potencjalnych usług z zakresu rekreacji, wypoczynku oraz agroturystyki,
- teren potencjalnych ogródków działkowych,
- teren zabytкового parku podworskiego.

Największą aktywność istniejącej działalności turystycznej obserwuje się w północno-zachodniej i południowo – wschodniej części gminy Małogoszcz. Istniejące obiekty przewiduje się do zachowania, z możliwością ich rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

Dopuszcza się też możliwość, realizowania rekreacji indywidualnej, w budynkach zabudowy zagrodowej (po ich dostosowaniu do nowej funkcji). Dopuszcza się też możliwość rozwoju agroturystyki, prowadzonego na bazie istniejących siedlisk rolniczych, posiadających korzystne, dla takiej formy rekreacji położenie oraz dopuszcza się realizację zabudowy agroturystycznej, na terenie zabudowy wielofunkcyjnej.

Studium, dla wszystkich terenów, wyznacza maksymalne wskaźniki powierzchni zabudowy i minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

Na terenie gminy, istnieje też możliwość wskazania miejsc do biwakowania i wyznaczenia tras spacerowych, wzbogaconych o małą architekturę.

Przez teren gminy przebiegają, dwa szlaki piesze poprowadzone przez atrakcyjne tereny gminy oraz fragment ścieżki rowerowej. W celu podniesienia atrakcyjności terenu gminy, proponuje się wykonanie innych ścieżek rowerowych, łączących atrakcyjne miejsca na terenie gminy.

Kierunki rozwoju przemysłu i działalności gospodarczej

Na obszarze **miasta** wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego:

- tereny działalności przemysłu wydobywczego,
- teren potencjalnej działalności przemysłu wydobywczego,
- tereny działalności przemysłowej,
- tereny potencjalnej działalności przemysłowej, produkcyjnej i usługowej oraz urządzeń fotowoltaicznych, o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu,
- tereny działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami,

Na obszarze **sołectw** wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego:

- tereny działalności przemysłu wydobywczego,
- teren potencjalnej działalności przemysłu wydobywczego,
- tereny działalności przemysłowej,

- tereny potencjalnej działalności przemysłowej, produkcyjnej i usługowej oraz urządzeń fotowoltaicznych, o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu,
- tereny działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami,
- tereny potencjalnej działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami,
- tereny planowanych urządzeń fotowoltaicznych, wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

W granicach gminy Małogoszcz **prowadzona jest eksploatacja złóż**: margli i wapieni jurajskich „Leśnica – Małogoszcz”, wapieni jurajskich „Głuchowiec”, wapieni i geł jurajskich „Góra Maćkowa”, piasków czwartorzędowych „Karsznice- Łuny”. Eksploatacja złóż prowadzona jest na podstawie obowiązujących koncesji na wydobywanie.

Wymienione złoża, w udokumentowanych granicach, przewidziane są do kontynuacji eksploatacji. Dalsze wydobywanie złóż – na częściach złoża obecnie nieobjętych koncesją na wydobywanie – wymagać będzie spełnienia odrębnych procedur prawnych dla tego rodzaju przedsięwzięcia, określonych w przepisach odrębnych, w tym m.in. uzyskania nowej lub zmiany decyzji koncesyjnej na wydobywanie.

Aktualnie, w gminie Małogoszcz, **nie są eksploatowane złoża**: wapieni jurajskich „Głuchowiec II”, wapieni jurajskich „Małogoszcz – Góra Krzyżowa”, krzemieni pasiastych „Bocheniec”, wapieni i margli jurajskich „Cieśle”, piasków kwarcowych „Czostków”.

Ustalenia studium, przewidują prowadzenie eksploatacji w granicach złoża „Głuchowiec II”. Wydobywanie złoża wymagać będzie spełnienia odrębnych procedur prawnych dla tego rodzaju przedsięwzięcia, określonych w przepisach odrębnych, w tym m.in. uzyskania decyzji koncesyjnej na wydobywanie.

Ustalenia studium obecnie nie przewidują eksploatacji złóż: „Małogoszcz – Góra Krzyżowa”, „Bocheniec”, „Cieśle”, „Czostków” (pola złożowego D zlokalizowanego w granicach gminy).

W granicach gminy możliwe jest udokumentowanie innych złóż, które po udokumentowaniu, wymagają wprowadzenia do obowiązującego studium i rozważenia możliwości ich eksploatacji, w odniesieniu do ochrony walorów środowiska przyrodniczego i opłacalności wydobywania.

Przewiduję się **kontynuację działalności przemysłowej, produkcyjnej, składowej, magazynowej, rzemieślniczej i usługowej**, prowadzonej przez przedsiębiorstwa oraz prowadzone w ramach działalności gospodarczych, działających na terenie miasta i gminy Małogoszcz. Projektowane obiekty przemysłowe i produkcyjne powinny spełniać wymogi przestrzenne określone w tekście studium.

Nowe podmioty gospodarcze powstające na terenie gminy, powinny być lokalizowane

w pierwszej kolejności na terenie już istniejących zakładów lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie na istniejących **terenach działalności przemysłowej** oraz na **terenach działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami**. Dopiero w następnej kolejności powinny zostać uruchomione **tereny potencjalnej działalności przemysłowej, oraz tereny potencjalnej działalności gospodarczej**.

Usługi rzemiosła nieuciążliwego mogą być lokalizowane na terenach: istniejącej zabudowy wielofunkcyjnej; usługowej, zabudowy mieszkaniowej z usługami; na terenach zabudowy mieszkaniowo-usługowej; potencjalnej zabudowy wielofunkcyjnej, usługowej i mieszkaniowej z usługami podstawowymi.

Dopuszcza się lokalizację obiektów hodowlanych i przetwórstwa rolno-spożywczego na zapleczach lub w sąsiedztwie zabudowy wielofunkcyjnej, z wyłączeniem sąsiedztwa obszarów rozwojowych dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i obszarów rozwojowych dla turystyki, rekreacji i wypoczynku.

Działalność gospodarcza, niestanowiąca przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, może być lokalizowana w ramach terenów istniejącej i projektowanej zabudowy wielofunkcyjnej gminy.

W granicach gminy, wskazuje się **tereny planowanych urządzeń fotowoltaicznych, wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu** (oznaczone symbolem OZE). Funkcja fotowoltaiczna, dopuszczona jest też jako jedna z możliwych (do wyboru) form zagospodarowania terenu w granicach **terenów potencjalnej działalności przemysłowej, produkcyjnej i usługowej oraz urządzeń fotowoltaicznych, o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu**.

W granicach gminy, w Woli Tesserowej, znajduje się Skład Materiałów Wybuchowych, zaliczony do zakładów zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Na terenie składu znajdują się 4 obiekty magazynowe. Wokół obiektu obowiązują **strefy zagrożenia wybuchem od składu materiałów wybuchowych: bliska i daleka**, określone na rysunku studium.

Kierunki rozwoju komunikacji

Podstawowy układ komunikacyjny na terenie miasta i gminy Małogoszcz stanowić będą drogi:

- wojewódzka Nr 728 Grójec – Końskie – Łopuszno – Małogoszcz – Jędrzejów, przewidziana do przebudowy na parametry drogi klasy głównej (G);
- wojewódzka Nr 762 Kielce – Małogoszcz, przewidywana do przebudowy na parametrach drogi klasy głównej (G);

- powiatowa Nr 0220T Ludynia – Kozłów – Ludwinów – Małogoszcz, przewidywana do włączenia w system dróg wojewódzkich i przebudowy na parametrach drogi głównej (G) z przedłużeniem jej i włączeniem do drogi wojewódzkiej Nr 728 poprzez projektowaną południową obwodnicę miasta Małogoszcz;
- wybrane drogi powiatowe, przewidziane do przebudowy lub projektowane do budowy na parametrach drogi klasy zbiorczej (Z);
- drogi powiatowe i gminne stanowiące lokalne połączenia wewnątrz gminy przewidywane do przebudowy na parametrach drogi klasy lokalnej (L);
- odcinek drogi gminnej stanowi lokalne połączenie wewnątrz gminy, droga przewidziana do przebudowy i zmiany kategorii na parametrach drogi powiatowej klasy zbiorczej (Z);
- system dróg gminnych przebudowywanych lub projektowanych do budowy na parametrach dróg dojazdowych (D).

Wybudowanie wschodniej obwodnicy miasta, w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 728, umożliwiło przejęcie przez nową drogę ruchu tranzytowego na kierunku północ-południe i wyeliminowało z centrum miasta wzmożony ruch na tym kierunku. Obecne studium zmieniło proponowany dawniej przebieg drugiej obwodnicy miejskiej, mającej przejąć ruch na kierunku wschód – zachód. Obwodnica ta, została przeniesiona z terenów północnych i zachodnich (dawny wariant wokół cementowni) na południową stronę terenu miasta, na teren między Kopalnią Głuchowiec, a zabudową miejscowości Mieronice. Obwodnica ta pozwoli na wyeliminowanie ruchu tranzytowego na linii Włoszczowa – Kielce.

Nie przewiduje się budowy w granicach miasta dworca autobusowego.

Postuluje się sukcesywną realizację wydzielonych dróg pieszych i rowerowych wzdłuż dróg o większym ruchu samochodowym (drogi G,Z), w pierwszej kolejności na obszarach zabudowanych.

Na terenie miasta i gminy, studium, wskazuje lokalizację, istniejących **terenów obsługi komunikacji i transportu**.

Potencjalnym terenem lokalizacji większych obiektów parkingowych i garażowych mogą być tereny działalności przemysłowej oraz tereny działalności gospodarczej.

Na terenie miasta i gminy Małogoszcz, **nie przewiduje się rozbudowy** komunikacji kolejowej. Istniejący układ stacji i linii kolejowej Nr 61 Kielce – Fosowskie oraz kolejowej boczniczy przemysłowej, przewiduje się zachowania, z możliwością ich przebudowy. Tereny kolei (bez boczniczy kolejowej), **stanowią tereny zamknięte**, ustalone Decyzją Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 28 września 2020 r.

Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

Gospodarka wodna. Zaopatrzenie w wodę obszaru gminy Małogoszcz realizowane jest za pomocą komunalnych ujęć wody: „Leśnica” i „Nowa Wieś”. Na terenie gminy wykonane jest również ujęcie wody „Kozłów”, które obecnie jest wyłączone z użytkowania, a miejscowości dawnej przez nie

obsługiwane dołączone są do ujęcia „Leśnica”. Wodę dla odbiorców dostarcza też zakładowe ujęcie Cementowni Małogoszcz oraz ujęcie „Gnieździska” wykonane na terenie gminy Łopuszno.

W granicach gminy planowana jest inwestycja polegająca na podłączeniu sieci wodociągowej w miejscowości Zakrucze do wodociągu „Małogoszcz”. Przewiduję się również opracowanie strefy ochrony pośredniej dla ujęcia „Nowa Wieś” oraz ochronę wszystkich studni wierconych wykonanych na terenie gminy.

Gospodarka ściekowa. Sieć kanalizacji sanitarnej wykonana jest na terenie miasta Małogoszcz oraz na terenach części sołectw: Bocheniec, Leśnica i Zakrucze. Miejscowości te przynależą do terenu Aglomeracji Małogoszcz, z terenu ścieki są odprowadzane do mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków w Zakruczu. Większość mieszkańców z terenu gminy korzysta z bezodpływowych zbiorników na ścieki sanitarne i w niewielkim zakresie z indywidualnych, przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gmina powzięła **decyzję o budowie przydomowych oczyszczalni ścieków** na pozostałym terenie gminy, nie objętym zasięgiem aglomeracji oraz o udzieleniu dotacji celowej na ich budowę właścicielom nieruchomości, położonych na terenie gminy Małogoszcz, na podstawie Uchwały Nr XXV/223/21 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 25 maja 2021 r.

W granicach gminy, dopuszcza się też możliwość, budowy grupowych oczyszczalni ścieków, obejmujących swoim zasięgiem teren jednego lub kilku sołectw, nie wskazując w studium konkretnych terenów przeznaczonych pod ich lokalizację.

Pojedyncze budynki mogą korzystać z bezodpływowych zbiorników na ścieki (objętych obowiązkiem wywozu nieczystości do punktu zlewnego na czynnej oczyszczalni ścieków).

Kanalizacja deszczowa. Na terenie miasta Małogoszcz, brakuje zbiorczego systemu kanalizacji deszczowej. Kanalizacja deszczowa występuje tylko lokalnie w granicach fragmentów ulic miejskich. Docelowo, ścieki deszczowe z zabudowanej części miasta i z terenu większych sołectw, obejmujących zwartą zabudowę przewiduje się odprowadzić projektowanym systemem kanalizacji deszczowej, na warunkach określonych w przepisach odrębnych. Na okres przejściowy ścieki deszczowe należy odprowadzić powierzchniowo systemem rowów otwartych.

Ciepłownictwo. Na terenie miasta działa jedna zbiorcza kotłownia, obsługująca zabudowę wielorodzinną występującą w centrum miasta oraz indywidualne kotłownie ogrzewające pozostałe budynki mieszkalne i usługowe, położone w granicach miasta oraz na terenach sołectw.

Ze względu na istniejącą na terenie gminy sieć gazową, zaleca się zmianę kotłowni z paliwa stałego na gazowe, dzięki czemu ulegnie poprawie stan atmosfery w gminie.

Gospodarka odpadami stałymi. Obecnie, gmina korzysta z usług Zakładu Przetwarzania Odpadów Komunalnych „Kępny Ług” we Włoszczowie oraz z Instalacji Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Promniku.

Właściciele nieruchomości, zobowiązani są do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie gminy, określonymi w „Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Małogoszcz”.

Gospodarowanie odpadami poprodukcyjnymi powstającymi na terenie gminy odbywa się zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych dla poszczególnych rodzajów przedsięwzięć. Powstające odpady gromadzone są w przeznaczonych do tego celu miejscach a następnie przekazywane do utylizacji.

Gazyfikacja. Teren gminy zasila w gaz linia gazociągu wysokiego ciśnienia DN 200 PN 6,3 MPa, doprowadzona do miejscowości Żarczyce Małe, gdzie wykonana jest stacja – redukcyjno pomiarowa I⁰. Gazyfikacja gminy Małogoszcz obejmuje nieznaczną ilość odbiorców w granicach miasta i gminy. Przez teren gminy prowadzą dwa rurociągi gazu średniego ciśnienia, zaopatrujące w gaz gminy Krasocin i Piekoszów.

Elektroenergetyka. Zasilanie terenu miasta i gminy odbywa się za pośrednictwem dwóch linii średniego napięcia 15 kV, wyprowadzonych z GPZ 110/15 kV w Gnieździskach do punktu odłącznikowego w Małogoszczu. Nie przewiduje się budowy GPZ-tu na terenie gminy.

Przez teren gminy, tranzytem, przebiegają linie elektroenergetycznej sieci przesyłowej: linia 400 kV (Połaniec – stacja „Kielce 400”) oraz linia 220 kV (Rożki – Łośnica) oraz linie sieci dystrybucyjnej: dwie linie 110 kV do terenu cementowni oraz linia 110 kV (GPZ Gnieździska – Radkowiec). W granicach gminy nie przewiduje się budowy innych linii elektroenergetycznych sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej wysokich napięć (110 kV lub więcej).

Dopuszcza się zasilanie terenu gminy alternatywnymi technologiami bazującymi na odnawialnych źródłach energii, w szczególności mikroinstalacjami, realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Energetyka odnawialna. Preferowane formy pozyskiwania energii ze źródeł naturalnych na terenie gminy to: energia promieniowania słonecznego i energia aerothermalna.

W granicach gminy, w studium, wskazuje się tereny planowanych urządzeń fotowoltaicznych, wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, oznaczone symbolem OZE.

Studium wskazuje też, lokalizację farm fotowoltaicznych (jako alternatywnego przeznaczenia) w granicach terenów potencjalnej działalności przemysłowej, produkcyjnej i usługowej oraz urządzeń fotowoltaicznych, o mocy powyżej 100 kW, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Dopuszcza się też, lokalizację urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 100 kW wraz ze (strefami ochronnymi) na obszarach gruntów rolnych, nie wskazanych w studium.

Telekomunikacja. W granicach miasta i gminy Małogoszcz, funkcjonują bazowe stacje telefonii komórkowej, umożliwiające realizację usług telekomunikacyjnych w granicach całej gminy.

Przez teren gminy Małogoszcz przebiega fragment ponadregionalnej Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej – Województwo Świętokrzyskie, powiat jędrzejowski (SSPW).

Kierunki rozwoju cmentarzy

Przewiduje się dalsze utrzymanie istniejących cmentarzy grzebalnych zlokalizowanych na terenie miasta Małogoszcz i sołectw Kozłów, Rembieszyce, Złotniki i Żarczyce Duże.

W granicach gminy nie przewiduje się budowy nowych cmentarzy grzebalnych oraz nie przewiduje się rozbudowy istniejących cmentarzy grzebalnych.

Studium wskazuje obszary na których **będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym** oraz wskazuje obszary na których **będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym**.

Część terenu objętego studium, położonego w południowej części miasta Małogoszcz, znajduje się w granicach wyznaczonego **obszaru zdegradowany i obszaru rewitalizacji**, przyjętego Uchwałą Nr 16/152/16 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 10 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Uznano, że za teren zdegradowany, należy uznać obszar miasta Małogoszcz w obrębie tzw. Osiedla. Do rewitalizacji, wyznaczony został teren, mieszczący się w obrębie ulic: Chęcińskiej, 11 Listopada, Osiedle, Słoneczna, Jarków, Jędrzejowska, o powierzchni 15,27 ha, zamieszkiwany przez 1 968 mieszkańców.

Dla wyznaczonego na terenie miasta Małogoszcz **obszaru rewitalizacji**, sporządzony został „Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Małogoszcz na lata 2016-2024”, przyjęty Uchwałą Nr 21/209/17 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 31 sierpnia 2017 r.

Teren gminy Małogoszcz, **w całości pokryty jest obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego terenu miasta i gminy Małogoszcz**.

Dopuszcza się zmianę obowiązujących planów miejscowych, szczególnie dla wprowadzanych zmian w zagospodarowaniu, wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne.